

**GMINNY PROGRAM
REWITALIZACJI
DLA GMINY
NOWA SÓL - MIASTO
NA LATA 2023-2030**

PROJEKT SIERPIEŃ 2023

OPRACOWANIE:

Urząd Miejski w Nowej Soli

we współpracy z Wielkopolską Akademią Nauki
i Rozwoju Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, Spółka
komandytowa oraz Krajowym Instytutem Jakości.

Autorzy opracowania:

Koordynator projektu:

Wojciech Wasylewicz

Skład zespołu:

Irma Kuznetsova – kierownik zespołu

Iwona Nowacka

Magdalena Osińska

*Szczególne podziękowania kierujemy również dla wszystkich
osób – mieszkańców, przedsiębiorców, przedstawicieli
organizacji pozarządowych, instytucji publicznych, którzy
przyczynili się do powstania niniejszego dokumentu.*

Wielkopolska Akademia
Nauki i Rozwoju

KRAJOWY
INSTYTUT
JAKOŚCI

SPIS TREŚCI

1. WPROWADZENIE.....	6
2. DELIMITACJA OBSZARU REWITALIZACJI	8
3. SZCZEGÓŁOWA DIAGNOZA OBSZARU REWITALIZACJI	14
3.1. Wprowadzenie	14
3.2. Struktura przestrzenno-funkcjonalna.....	14
3.3. Przyczyny degradacji obszaru.....	22
3.3.1. <i>Sfera społeczna</i>	22
3.3.2. <i>Sfera gospodarcza</i>	29
3.3.3. <i>Sfera środowiskowa</i>	32
3.3.4. <i>Sfera przestrzenno-funkcjonalna</i>	36
3.3.5. <i>Sfera techniczna</i>	42
3.4. Lokalne potencjały obszaru	47
3.5. Skala i charakter potrzeb rewitalizacyjnych	51
4. OPIS WIZJI STANU OBSZARU PO PRZEPROWADZENIU REWITALIZACJI	53
5. CELE REWITALIZACJI I ODPOWIADAJĄCE IM KIERUNKI DZIAŁAŃ	55
6. OPIS POWIĄZAŃ GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI Z DOKUMENTAMI STRATEGICZNYMI NA POZIOMIE KRAJOWYM, REGIONALNYM I LOKALNYM.....	57
7. OPIS PRZEDSIĘWZIĘĆ REWITALIZACYJNYCH.....	66
7.1. Lista planowanych podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych.....	67
7.2. Charakterystyka pozostałych przedsięwzięć rewitalizacyjnych	94
8. MECHANIZMY INTEGROWANIA DZIAŁAŃ ORAZ PRZEDSIĘWZIĘĆ REWITALIZACYJNYCH	100
8.1. Kompleksowość programu	100
8.2. Koncentracja programu.....	100
8.3. Komplementarność przedsięwzięć rewitalizacyjnych	101
8.3.1. <i>Komplementarność przestrzenna</i>	101
8.3.2. <i>Komplementarność problemowa</i>	102

8.3.3.	<i>Komplementarność proceduralno-instytucjonalna</i>	105
8.3.4.	<i>Komplementarność międzyokresowa</i>	105
8.3.5.	<i>Komplementarność źródeł finansowania</i>	107
9.	RAMY FINANSOWE GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI	108
10.	WDRAŻANIE GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI	112
10.1.	Struktura zarządzania realizacją Gminnego Programu Rewitalizacji.....	112
10.2.	Koszty zarządzania.....	113
10.3.	Ramowy harmonogram realizacji programu	114
11.	PARTYCYPACJA SPOŁECZNA W PROCESIE REWITALIZACJI	115
12.	SYSTEM MONITOROWANIA I OCENY GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI	118
12.1.	Monitoring programu.....	118
12.2.	Ocena skuteczności działań rewitalizacyjnych	119
12.3.	System wprowadzania modyfikacji do programu	119
13.	OKREŚLENIE ZMIAN W UCHWAŁACH, O KTÓRYCH MOWA W ART. 21 UST. 1 USTAWY Z DNIA 21 CZERWCA 2001 R. O OCHRONIE PRAW LOKATORÓW, MIESZKANIOWYM ZASOBIE GMINY I O ZMIANIE KODEKSU CYWILNEGO	119
14.	OKREŚLENIE NIEZBĘDNYCH ZMIAN W UCHWALE DOT. KOMITETU REWITALIZACJI	120
15.	SPECJALNA STREFA REWITALIZACJI	120
16.	REALIZACJA GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI W ZAKRESIE PLANOWANIA I ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO	120
16.1.	Wskazanie zakresu zmian w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy	121
16.2.	Wskazanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego koniecznych do uchwalenia albo zmiany	121
17.	ZAŁĄCZNIKI	122
	Załącznik nr 1a: Podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji	122
	Załącznik nr 1b: Licencja na pozyskanie mapy zasadniczej w postaci wektorowej wydana przez Starostę Nowosolskiego	122
	Załącznik nr 2: Tabela ewaluacyjna	123
	Załącznik nr 3: Karta oceny przedsięwzięcia rewitalizacyjnego	124

SPIS TABEL	125
Spis rysunków.....	126

1. WPROWADZENIE

Miasto powinno umożliwiać nam budowanie i umacnianie nadających życiu sens i znaczenie więzi między przyjaciółmi, rodzinami i osobami nieznanymi. Tego rodzaju więzi stanowią najwspanialsze osiągnięcie i zarazem największy kapitał każdego miasta.

Charles Montgomery, Miasto szczęśliwe, s. 63

Zgodnie z ustawą z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji, **rewitalizacja** stanowi proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych, prowadzony w sposób kompleksowy, poprzez zintegrowane działania na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki, skoncentrowane terytorialnie, prowadzone przez interesariuszy rewitalizacji na podstawie gminnego programu rewitalizacji.

Definicja ta odwołuje się do najważniejszych zasad skutecznej rewitalizacji. Przede wszystkim jest to proces wieloletni, kompleksowy, zakładający włączenie społeczne, partnerstwo i wielopoziomowe zarządzanie oraz adresowany jest tylko do obszarów znajdujących się w głębokim kryzysie. Kluczową płaszczyzną wyboru działań rewitalizacyjnych jest sfera społeczna, która następnie musi być przedmiotem koordynacji działań w tym, i w innych obszarach: gospodarczym, środowiskowym, przestrzenno-funkcjonalnym, technicznym. Jak wskazuje Krajowa Polityka Miejska 2023, ze względu na to, że celem rewitalizacji jest równoczesna odnowa społeczna, gospodarcza, kulturowa, przestrzenna (w tym także techniczna) oraz środowiskowa, nadanie nowych funkcji, remonty lub modernizacja techniczna infrastruktury muszą być środkiem, a nie celem rewitalizacji. Osią działań rewitalizacyjnych jest społeczność lokalna i jej potrzeby. Należy zapewnić włączenie wszystkich zainteresowanych (mieszkańców, przedsiębiorców, organizacje pozarządowe, instytucje publiczne) na każdym etapie programowania i realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych, ponieważ to ich ostatecznie będą dotyczyć rezultaty rewitalizacji. Dlatego też bez ich udziału nie uda się zapewnić trwałej poprawy obszaru. Podobnie konieczne jest, by działania rewitalizacyjne w mieście nie były działaniami punktowymi, ale by ujęte były w ramy kompleksowego i zintegrowanego podmiotowo i przedmiotowo programu rewitalizacji.

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Nowa Sól – Miasto na lata 2023-2030 został opracowany na podstawie ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz.U. z 2021 r. poz. 485, z 2023 r. poz. 28). Stanowi on narzędzie umożliwiające prowadzenie kompleksowych działań rewitalizacyjnych na obszarze rewitalizacji wyznaczonym uchwałą Nr LXX/605/23 Rady Miejskiej w Nowej Soli z dnia 27 kwietnia 2023 r. w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Nowa Sól – Miasto. Jednocześnie pełni funkcję strategii IIT (innego instrumentu terytorialnego), wdrażanej po raz pierwszy w perspektywie finansowej Unii Europejskiej na lata 2021-2027, w odniesieniu do przewidzianych w niej działań finansowych ze środków polityki spójności.

Dotychczasowe działania rewitalizacyjne w Gminie Nowa Sól - Miasto były realizowane w ramach Lokalnego Programu Rewitalizacji na lata 2016-2023. W celu zachowania ciągłości realizacyjnej procesu rewitalizacji, podjęto decyzję o opracowaniu Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Nowa Sól – Miasto, który obowiązywać będzie od 2023 roku.

By móc niniejszy Program traktować jako narzędzie praktyczne i zrozumiałe, konieczne jest wyjaśnienie kluczowych pojęć z zakresu rewitalizacji, które będą pojawiać się w poszczególnych częściach dokumentu:

INTERESARIUSZE REWITALIZACJI – to w szczególności: mieszkańcy obszaru rewitalizacji oraz właściciele, użytkownicy wieczysti nieruchomości i podmioty zarządzające nieruchomościami znajdującymi się na tym obszarze, w tym spółdzielnie mieszkaniowe, wspólnoty mieszkaniowe, społeczne inicjatywy mieszkaniowe,

towarzystwa budownictwa społecznego oraz członkowie kooperatywy mieszkaniowej współdziałający w celu realizacji na obszarze rewitalizacji inwestycji mieszkaniowej w rozumieniu art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 4 listopada 2022 r. o kooperatywach mieszkaniowych oraz zasadach zbywania nieruchomości należących do gminnego zasobu nieruchomości w celu wsparcia realizacji inwestycji mieszkaniowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 28).

KOMITET REWITALIZACJI – stanowi forum współpracy i dialogu interesariuszy z organami gminy w sprawach dotyczących przygotowania, prowadzenia i oceny rewitalizacji oraz pełni funkcję opiniotwórczo-doradczą wójta, burmistrza albo prezydenta miasta.

OBSZAR REWITALIZACJI – to obszar obejmujący całość lub część obszaru zdegradowanego, cechujący się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk, na którym z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego gmina zamierza prowadzić rewitalizację. Obszar rewitalizacji nie może być większy niż 20% powierzchni gminy oraz zamieszkały przez więcej niż 30% liczby jej mieszkańców. Obszar rewitalizacji może być podzielony na podobszary, w tym podobszary nieposiadające ze sobą wspólnych granic.

2. DELIMITACJA OBSZARU REWITALIZACJI

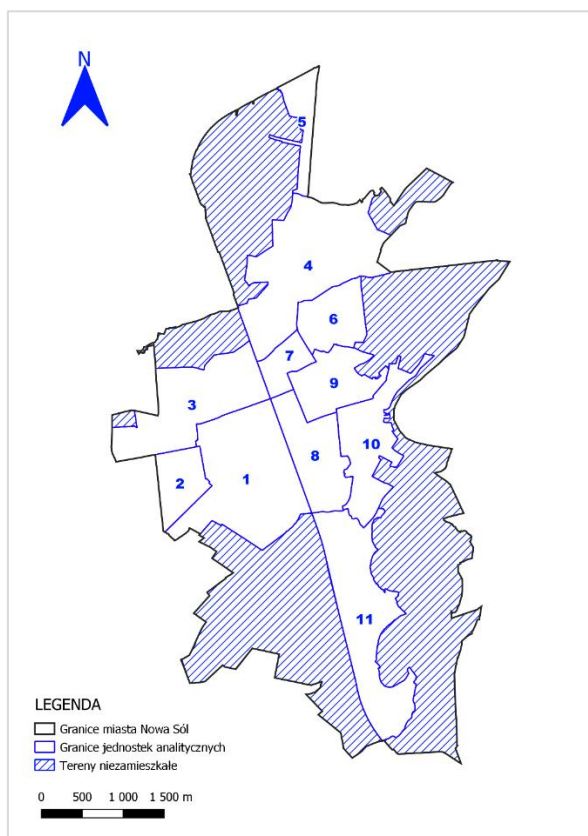
Gmina Nowa Sól - Miasto to gmina miejska, która stanowi siedzibę Powiatu Nowosolskiego. Miasto zlokalizowane jest w centralnej części województwa lubuskiego i położone jest nad rzeką Odrą, wzdłuż której przebiega wschodnia granica Miasta. Nowa Sól położona jest pomiędzy dwoma większymi ośrodkami miejskimi tj. Zielona Góra (w odległości 20,6 km) i Głogów (w odległości 29,7 km). Pod względem liczby mieszkańców, Nowa Sól jest trzecim największym miastem w województwie lubuskim zaraz po Zielonej Górze i Gorzowie Wielkopolskim.

Powierzchnia Miasta wynosi 21,8 km², z czego 37% powierzchni zajmują użytki rolne, a 14% to lasy i zadrzewienia. Miasto Nowa Sól znajduje się w centralnej części powiatu nowosolskiego i sąsiaduje z Gminą Otyń (od północy) oraz z Gminą Nowa Sól (od wschodu, zachodu i południa).

Podstawę prawną dla wyznaczonego w Gminie Nowa Sól – Miasto obszaru rewitalizacji stanowi uchwała Nr LXX/605/23 Rady Miejskiej w Nowej Soli z dnia 27 kwietnia 2023 r. w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Nowa Sól – Miasto.

Zgodnie z metodyką prac przyjętą na etapie delimitacji obszaru zdegradowanego, w pierwszej kolejności dokonano podziału Gminy Nowa Sól – Miasto na niepodzielne jednostki analityczne. Na skutek tego uzyskano 11 zamieszkałych jednostek analitycznych.

Rysunek 1. Jednostki analityczne wyznaczone na terenie Gminy Nowa Sól – Miasto

Źródło: opracowanie własne.

Podział ten podyktowany został również spełnieniem art. 10 ust. 2 ustawy o rewitalizacji, który stanowi, iż obszar rewitalizacji nie może być większy niż 20% powierzchni gminy oraz zamieszkały przez więcej niż 30% liczby mieszkańców gminy.

W granicach wydzielonych jednostek analitycznych znajdują się następujące ulice Miasta Nowa Sól:

Tabela 1. Jednostki analityczne wyodrębnione na terenie Gminy Nowa Sól – Miasto

Oznaczenie jednostki analitycznej	Miejscowości i ulice wchodzące w skład jednostki analitycznej
Jednostka 1	ul. 1 Maja (częściowo), Arkadia, ul. Asnyka Adama, ul. Bacewicz Grażyny, ul. Broniewskiego Władysława, ul. Chełmońskiego, ul. Chopina, ul. Długa, ul. Długosza, ul. Dygasińskiego, ul. Gałczyńskiego, ul. Góreckiego Henryka, ul. Grottgera, ul. Jagienki, ul. Juranda, ul. Kaczkowskiego, ul. Karłowicza Mieczysława, ul. Kasprowicza, ul. Kilińskiego, ul. Kmicica, ul. Kochanowskiego, ul. Konopnickiej Marii, ul. Kosmonautów, ul. Kossaka Wojciecha, ul. Krasińskiego, ul. Krótka, ul. Kruczkowskiego, ul. Kurpińskiego Karola, ul. Lelewela, ul. Lotników, ul. Lutosławskiego Witolda, ul. Matejki (częściowo), ul. Mickiewicza, ul. Narutowicza, ul. Norwida, ul. Nowowiejskiego Feliksa, ul. Orzeszkowej Elizy, ul. Pasieczna, ul. Przyszłości, ul. Reymonta Władysława, ul. Rydla, ul. Saperów, ul. Sautera Wiesława, ul. Sidorskiej Bolesławy, ul. Siemiradzkiego, ul. Skłodowskiej-Curie, ul. Skrzetuskiego, ul. Słowackiego Juliusza, ul. Solskiego Ludwika, ul. Staffa Leopolda, ul. Struga Andrzeja, ul. Szafera Władysława, ul. Szymanowskiego Karola, ul. Tetmajera, ul. Wieniawskiego Henryka, ul. Wierzyńskiego Kazimierza, ul. Kilara Wojciecha, ul. Wojska Polskiego (częściowo), ul. Wołodyjowskiego, ul. Wyszyńskiego, ul. Zagłoby, ul. Zakątek;
Jednostka 2	ul. Kraszewskiego, ul. Nowosolska, ul. Połanieckich, ul. Sienkiewicza Henryka (częściowo), ul. Stasia i Nel, ul. Wojska Polskiego (częściowo);
Jednostka 3	ul. 1 Maja (częściowo), ul. Brzechwy Jana, ul. Chałubińskiego, ul. Fredry Aleksandra, ul. Jana Pawła II, ul. Korczaka Janusza, ul. Makuszyńskiego Kornela, ul. Matejki (częściowo), Osiedle Armii Krajowej, Osiedle Konstytucji 3 Maja, ul. Północna, Rondo Solidarności, Sienkiewicza Henryka (częściowo), ul. Staszica Stanisława (częściowo), ul. Tadeusza Zawadzkiego-Zośki, ul. Tuwima Juliana, ul. Wojska Polskiego (częściowo);
Jednostka 4	ul. Batorego Stefana, ul. Bema Józefa, ul. Bociania, ul. Bolesława Chrobrego, ul. Botaniczna, ul. Czarnieckiego, ul. Energetyków, ul. Graniczna, ul. Grobla, ul. Grunwaldzka, ul. Jagiellońska, ul. Jedności Robotniczej, ul. Jodłowa, ul. Kamienna, ul. Kasztanowa, ul. Kazimierza Wielkiego, ul. Kołodzieja Kazimierza, ul. Kombatantów, ul. Konarskiego, ul. Konstruktorów (częściowo), ul. Krzywoustego Bolesława, ul. Kunickiego, ul. Kwiatowa, ul. Leśna, ul. Lisia, ul. Łabędzia, ul. Władysława Łokietka, ul. Łużycka, ul. Mała, ul. Metalowca, ul. Mieszka I, ul. Miodowa, ul. Morełowa, ul. Nowa, ul. Nowsza, ul. Odlewnika, ul. Okrężna, ul. Okrzei Stefana, ul. Orkana, ul. Plater Emilii, ul. Podgórna, ul. Polna, ul. Poniatowskiego, ul. Przemysłowa (częściowo), ul. Ptasia, ul. Pułaskiego, ul. Różana, ul. Sadowa, ul. Sobieskiego Jana, ul. Staszica Stanisława (częściowo), ul. Spokojna, ul. Stawowa, ul. Świerkowa, ul. Ustronie, ul. Wąska, ul. Wiejska, ul. Wilcza, ul. Wodna, ul. Współczesna, ul. Wybickiego, ul. Zacisze, ul. Zamiejska, ul. Zielonogórska (częściowo), ul. Zygmunta Starego, ul. Żurawia;
Jednostka 5	ul. Ekonomiczna (częściowo), ul. Inżynierska (częściowo), ul. Zielonogórska (częściowo);
Jednostka 6	ul. Piłsudskiego Józefa (częściowo), droga publiczna bez nazwy na terenie byłego zakładu DOZAMET (łącząca ul. Piłsudskiego z ul. Brzozową)

Jednostka 7	ul. 1 Maja (częściowo), ul. Kaszubska, ul. Kościuszki (częściowo), Osiedle Ignacego Paderewskiego, ul. Piłsudskiego Józefa (częściowo), ul. Słoneczna, ul. Staszica Stanisława (częściowo), ul. Wesoła;
Jednostka 8	ul. 1 Maja (częściowo), ul. 8 Maja, ul. Bankowa, ul. Gdyńska, ul. Gen. Grota-Roweckiego Stefana, ul. Gimnazjalna, ul. Kościuszki (częściowo), ul. Królowej Jadwigi, ul. Muzealna, ul. Piastowska, ul. Sikorskiego, ul. Topolowa, ul. Towarowa, ul. Waryńskiego, ul. Wojska Polskiego (częściowo), ul. Wrocławska (częściowo), ul. Wróblewskiego (częściowo), ul. Zamenhofska, ul. Zaułek (częściowo), ul. Zjednoczenia;
Jednostka 9	ul. Bohaterów Getta (częściowo), ul. Brzozowa, ul. Ceglana (częściowo), ul. Dąbrowskiego, ul. Drzewna, ul. Drzymały Michała, ul. Głowackiego, ul. Harcerska, ul. Hutnicza, ul. Jaracza Stefana, ul. Kasprzaka Marcina, ul. Kołłątaja Hugona, ul. Kościuszki (częściowo), ul. Kupiecka, ul. Miarki Karola, ul. Młynarska, Osiedle Kopernika, Osiedle Spółdzielcze, ul. Parafialna, ul. Parkowa, ul. Podwale, ul. Reja Mikołaja, ul. Sienna, ul. Skargi Piotra, ul. Szarych Szeregów, ul. Szkolna, ul. Św. Barbary, ul. Traugutta, ul. Wandy, ul. Witosa (częściowo), ul. Wojska Polskiego (częściowo), ul. Wyspiańskiego, ul. Zielona, ul. Żeromskiego, Promenada;
Jednostka 10	Al. Wolności, ul. Arciszewskiego, ul. Bohaterów Getta (częściowo), ul. Ceglana (częściowo), ul. Cicha (częściowo), ul. Fabryczna, ul. Garbarska, ul. Korzeniowskiego, ul. Kościelna, ul. Krzywa, ul. Kuśnierska, ul. Moniuszki, ul. Odrzańska, ul. Piłsudskiego Józefa (częściowo), Plac Floriana, Plac Solny, Plac Wyzwolenia, ul. Pocztowa, ul. Południowa (częściowo), ul. Portowa, Rondo Ks. Jerzego Popiełuszki, ul. Szeroka, ul. Witosa, ul. Wróblewskiego (częściowo), ul. Żwirki i Wigury, Aleja Zdzisława Malczuka;
Jednostka 11	ul. Akacyjowa, ul. Boczna, ul. Bukowa, ul. Cicha (częściowo), ul. Ciemna, ul. Ciepelowska, ul. Czereśniowa, ul. Czysta, ul. Dębowa, ul. Gajowa, ul. Głogowska, ul. Hoża, ul. Jaskółcza, ul. Jasna, ul. Kalinowa, ul. Klonowa, ul. Konwaliowa, ul. Kowalska, ul. Kręta, ul. Leszczynowa, ul. Liliowa, ul. Lipowa, ul. Lubuska, ul. Łąkowa, ul. Makowa, ul. Młodych, ul. Ogrodowa, ul. Piaskowa, ul. Południowa (częściowo), ul. Poprzeczna, ul. Rolna, ul. Składowa, ul. Słonecznikowa, ul. Sosnowa, ul. Spacerowa, ul. Targowa, ul. Tulipanowa, ul. Wierzbowa, ul. Wiśniowa, ul. Wrocławska (częściowo), ul. Wrzosowa, ul. Zaułek, ul. Żabia;

Źródło: opracowanie własne

W kolejnym kroku zebrano i obliczono dla tych jednostek wskaźniki opisujące sferę: społeczną, gospodarczą, środowiskową, przestrzenno-funkcjonalną oraz techniczną. Na ich podstawie wyznaczono wskaźniki syntetyczne, które posłużyły do określenia natężenia zjawisk kryzysowych dla każdej ze sfer. Zgodnie z przyjętą metodyką, do obszaru zdegradowanego włączone mogły zostać jednostki analityczne, których wskaźnik syntetyczny w sferze społecznej był niższy niż 0 oraz dla których zidentyfikowano nagromadzenie negatywnych zjawisk w przynajmniej jednej z pozostałych sfer. Poniższa tabela przedstawia jednostki analityczne, które spełniały powyższe kryteria wraz z wartością wskaźnika syntetycznego dla sfery społecznej oraz oznaczeniem występowania negatywnych zjawisk w sferze gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej oraz technicznej (gdzie „-” oznacza występowanie negatywnych zjawisk, a „+” ich brak). Były to jednostki: **Jednostka 5, Jednostka 8, Jednostka 9 oraz Jednostka 10.**

Tabela 2. Analiza sfery społecznej, gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej przy użyciu wskaźnika syntetycznego – zestawienie zbiorcze.

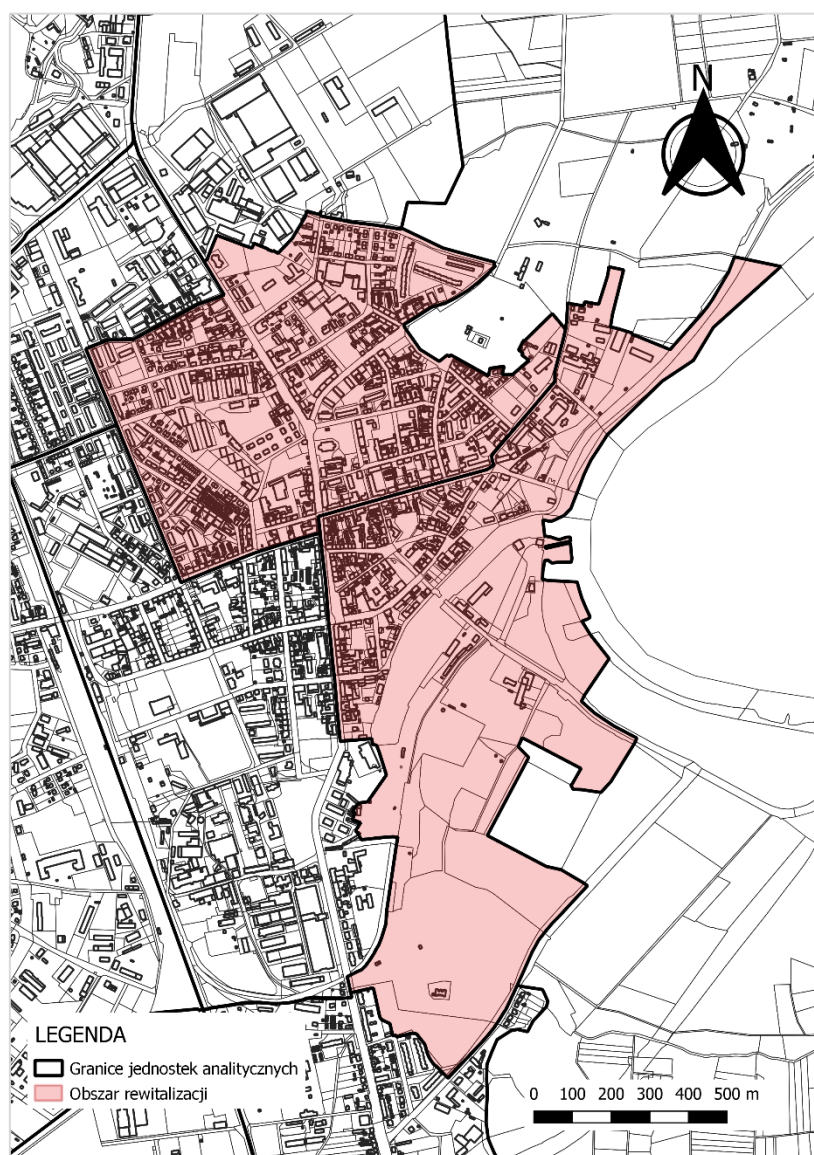
Jednostka analityczna	wskaźnik syntetyczny zjawisk w sferze społecznej	zjawiska kryzysowe w sferze gospodarczej	zjawiska kryzysowe w sferze środowiskowej	zjawiska kryzysowe w sferze przestrzenno-funkcjonalnej	zjawiska kryzysowe w sferze technicznej	Powierzchnia jednostki (km ²)
Jednostka 1	0,290	+	-	+	+	1,815
Jednostka 2	0,453	+	+	+	-	0,441
Jednostka 3	0,545	-	+	-	+	1,325
Jednostka 4	0,585	-	-	-	+	1,902
Jednostka 5	-0,904	+	+	-	+	0,351
Jednostka 6	-0,820	+	+	+	+	0,564
Jednostka 7	0,135	-	+	-	+	0,289
Jednostka 8	-0,205	+	-	+	+	0,805
Jednostka 9	-0,343	-	+	-	-	0,658
Jednostka 10	-0,028	-	+	-	+	0,888
Jednostka 11	0,292	-	-	+	+	1,521

Źródło: Diagnoza służąca wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Nowa Sól - Miasto.

W konsekwencji dało to podstawę do zakwalifikowania ich do obszaru zdegradowanego o powierzchni 12,3% oraz 40,3% ludności całego Miasta. Zgodnie z ustawą o rewitalizacji, obszar rewitalizacji nie może być większy niż 20% powierzchni gminy oraz zamieszkały przez więcej niż 30% liczby mieszkańców gminy. W związku z przekroczeniem dopuszczalnej liczby ludności i powierzchni obszaru niemożliwe było objęcie procesem rewitalizacji całego obszaru zdegradowanego. Dlatego należało podjąć działania na rzecz wyznaczenia obszaru o szczególnej koncentracji negatywnych zjawisk społecznych, zmagającego się z problemami w pozostałych sferach oraz będącego kluczowym dla rozwoju lokalnego.

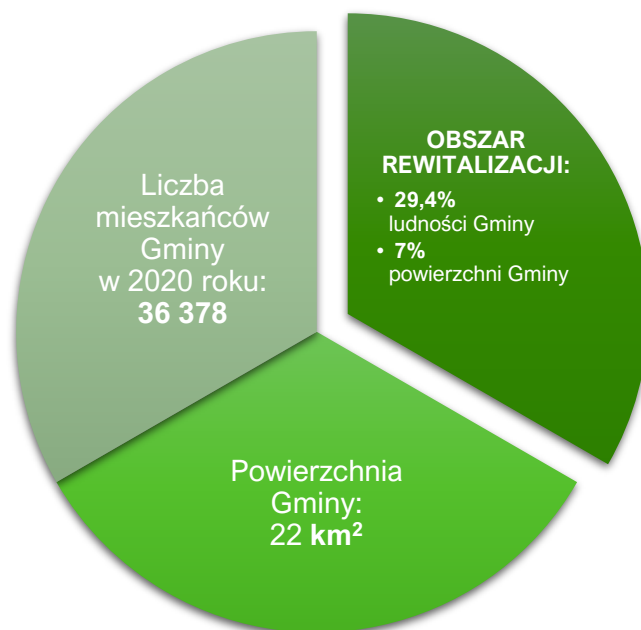
Z tego względu jako obszar rewitalizacji w Gminie Nowa Sól – Miasto wyznaczono jednostki analityczne **Jednostka 9 oraz Jednostka 10**, obejmujące swym zasięgiem następujące ulice w Mieście Nowa Sól: Al. Wolności, Al. Zdzisława Malczuka, Os. Kopernika, Os. Spółdzielcze, Pl. Floriana, Pl. Solny, Pl. Wyzwolenia, Promenada, Rondo Ks. Jerzego Popiełuszki, ul. Arciszewskiego, ul. Bohaterów Getta, ul. Brzozowa, ul. Ceglana, ul. Cicha (częściowo), ul. Dąbrowskiego, ul. Drzymały Michała, ul. Fabryczna, ul. Garbarska, ul. Głowackiego, ul. Harcerska, ul. Hutnicza, ul. Jaracza Stefana, ul. Kasprzaka Marcina, ul. Kołłątaja Hugona, ul. Kupiecka, ul. Kościelna, ul. Kościuszki (częściowo), ul. Korzeniowskiego, ul. Krzywa, ul. Kuśnierska, ul. Miarki Karola, ul. Młynarska, ul. Moniuszki, ul. Odrzańska, ul. Parafialna, ul. Parkowa, ul. Piłsudskiego Józefa (częściowo), ul. Poczтовая, ul. Podwale, ul. Południowa (częściowo), ul. Portowa, ul. Reja Mikołaja, ul. Sienna, ul. Skargi Piotra, ul. Szarych Szeregów, ul. Szeroka, ul. Szkolna, ul. Św. Barbary, ul. Traugutta oraz ul. Wandy. Jednostki te charakteryzowały się natężeniem negatywnych zjawisk w sferze społecznej, w także występowaniem zjawisk kryzysowych w 3 innych sferach (Jednostka 9) tj. gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej oraz technicznej i w 2 innych sferach (Jednostka 10) tj. gospodarczej oraz przestrzenno-funkcjonalnej.

Rysunek 2. Poglądowa mapa obszaru rewitalizacji w Gminie Nowa Sól – Miasto

Źródło: opracowanie własne.

Położenie podobszarów rewitalizacji Jednostka 9 oraz Jednostka 10, stanowiących centrum Gminy, odgrywają z punktu widzenia rozwoju lokalnego, kluczową rolę, będąc jednocześnie miejscem nagromadzenia określonych funkcji dla pozostałych terenów, w tym wyznaczonych we wcześniejszym etapie diagnozy, jednostek analitycznych. Na podobszarach rewitalizacji Jednostka 9 oraz Jednostka 10 wyraźnie zidentyfikowane zostały funkcje przesądzające o jego tendencjach rozwojowych, w tym funkcja mieszkaniowa, usługowo-handlowa oraz rekreacyjno-kulturowa. Obszar rewitalizacji stanowi również ważne centrum komunikacyjne Gminy, pełniąc jednocześnie rolę ośrodka administracyjnego działającego na rzecz lokalnej społeczności.

Spełnia on również wymogi formalne określone w ustawie o rewitalizacji: jego powierzchnia stanowi 7% (1,69 km²) powierzchni całej Gminy i jest zamieszkiwany przez 29,4% (10 694 osób) mieszkańców całej Gminy.

Warto również zaznaczyć, że podobszary rewitalizacji Jednostka 9 oraz Jednostka 10 położone są w centralnej części obszaru, w którym zidentyfikowano skupisko jednostek analitycznych zaliczonych do obszaru zdegradowanego. Oznacza to, że wybór podobszarów Jednostka 9 oraz Jednostka 10 jako obszaru rewitalizacji, a w konsekwencji realizacja na jego terenie przedsięwzięć rewitalizacyjnych w znacznym stopniu przyczyni się do szybkiego i naturalnego, w ujęciu przestrzenno-społecznym, wyjścia ze stanu kryzysowego sąsiadujących obszarów.

3. SZCZEGÓŁOWA DIAGNOZA OBSZARU REWITALIZACJI

3.1. WPROWADZENIE

Diagnoza szczegółowa opracowana w niniejszym rozdziale dotyczy **obszaru rewitalizacji** przyjętego w uchwale Nr LXX/605/23 Rady Miejskiej w Nowej Soli z dnia 27 kwietnia 2023 r. w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Nowa Sól – Miasto i wyznaczonego na podstawie Diagnozy służącej wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Nowa Sól – Miasto a także na podstawie przeprowadzonych konsultacji społecznych.

Celem diagnozy szczegółowej **jest zbadanie występujących zjawisk kryzysowych na obszarze rewitalizacji wraz ze wskazaniem ich przyczyny**, a także lokalnych potencjałów, które ułatwią rozwiązanie istniejących problemów.

Problemy, trendy i tendencje opisane za pomocą danych ilościowych, uszczegółowione zostały analizą jakościową, w której wykorzystano różnorodne metody diagnostyczne (w tym ankiety, wywiady, dyskusje, rozmowy, warsztaty) zapewniając tym samym **włączenie interesariuszy rewitalizacji** już na etapie diagnozowania.

3.2. STRUKTURA PRZESTRZENNO-FUNKCJONALNA

Obszar rewitalizacji, który wyznaczono na terenie Gminy Nowa Sól – Miasto obejmuje obszar centrum miasta, który w znacznej części obsługuje mieszkańców przedmiotowego terenu, jak i całej Gminy. Obszar ten ma charakter wielofunkcyjny. Zgodnie ze Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Nowa Sól – Miasto (Uchwała Nr LVI/472/18 Rady Miejskiej w Nowej Soli z dnia 25 stycznia 2018 roku w sprawie uchwalenia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Nowa Sól – Miasto, zmiana SUIKZP – Uchwała Nr XXXV/276/16 z dnia 27.10.2016 r.) na terenie objętym rewitalizacją wyznacza się następujące kierunki zagospodarowania w postaci rodzajów terenów studium:

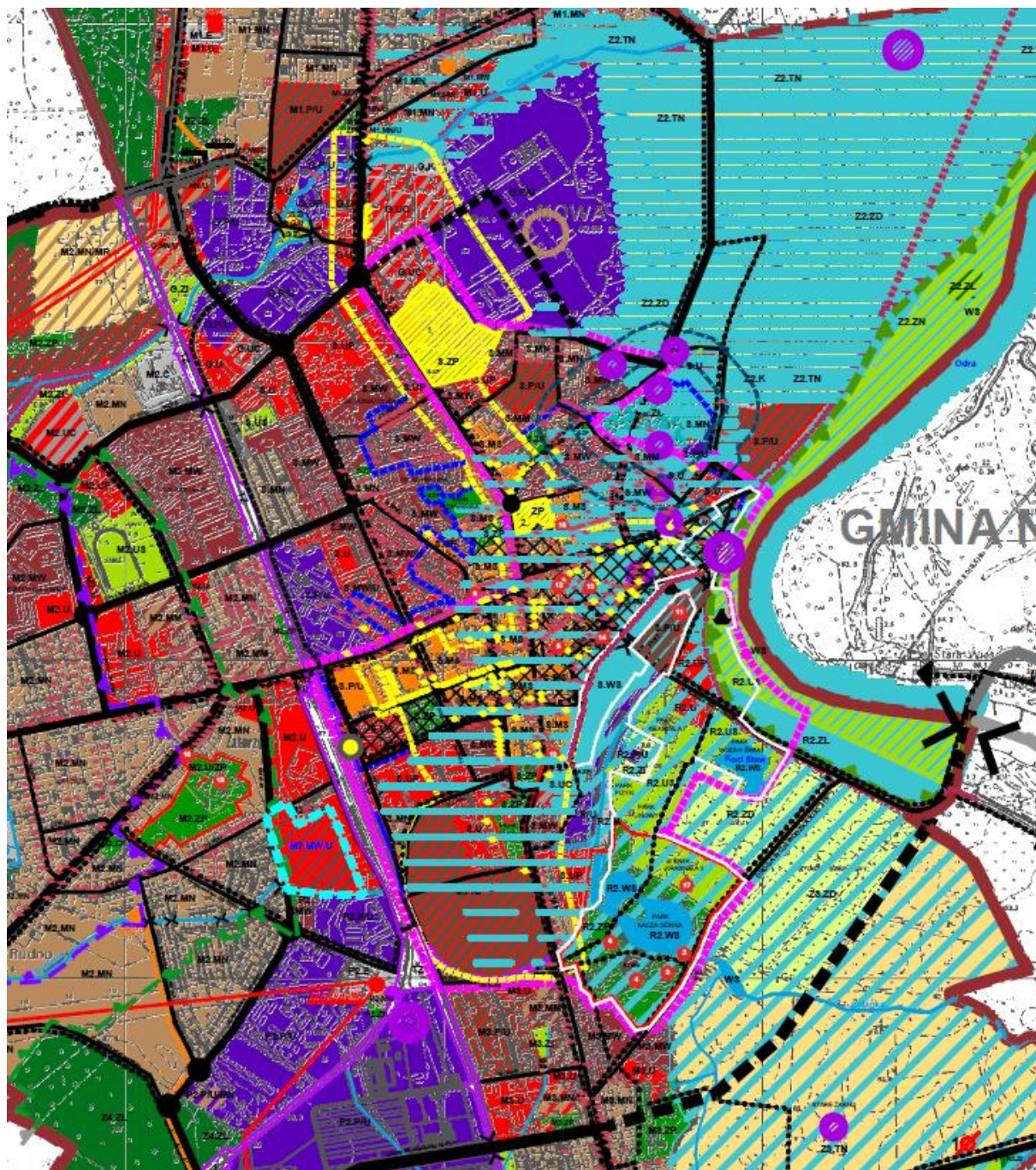
Tabela 3. Kierunki zagospodarowania w postaci rodzajów terenów określonych w SUIKZP Gmina Nowa Sól - Miasto

NAZWA TERENU STUDIUM	SYMBOL TERENU STUDIUM	OPIS FUNKCJI DOMINUJĄCEJ (KIERUNKOWEJ)
Tereny zabudowy śródmiejskiej	MS	Centrum miasta, zabudowa usługowa, w tym usługi publiczne, zabudowa mieszkaniowo – usługowa i mieszkaniowa, w dowolnych proporcjach
Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej	MW	Zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna
Tereny zabudowy mieszkaniowej mieszanej	MM	Zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna i zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna
Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej z usługami	MW/U	Zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna oraz usługi, w tym usługi publiczne, w dowolnych

		proporcjach, max. wysokość 5 kondygnacji
Tereny usług	U	Zabudowa usługowa
Tereny usług publicznych	UP	Tereny i obiekty użyteczności publicznej rozumiane jako obiekty administracji publicznej, wymiaru sprawiedliwości, bezpieczeństwa publicznego, ratownictwa, kultury i sztuki, oświaty, szkolnictwa wyższego, nauki, wychowania, opieki zdrowotnej, pomocy społecznej i socjalnej, rekreacji i sportu, usług pocztowych lub telekomunikacyjnych
Tereny wielkopowierzchniowych obiektów handlowych	UC	Obiekty handlowe o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m ² (WOH)
Tereny zabudowy produkcyjno – usługowej	P/U	Zabudowa produkcyjna i zabudowa usługowa
Tereny obiektów sportu, rekreacji i turystyki	US	Obiekty kultury fizycznej, ogólnodostępne obiekty kulturalne, zadaszone trybuny z miejscami do siedzenia przeznaczone do oglądania sportów na świeżym powietrzu, budowle sportowe i rekreacyjne wraz z obiektami socjalnymi niezbędnymi do ich prawidłowego funkcjonowania, z zielenią towarzyszącą
Tereny zieleni urządzonej	ZP	Publiczna zieleń urządzona taka jak: parki, zieleńce, ogrody
Tereny infrastruktury technicznej – melioracje	M	Tereny obsługi sieci wodnej, w tym zapora wodna
Tereny zieleni izolacyjnej	ZI	Zieleń urządzona o charakterze izolacyjnym
Tereny powierzchniowych wód śródlądowych	WS	Wody powierzchniowe stojące i płynące (rzeki, jeziora, stawy, strumienie, kanały)

Źródło: SUiKZP Gmina Nowa Sól – Miasto

Rysunek 3. Kierunki zmian w strukturze funkcjonalno-przestrzennej Gminy Nowa Sól – Miasto

Źródło: Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Nowa Sól – Miasto

Układ osadniczy obszaru rewitalizacji oparty jest o ulice Piłsudskiego i Wojska Polskiego, stanowiące główne ciągi komunikacyjne miasta na linii wschód-zachód oraz ul. Zjednoczenia wraz z Placem Wyzwolenia. Siedziba władz zlokalizowana została przy ulicy Piłsudskiego. Znaczna część obszaru rewitalizacji obejmuje najstarszą część miasta, położną w centrum, z charakterystyczną zwartą, śródmiejską, zabudową. Przybiera kształt zabudowanych obrzeźnie, zamkniętych w całości lub częściowo kwartałów zabudowy.

Rysunek 4. Struktura przestrzenno-funkcjonalna obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Nowa Sól – Miasto.

LEGENDA

Granice obszaru rewitalizacji	Drogi
Obszary chronionego krajobrazu	Zabudowa jednorodzinna
Pomniki Przyrody MP point	Zabudowa wielorodzinna
Obszary specjalnej ochrony NATURA 2000	Zabudowa handlowo-usługowa
Obszary obejmujące tereny narażone na zalanie w przypadku uszkodzenia lub zniszczenia wału przeciwpowodziowego	Zabudowa pozostała
Obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi 10%	Zabudowa przemysłowo-składowa
Obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi 1%	Wody powierzchniowe
Tory kolejowe	Zadrzewienia
	Roślinność trawiasta
	Place
	Tereny niezabudowane

Źródło: opracowanie własne na podstawie BDOT10k.

Należy zaznaczyć, że część obszaru rewitalizacji położona jest na obszarze zagrożenia powodzią. Przez obszar rewitalizacji przepływa rzeka Odra, wzdłuż której położone są obszary, na których możliwe jest wystąpienie powodzi. Zgodnie z powyższymi mapami wskazującymi zasięg zagrożenia powodziowego, obszar rewitalizacji znajduje się:

- częściowo na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią, w rozumieniu art. 16 pkt 34) lit. a Prawa wodnego, tj. obszarze, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi 1% (raz na 100 lat);
- częściowo na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią, w rozumieniu art. 16 pkt 34) lit. b Prawa wodnego, tj. obszarze, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi 10% (raz na 10 lat);
- częściowo w obszarze narażonym na zalanie w przypadku zniszczenia lub uszkodzenia wału przeciwpowodziowego.

W granicach obszaru rewitalizacji znajdują się następujące formy ochrony przyrody: Obszar Chronionego Krajobrazu „Nowosolska Dolina Odry”, Obszar Specjalnej Ochrony NATURA 2000 „Dolina Środkowej Odry” oraz 2 pomniki przyrody.

Na obszarze rewitalizacji zlokalizowana jest znaczna część **instytucji publicznych** obsługujących mieszkańców Gminy, tj.

- Urząd Miejski w Nowej Soli;
- Starostwo Powiatowe
- Nowosolski Dom Kultury;
- Sąd Rejonowy w Nowej Soli;
- Publiczna Szkoła Podstawowa Nr 1;
- Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy;
- Państwowa Szkoła Muzyczna I stopnia im. G. Bacewicz;
- Publiczne Przedszkole Nr 1;
- Publiczne Przedszkole Nr 6;
- Publiczne Przedszkole Nr 8;
- Publiczne Przedszkole Nr 9.

Tereny zielone na przedmiotowym terenie mają charakter ogólnodostępny. Należą do nich: Nadodrzański Park Rekreacyjny, tereny nadrzeczne oraz parki i skwery zlokalizowane w centrum miasta.

W granicach obszaru rewitalizacji znajdują się następujące obiekty wpisane do rejestru zabytków

Tabela 4. Lista obiektów zabytkowych znajdujących się na obszarze rewitalizacji.

zabytek	Adres	Czas powstania	Informacja o wpisie do rejestru
Zespół urbanistyczno-architektoniczny miasta	Nowa Sól	XIX-XX w.	Nr rej. 2203, data wpisu: 04.05.1976 r. i nr L-375/A, data wpisu: 24.02.2010 r.
Budynek mieszkalny	Ul. Arciszewskiego 6	Koniec XVIII w.	Nr rej. L-813A (zawiadomienie z dnia 8.11.2018 r.)
Budynek mieszkalny	Ul. Arciszewskiego 8	Koniec XVIII w.	Nr rej. L-813A (zawiadomienie z dnia 8.11.2018 r.)
Willi właściciela browaru Preussa, ob. Siedziba Międzygminnego Związku ECO-	Ul. Arciszewskiego 10	Koniec XIX w.	Nr rej. L-448/A (zawiadomienie z dnia 25.07.2011 r.)

PRZYSZŁOŚĆ (wpisany do rejestru zabytków jako budynek przychodni)			
Zespół willowo-ogrodowy: dawna willa Karla Jansona – dyrektora zakładu Gruschwitz Textilwerke wraz z ogrodem, fontanną, schodami i ogrodzeniem od strony ul. Bankowej i Gimnazjalnej (obecnie obiekty Biblioteki Miejskiej)	Ul. Bankowa 3	1916 r.	Nr rej. L-145/A, data wpisu 24.06.2004 r.
Kościół starołuterański p.w. Zbawiciela, ob. rzym-kat. fil. p.w. Św. Barbary	Ul. Św. Barbary	1900 r.	Nr rej. 2213, data wpisu 05.05.1976 r.
Dom starców (Fundacja im. Matyldy Gruschwitz) ob. Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy (do rejestru zabytków wpisany jako Szkoła Podstawowa nr 9)	Ul. Bohaterów Getta 7	1901 r.	Nr rej. 2232, data wpisu 11.05. 1976 r.
Kościół paraf. p.w. Św. Michała Archanioła	Ul. Kościelna 2	1591 r.-1596 r., 1688 r. (rozbudowa po str. płn.), 1782 r. (kruchta), 1872 r.-1880 r. (zakrystia i transept)	Nr rej. 49 data wpisu: 10.03.1955 r.
Figura Św. Floriana	Ul. Kościelna 2, dz. 539, przeniesiona na Plac Św. Floriana	1738 r., lata 90-te XX w. (częściowa rekonstrukcja)	Nr rej. L-B-111 data wpisu: 22.06.2011 r.
Budynek mieszkalny	Ul. Krzywa 1	Początek XX w.	Nr rej. L-605/A (zawiadomienie z dnia 03.09.2013 r.)
Budynek mieszkalny	Ul. Kuśnierska 1	1899 r.	Nr rej. 2223, data wpisu 11.05.1976 r.
Budynek mieszkalny	Ul. Kuśnierska 2	4 ćw. XIX w.	Nr rej. 2223, data wpisu 11.05.1976 r.
Urząd Solny, ratusz ob. obiekt użyteczności publicznej	Ul. Moniuszki 3	1574 r.-1575 r., po 1820 r., 1842 r., 1879 r., koniec lat 30-tych XX wieku	Nr rej. L-726/A, data wpisu 8.09.2016 r.
Budynek mieszkalny	Ul. Moniuszki 6	Przed 1830 r. 4 ćw., XIX w.	Nr rej. 2227, data wpisu 11.05.1976 r.
Budynek mieszkalny	Ul. Moniuszki 8	4 ćw. XIX w.	Nr rej. 2227, data wpisu 11.05.1976 r.
Budynek mieszkalny	Ul. Odrzańska 3	2 poł. XIX w.	Nr rej. L-549/A (zawiadomienie z dnia 10.01.2013 r.)
Budynek mieszkalny	Ul. Odrzańska 11	Po 1886 r.	Nr rej. 2216, data wpisu: 05.05.1976 r.
Budynek mieszkalny	Ul. Odrzańska 13	1886 r.	Nr rej. L-508/A (zawiadomienie z dnia 03.07.2012 r.)
Budynek mieszkalny	Ul. Odrzańska 14	Kon. XIX w.	Nr rej. 2216, data wpisu 05.05.2016 r.
Budynek mieszkalny	Ul. Odrzańska 15	Kon. XIX w,	Nr rej. 364, data wpisu
Willa	Ul. Parkowa 4	4 ćw. XIX w.	Nr rej. 2211, data wpisu 09.01.2013 r.
Kościół ewangelicki p.w. Św. Trójcy rzym-kat. paraf. p.w. Św. Antoniego	Ul. Piłsudskiego	1835 r.-1839 r.	Nr rej. L-568/A, data wpisu 15.03.2013 r.

Organy piszczałkowe wykonane przez Samuela Ludwiga Hartiga, stanowiące element wyposażenia kościoła pw. Św. Antoniego	Ul. Piłsudskiego	1837 r.-1838 r.	Zabytek ruchomy wpisany pod nr rej. - B-138 data wpisu: 15.03.2013 r.
Królewski Sąd Okręgowy, ob. Sąd Rejonowy	Ul. Piłsudskiego 24	1907 r. – 1909 r.	Nr rej. 2221, data wpisu: 10.05.1976 r.
Willa mistrza budowlanego i ciesielskiego Adolfa Theodora Jaekela, ob. BGŻ (do rejestru zabytków wpisany jako pałacyk – siedziba rejonu energetycznego)	Ul. Piłsudskiego 30	1845 r., 1901 r. (przeb.), 1920 (tylne skrzydło, kon. XX w.	Nr rej. 2228, data wpisu 11.05.1976 r.
Willa właściciela Starej Huty Friedricha Wilhelma von Krause, ob. Prokuratura Rejonowa (do rejestru zabytków wpisany jako ambulatorium na terenie zakładu „Dozamet”)	Ul. Piłsudskiego 38	1853 r., lata 20-te XX w. (rozbudowa)	Nr rej. 2215, data wpisu: 05.05.1976 r.
Willa właściciela Starej Huty Friedricha Wilhelma von Krause wraz z drzewostanem, fontanną i murem	Ul. Piłsudskiego 38, dz. 2/65, 2/66, 2/3	2 poł. XIX w. (część ptn.), 1897-1900 (część ptd.)	Nr rej. L-101/A, data wpisu: 21.07.2003 r.
Magazyn Solny, ob. magazyn	Pl. Solny 1	2 poł. XVIII w.	Nr rej. 368, data wpisu: 22.03.1963 r.
Budynek mieszkalny	Ul. Szeroka 1	kon. XIX w.	Nr rej. L-720/A (zawiadomienie z dnia 07.07.2016 r.)
Budynek mieszkalny	Ul. Szeroka 2	kon. XIX w.	Nr rej. 2220, data wpisu: 11.05.1976 r.
Budynek mieszkalny	Ul. Szeroka 4	kon. XIX w.	Nr rej. 2220, data wpisu: 11.05.1976 r.
Budynek mieszkalny	Ul. Szeroka 7	kon. XIX w.	Nr rej. 2220, data wpisu: 11.05.1976 r.
Budynek mieszkalny	Ul. Szeroka 9	kon. XIX w.	Nr rej. 2220, data wpisu: 11.05.1976 r.
Budynek mieszkalny	Ul. Szeroka 18, 18a, 18b (w wojewódzkiej ewidencji zabytków pod adresem Poczta 15 i Poczta 18)	kon. XIX w.	Nr rej. L-749/A, data wpisu 21.04.2017 r.
Budynek mieszkalny, ob. obiekt użyteczności publicznej (do rejestru zabytków wpisany jako internat ZSZ nr 1)	Ul. Witosa 19	kon. XVIII w.	Nr rej. L-531/A (zawiadomienie z dnia 15.10.2012 r.)
Budynek mieszkalny	Ul. Witosa 22, 22a	1912 r.	Nr rej. L-535/A (zawiadomienie z dnia 29.10.2012 r.)
Budynek mieszkalny	Ul. Witosa 23	2 ćw. XIX w.	Nr rej. 2230, data wpisu: 11.05.1976 r.
Budynek mieszkalny	Ul. Witosa 28	4 ćw. XIX w.	nr rej. L-517/A

			(zawiadomienie z dnia 08.08.2012 r.)
Budynek mieszkalny	Ul. Witosa 32	kon. XIX w.	Nr rej. 2230, data wpisu: 11.05.1976 r.
Budynek mieszkalny	Ul. Witosa 38	1909 r.	Nr rej. 2230, data wpisu: 11.05.1976 r.
Budynek mieszkalny	Ul. Wojska Polskiego 2	1910 r.	nr rej. L-534/A (zawiadomienie z dnia 17.10.2012 r.)
Budynek mieszkalny	Ul. Wojska Polskiego 4	kon. XIX w.	nowy nr rej. L-572/A (zawiadomienie z dnia 03.04.2013 r.)
Budynek mieszkalny	Ul. Wojska Polskiego 8	ok. 1900 r.	Nr rej. 2208, data wpisu: 04.05.1976 r.
Budynek mieszkalny	Ul. Wojska Polskiego 10	ok. 1910 r.	Nr rej. 2208, data wpisu: 04.05.1976 r.
Budynek mieszkalny	Ul. Wojska Polskiego 24	kon. XIX w.	nr rej. L-520/A (zawiadomienie o zmianie z dnia 13.08.2012 r.)
Most podnoszony	Al. Wolności	1927 r.	Nr rej. Zabytków L-489/A z dnia 25.04.2012 r.
Magazyn solny, ob. hurtownia (wpisany do rejestru zabytków jako magazyn zbożowy)	Ul. Wróblewskiego 3	4 ćw. XVIII w.	Nr rej. 363, data wpisu: 22.03.1963 r.
Budynek mieszkalny	Ul. Wyspiańskiego 1	4 ćw. XIX w.	Nr rej. 2226, data wpisu: 11.05.1976 r.
Budynek mieszkalny	Ul. Wyspiańskiego 5	pocz. XX w. (przed 1907 r.)	Nr rej. 2226, data wpisu: 11.05.1976 r.
Budynek mieszkalny	Ul. Wyspiańskiego 7	pocz. XX w. (przed 1907 r.)	nr rej. L-532/A (zawiadomienie z dnia 16.10.2012 r.)
Budynek mieszkalny	Ul. Wyspiańskiego 9	pocz. XX w. (przed 1907 r.)	Nr rej. 2226, data wpisu: 11.05.1976 r.
Willa	Ul. Wyspiańskiego 11	pocz. XX w. (po 1907 r.)	Nr rej. 2226, data wpisu: 11.05.1976 r.
Budynek mieszkalny	Ul. Wyspiańskiego 12	XIX/XX w.	Nr rej. 2226, data wpisu: 11.05.1976 r.
Hotel, ob. budynek usługowy	Pl. Wyzwolenia 12	4 ćw. XIX w.	Nr rej. 3267, data wpisu: 11.12.1992 r.
Wnętrze sklepu mięsnego – NIE ISTNIEJE	Pl. Wyzwolenia 16	-	Nr rej. 2229, data wpisu: 11.05.1976 r.
Budynek mieszkalny	Ul. Żwirki i Wigury 2	kon. XIX w.	Nr rej. 2224, data wpisu: 11.05.1976 r.

Cały obszar zespołu architektoniczno - urbanistycznego Nowej Soli, obejmujący najcenniejsze historycznie zespoły zabudowy i zieleni kształtowanej, podlega ochronie konserwatorskiej jako strefa ochrony konserwatorskiej - ścisłej oraz strefa ochrony konserwatorskiej – pośredniej, tj. pod względem kształtowania krajobrazu, na mocy wpisu do rejestru zabytków pod nr 2203 z dnia 4 maja 1976 oraz z dnia 27 lipca 1977 r., a następnie skreślenia decyzją nr DOZ-OAIK-6700/435/13(KP13/14), Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, z dnia 20 sierpnia 2015 r., części zespołu architektoniczno-urbanistycznego miasta Nowa Sól. Do rejestru zabytków został wpisany układ urbanistyczny wraz z zespołem budowlanym. Strefy ochrony konserwatorskiej zostały oznaczone na rysunku U4 oraz K1 Studium. Granica obszaru zespołu architektoniczno-urbanistycznego Nowej Soli, wpisanego do rejestru zabytków, pokrywa się z granicą stanowiska archeologicznego Nowa Sól (Miasto) nr 35 (AZP 65-16/58).

3.3. PRZYCZYNY DEGRADACJI OBSZARU

3.3.1. SFERA SPOŁECZNA

Wyznaczony w centrum miasta Nowa Sól obszar rewitalizacji charakteryzuje się nagromadzeniem negatywnych zjawisk w sferze społecznej. Analiza wskaźnikowa wykonana na potrzeby delimitacji obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji wykazała szczególnie problemy w zakresie starzenia się społeczeństwa, bezrobocia, ubóstwa, wysokiej liczby osób ze szczególnymi potrzebami oraz niskiego poziomu wyników egzaminacyjnych wśród uczniów Szkół Podstawowych i relatywnie małej liczby organizacji społecznych.

W poniższej tabeli przedstawiono porównanie wybranych wskaźników dotyczących sfery społecznej pomiędzy obszarem rewitalizacji a średnią gminną.

Tabela 5. Porównanie wskaźników dla sfery społecznej obszaru rewitalizacji z obszarem całej Gminy.

Wskaźnik	podobszar rewitalizacji	średnia dla Gminy
Liczba osób bezrobotnych na 100 mieszkańców	Jedn. 9 – 2,68	2,13
	Jedn. 10 – 2,15	
Udział osób długotrwale bezrobotnych w ogólnej liczbie bezrobotnych	Jedn. 9 – 36,1%	32,1%
	Jedn. 10 – 38,4%	
Udział osób bezrobotnych z wykształceniem podstawowym w ogólnej liczbie bezrobotnych	Jedn. 9 – 23,6%	17%
	Jedn. 10 – 25,2%	
Odsetek osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu ubóstwa w ogólnej liczbie mieszkańców	Jedn. 9 – 2,1%	1,8%
	Jedn. 10 – 1,7%	
Liczba uczniów korzystających z posiłków finansowanych przez OPS w przeliczeniu na 100 uczniów	Jedn. 9 – 5,43	4,68
	Jedn. 10 – 7,84	
Liczba stwierdzonych przestępstw na 1000 mieszkańców	Jedn. 9 – 31,13	41,29
	Jedn. 10 – 35,17	
Liczba stwierdzonych przestępstw i wykroczeń (poza zdarzeniami drogowymi i przestępstwami gospodarczymi) w tym czyny karalne nieletnich na 1000 mieszkańców	Jedn. 9 – 56,65	67,25
	Jedn. 10 – 60,99	
	Jedn. 9 – 1,6%	1,3%

Odsetek osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu niepełnosprawności w ogólnej liczbie mieszkańców	Jedn. 10 – 1,3%	
Odsetek osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu długotrwałej lub ciężkiej choroby w ogólnej liczbie mieszkańców	Jedn. 9 – 2,7%	2,0%
	Jedn. 10 – 2,0%	
Udział osób w wieku poprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności	Jedn. 9 – 27,9%	24,7%
	Jedn. 10 – 15,8%	
Średnie wyniki egzaminu ósmoklasisty (średnia z j. polskiego i matematyki)	Jedn. 9 – 53,56%	51,46%
	Jedn. 10 – 39,61%	
Liczba fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych na 100 mieszkańców	Jedn. 9 – 0,07	0,12
	Jedn. 10 – 0,29	

Źródło: opracowanie własne.

Obszar rewitalizacji zamieszkiwały w 2020 roku 10 694 osoby, co stanowiło 29,4% ludności Gminy. Ponadto łącznie stanowi on drugi, co do wielkości obszar o najwyższej gęstości zaludnienia w Gminie wynoszący 6917 os./km² (Jednostka 9 – 11 364 os./km², Jednostka 10 – 3621 os./km²). Analizując udział poszczególnych grup wiekowych wśród populacji obszaru rewitalizacji, można zauważyć, że osoby w wieku poprodukcyjnym stanowią odpowiednio dla poszczególnych podobszarów rewitalizacji 27,91% (Jednostka 9) oraz 15,8% (Jednostka 10) udziału całej populacji miasta. Postępujący proces starzenia się społeczeństwa na obszarze rewitalizacji w przyszłości może mieć to odzwierciedlenie w braku zastępowalności pokoleń na rynku pracy – mniej młodych ludzi będzie gotowych podjąć pracę, a coraz więcej osób będzie opuszczało rynek pracy ze względu na osiągnięcie wieku emerytalnego.

Zmieniająca się struktura wiekowa mieszkańców obszaru rewitalizacji implikuje konieczność podejmowania odpowiednich kroków zarówno w zakresie usług społecznych, jak i dostosowania infrastruktury i przestrzeni miejskiej do zwiększających się potrzeb starszych mieszkańców. Niezbędne jest podjęcie działań wychodzących naprzeciw potrzebom seniorów m.in. dostosowanie przestrzeni, obiektów publicznych i miejsc wypoczynku dla osób starszych. Należy również zaznaczyć, że na obszarze rewitalizacji występuje wyższy lub równy odsetek osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu długotrwałej lub ciężkiej choroby w ogólnej liczbie mieszkańców (2,7% - Jednostka 9, 2,0% - Jednostka 10 w stosunku do 2,0% dla średniej gminnej). Ponadto występuje wyższy lub równy odsetek osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu niepełnosprawności w ogólnej liczbie mieszkańców (1,6% - Jednostka 9, 1,3% - Jednostka 10 w stosunku do 1,3% średniej gminnej). Wysoki udział osób ze szczególnymi potrzebami powoduje wzrost zapotrzebowania na usługi opieki zdrowotnej, w szczególności opieki specjalistycznej (np. rehabilitacji) czy też usług opiekuńczych lub opieki wytchnieniowej dla ich rodzin. W Nowej Soli funkcjonuje Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy zlokalizowany przy ul. Arciszewskiego 13. Jest to jedyna placówka na terenie Powiatu Nowosolskiego, do której uczęszczają uczniowie z niepełnosprawnością intelektualną. W ostatnich latach Ośrodek kończy od 3 do 4 absolwentów z przygotowaniem zawodowym. Wyuczzone zawody absolwentów to najczęściej pomocnik gastronomii, pomocnik introligatora oraz pomocnik stolarza. Należy jednak wskazać, że jednocześnie w ostatnich latach Ośrodek kończy od 1 do 4 absolwentów, którzy z racji stopnia upośledzenia nie mają wyuczonych zawodów. Ponadto w Centrum Aktywności Społecznej przy ul. Kasprowicza 12 (w sąsiedztwie obszaru rewitalizacji) funkcjonuje Środowiskowy Dom Samopomocy. Instytucja jest dziennym ośrodkiem wparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi. Świadczy wsparcie dla maksymalnie 30 pełnoletnich osób, z doświadczeniem zaburzeń psychicznych: dla osób chorujących psychicznie (20 miejsc), dla osób z niepełnosprawnością intelektualną (7 miejsc) a także dla osób z niepełnosprawnościami sprzężonymi (3 miejsc).

Aby jednak przerwać negatywne trendy demograficzne, nie należy zapominać o młodszych grupach wiekowych. Zapewnienie odpowiednich miejsc pracy, infrastruktury do spędzania czasu wolnego oraz miejsc opieki nad dziećmi, może spowodować napływ i zwiększenie udziału osób w wieku produkcyjnym. Osiedlenie się w atrakcyjnym otoczeniu może również wpłynąć na podejmowanie decyzji o założeniu rodziny, a w konsekwencji

zwiększeniu udziału najmłodszej części społeczeństwa. Szczególnie atrakcyjne do zamieszkania dla młodych ludzi są obecnie miejsca, gdzie w niewielkiej odległości można zaspokoić potrzeby związane m.in.: z opieką nad dziećmi (na obszarze rewitalizacji znajdują się 3 niepubliczne żłobki, kolejny żłobek publiczny znajduje się w sąsiedztwie obszaru rewitalizacji), pracą o odpowiednim wynagrodzeniu, ale również miejsca, gdzie można realizować swoje pasje, rozwijać się oraz spędzać aktywnie czas. Co więcej, analizując ogłoszenia Powiatowego Urzędu Pracy (Powiat Nowosolski) można zaobserwować, że liczba ogłoszeń z ofertami pracy w powiecie jest niewielka (40 – stan na 07.08.2023). Są to w większości ogłoszenia dla osób o niższych kwalifikacjach i doświadczeniu, co dodatkowo zniechęca osoby młode do pozostania w Gminie. Liczba osób bezrobotnych na 100 mieszkańców w granicach podobszarów rewitalizacji była wyższa niż średnia gminna (2,13) i wynosiła kolejno 2,68 (Jednostka 9) oraz 2,15 (Jednostka 10).

Istotnym problemem zdiagnozowanym na obszarze rewitalizacji jest również długotrwałe bezrobocie. Zgodnie z danymi Powiatowego Urzędu Pracy w Nowej Soli według stanu na 31 grudnia 2020 roku, na obszarze rewitalizacji zamieszkiwało 270 osób zarejestrowanych jako bezrobotne (Jednostka 9 – 201 osób, Jednostka 10 – 69 osób). Część z nich stanowiły osoby długotrwałe bezrobotne, pozostające bez zatrudnienia powyżej 12 miesięcy (Jednostka 9 - 36,1%, Jednostka 10 – 38,4%, średnia gminna – 32,1%). 64 bezrobotnych posiadało tylko wykształcenie podstawowe. Występowanie zjawiska bezrobocia potwierdzili również uczestnicy warsztatów, którzy wskazali na brak motywacji do podjęcia pracy (przede wszystkim przez osoby w wieku 50-60 lat). Brak szerszych perspektyw związanych ze znalezieniem zatrudnienia spełniającego oczekiwania finansowe pracowników skutkuje również odpływem młodych mieszkańców z miasta do większych ośrodków osadniczych takich jak Zielona Góra.

Stosunkowo duży udział osób długotrwałe bezrobotnych niekorzystnie wpływa na perspektywę podjęcia pracy przez takie osoby. Przeciętny profil osoby długotrwałe bezrobotnej nie jest atrakcyjny dla potencjalnego pracodawcy. Dużym problemem jest również brak chęci do podjęcia jakiegokolwiek pracy przez takie osoby bądź pozyskiwanie dochodów z nieopodatkowanych źródeł. Problem bezrobocia ma negatywne konsekwencje zarówno dla osoby bezrobotnej, jak i tkanki społecznej, w tym przede wszystkim rodziny i najbliższego otoczenia osoby dotkniętej tym problemem. Brak pracy skutkujący brakiem dochodów, przekłada się na zagrożenie ubóstwem, wykluczeniem społecznym, problemami zdrowotnymi (w tym psychicznymi) oraz ogólną niezaradnością życiową. Długotrwałe pozostawanie bez pracy może w skrajnych przypadkach prowadzić do zaniżania samooceny, depresji, popadania w nałogi i podejmowania zachowań niezgodnych z prawem.

Niekorzystną sytuację obserwuje się również pod względem ubóstwa zdiagnozowanego na podstawie danych o osobach pobierających świadczenia z pomocy społecznej. Porównując wskaźniki osiągnięte na obszarze rewitalizacji ze średnią gminną można zauważyć, że liczba osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu ubóstwa na podobszarze rewitalizacji Jednostka 9 była wyższa (2,1%) niż wartość dla Gminy (1,8%).

Pogłębiające się zjawisko ubóstwa niesie za sobą wiele negatywnych skutków, które są odczuwane nie tylko przez osoby bezpośrednio nim dotknięte, ale także przez ogół społeczności lokalnej. Rosnąca frustracja w związku z trudną sytuacją życiową prowadzi do występowania patologii społecznych, konfliktów rodzinnych, a w skrajnych przypadkach także przemocy. Skutki takich zachowań są również negatywnie odczuwane przez społeczeństwo. Sytuacja ta jest szczególnie niekorzystna w przypadku, gdy ubóstwem dotknięta jest większa grupa mieszkańców, która koncentruje się w niektórych obszarach na terenie Gminy. Skupiska osób ubogich sprzyjają występowaniu m.in. kradzieży, napadów lub innych przestępstw, które przyczyniają się do obniżenia bezpieczeństwa w danych przestrzeniach publicznych. W konsekwencji obszary te są dotknięte wykluczeniem, a także swego rodzaju stygmatyzacją, która dodatkowo pogłębia negatywne zjawiska.

Zjawiska bezrobocia oraz ubóstwa nierzadko są także powiązane z powstawaniem lub pogłębianiem się alkoholizmu. Problem ten został również zdiagnozowany przez uczestników warsztatów, którzy stwierdzili występowanie tego rodzaju negatywnych zjawisk w obrębie ulic: Hutnicza, Piotra Skargi, Pocztovej, Drzymały, Jaracza, Wandy, Wyspiańskiego oraz Kupieckiej. Podkreślono, że na obszarze rewitalizacji zauważalny jest

problem nielegalnego spożywania alkoholu przez osoby niepełnoletnie, osoby bezrobotne a także bezdomne. Jako przyczyny takiego stanu wskazywano przemoc domową, problemy finansowe, niewystarczającą pomoc instytucji społecznych, presją lokalnych środowisk oraz brak zainteresowania rodziców/opiekunów (w kontekście osób niepełnoletnich).

Zarówno zjawisko ubóstwa jak i bezrobocia i przemocy domowej w wielu przypadkach mają charakter dynamiczny oparty na dziedziczeniu tych zjawisk w rodzinach. Negatywne skutki permanentnego stanu dotknięcia tymi zjawiskami przede wszystkim odczuwają dzieci i młodzież. Ubóstwo, bezrobocie i przemoc domowa hamują rozwój dzieci w osoby dorosłe, generując problemy rodzinne, edukacyjne i zdrowotne. Powstaje więc ryzyko, że część dzieci, które dorastały w ubogiej rodzinie i ubogim sąsiedztwie – w dorosłości nadal będzie dotknięta ubóstwem. Jednocześnie powstaje zagrożenie, że gdy te osoby same będą miały dzieci, to potomstwo „powtórzy tą samą drogę”, co nazywa się cyklem ubóstwa lub marginalizacji. Działania związane z pomocą psychologiczną dla ofiar przemocy w rodzinie prowadzone są w Punkcie Konsultacyjnym dla Ofiar Przemocy w Rodzinie zlokalizowanym przy ul. Jaracza 1.

Bardzo istotnym problemem, który jednocześnie stanowi pośrednią przyczynę jak i skutek ww. wymienionych zjawisk w sferze społecznej jest odczuwalny brak integracji mieszkańców na obszarze rewitalizacji a także niskie zainteresowanie mieszkańców ofertą społeczno-kulturalną Gminy. Uczestnicy warsztatów rewitalizacyjnych zwracali uwagę na stopniowy zanik więzi sąsiedzkich, które spowodowany jest różnicą „klas” i brakiem wzajemnego zaufania, a także różnym stylem życia i potrzebami spędzania wolnego czasu. Wskazywano również na brak lokalnych liderów i potrzebę działań rozwojowych instytucji i organizacji o charakterze społecznym. Wzmacnianie tożsamości lokalnej jest ważnym czynnikiem miastotwórczym i ważnym elementem kształtowania się społeczeństwa obywatelskiego. Miejsca, instytucje i organizacje skupiające okolicznych mieszkańców są platformą do wymiany poglądów, informacji i doświadczeń oraz tworzą wspólnotę ludzi odpowiedzialnych za przestrzeń, w której żyją. Bardzo istotnym jest by odpowiadały na realne potrzeby mieszkańców i umożliwiały ich rozwój, a nie powielały sprawdzone schematy. Porównując liczbę fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych przypadających na 100 mieszkańców zauważyć można niższą od średniej gminnej (0,12) wartość dla Jednostki 9 (0,07). Siedziba Nowosolskich Organizacji Pozarządowych znajduje się w Centrum Aktywności Społecznej przy ul. Kasprowicza 12. Stworzenie odpowiednich warunków do integracji jest bardzo ważnym aspektem w kontekście prawidłowego rozwoju dzieci i młodzieży. Uczestnicy warsztatów rewitalizacyjnych wskazywali w tym kontekście zarówno na ograniczenia infrastrukturalne (mało wyznaczonych miejsc służących integracji) jak i instytucjonalno-funkcjonalne (działania związane z integracją dzieci i młodzieży organizowane są niemal wyłącznie przez Nowosolski Dom Kultury oraz Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji).

W kontekście zróżnicowanego wiekowo społeczeństwa należy wspomnieć o możliwości występowania barier komunikacyjnych między młodzieżą i seniorami. Bariery te przejawiać się mogą m.in. w postaci braku cierpliwości i empatii młodzieży dla ograniczeń, z którymi borykają się seniorzy – a w konsekwencji – w coraz szerszej marginalizacji społecznej i osamotnieniu seniorów. Skutkuje to izolacją społeczną seniorów, która pogłębiając się coraz bardziej zniechęca osoby starsze zarówno do kontaktów z rówieśnikami jak i przedstawicielami innych grup wiekowych. Uczestnicy warsztatów rewitalizacyjnych wskazali ponadto na brak motywacji wśród seniorów do wyjścia z domów i podjęcia dodatkowych aktywności, bariery finansowe instytucji senioralnych związane z organizacją wyjazdów i wydarzeń, a także konieczność stworzenia dodatkowego Klubu Seniora (obecnie funkcjonujący klub zlokalizowany jest poza obszarem rewitalizacji – Centrum Aktywności Społecznej ul. Kasprowicza 12, posiada tylko 30 miejsc). Ograniczenia instytucji senioralnych doprowadzają do sytuacji, w których odpowiedzialność za osoby starsze żyjące w samotności nierzadko spada na barki ich sąsiadów. Instytucje senioralne umożliwiają stworzenie nieformalnych grup seniorskich, w których osoby starsze integrują się, czują się bezpiecznie a także czują się częścią wspólnoty.

Podczas prac warsztatowych uczestnicy zwrócili również uwagę, że zauważalnym problemem jest bezdomność, którą dotkniętych jest ok. 100 osób w różnych grupach wiekowych w granicach obszaru rewitalizacji. Bezdomność stanowi wypadkową negatywnych zjawisk społecznych takich jak bezradność w odniesieniu do wyzwań

codziennego życia, patologie szkolne i rodzinne czy uzależnienie od alkoholu i narkotyków. W ramach działań związanych z przeciwdziałaniem uzależnieniom w Nowej Soli funkcjonują Nowosolskie Stowarzyszenie Klub Abstynentów „Odrodzenie”, Stowarzyszenie „Ogniwo” oraz Chrześcijańska Misja Społeczna „Teen Challenge”. Na problemy związane ze zjawiskiem bezdomności częściowo odpowiada funkcjonująca przy ul. Topolowej 4 noclegownia zarządzana przez Towarzystwo Pomocy im. św. Brata Alberta – Koło Nowosolskie. Noclegownia w związku z rosnącym zapotrzebowaniem wymaga rozbudowy o nowe pomieszczenia noclegowe oraz dobudowy dodatkowego budynku pełniącego funkcję ogrzewalni.

Kolejnymi istotnymi problemami zidentyfikowanymi w granicach obszaru rewitalizacji są wandalizm i zaśmiecanie przestrzeni publicznej. Uczestnicy warsztatów rewitalizacyjnych wskazali występowanie tychże zjawisk w kwartałach zabudowy mieszkaniowej całego obszaru rewitalizacji, rejonie portowym i w granicach Parku Nadodrzańskiego.

Rysunek 5. Akty wandalizmu i śmiecenia w granicach obszaru rewitalizacji (kwartały zabudowy – ul. Wesoła, ul. Wyspiańskiego, ul. Wandy, okolice Magazynu Solnego)

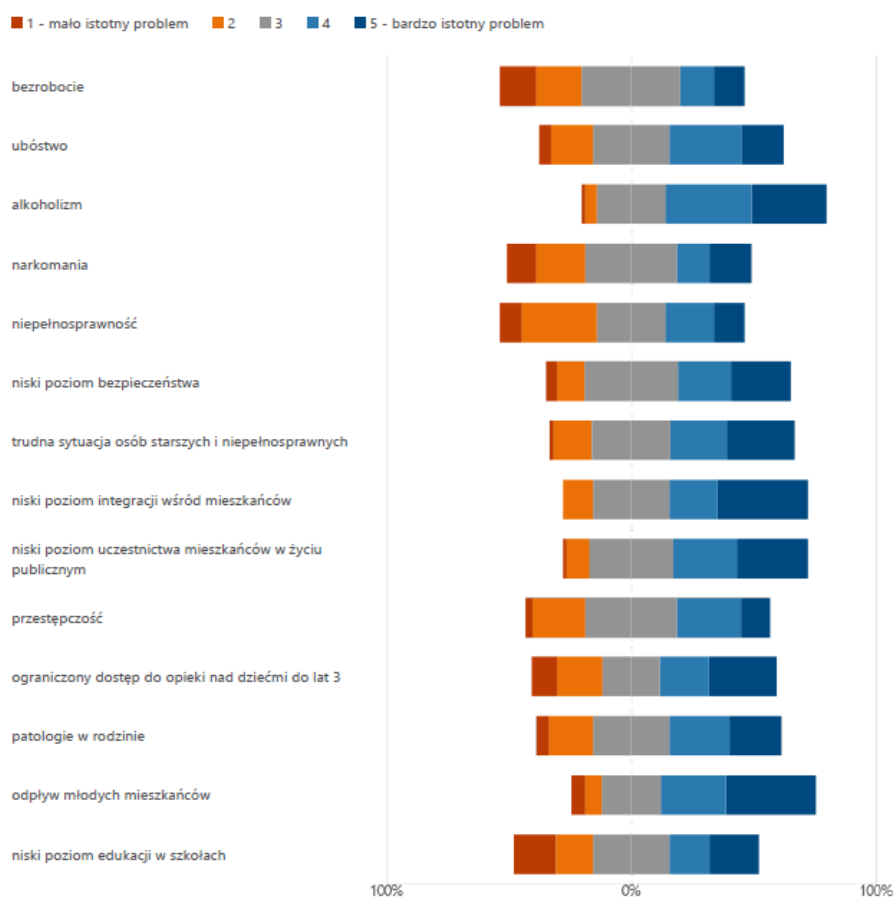
Źródło: materiały z wizji lokalnej przeprowadzonej w dniu 13.06.2023 r.

Wandalizm najczęściej przejawia się niszczeniem przestrzeni publicznej w postaci graffiti czy dewastacją miejsc ogólnodostępnych (uczestnicy warsztatów rewitalizacyjnych zwracali uwagę m.in. na niszczenie ławek w przestrzeniach publicznych). Akty wandalizmu najczęściej łączone są z młodzieżą, jednak nie wyklucza się, że za część z nich odpowiadają osoby dorosłe. Najczęściej do zniszczeń dochodzi w momencie, gdy pojedyncze osoby lub większe grupy znajdują się pod wpływem substancji psychoaktywnych (narkotyki, alkohol). Niewątpliwie jedną z przyczyn jest również brak alternatywnych miejsc i form spędzania czasu wolnego, przez co grupy młodych osób spotykają się w miejscach publicznych i wspólnie spożywają alkohol, często nawet „z nudów”. Sprzyja temu dodatkowo występowanie opuszczonych, odosobnionych obiektów czy brak wyznaczonych miejsc do spożywania alkoholu i deficyt gastronomicznych lokali usługowych. Działania związane poradnictwem dla młodzieży, rodziców, wychowawców i nauczycieli w zakresie przeciwdziałania narkomanii realizowane są w Punkcie Konsultacyjno-Informacyjnym Przeciwdziałania Narkomanii, który zlokalizowany jest przy ul. Jaracza 1.

Kolejną przyczyną popadania w uzależnienia jest presja otoczenia (rówieśników) bądź wywodzenie się z rodzin o skłonnościach do nadużywania alkoholu (dziedziczenie problemów, trudność z wydestaniem się z patologicznego środowiska czy wspomniane już ubóstwo). Akty wandalizmu są również często pokłosiem poczucia bezkarności i braku dostatecznego nadzoru miejsc publicznych. Osoby dopuszczające się takich zniszczeń, nie mają poczucia przynależności i nie identyfikują się z miejscem zamieszkania, a co za tym idzie traktują przestrzeń publiczną jako własność niczyją, a nie własność wspólną. Należy zaznaczyć, że wszelkiego rodzaju przejawy wandalizmu i agresji w miejscach publicznych, wpływają negatywnie na poczucie bezpieczeństwa ogółu mieszkańców obszaru rewitalizacji.

Na potrzeby opracowania Gminnego Programu Rewitalizacji mieszkańcy w ramach ankiety określali największe problemy w sferze społecznej, które występują w granicach obszaru rewitalizacji. Jako najbardziej uciążliwe zjawiska wskazywano: alkoholizm (66,2% respondentów wskazywało, że jest to istotny lub bardzo istotny problem), odpływ młodych mieszkańców (63,1%) a także niski poziom integracji wśród mieszkańców (56,9%)

Rysunek 6. Ocena problemów występujących na obszarze rewitalizacji w sferze społecznej według ankietowanych.

Źródło: opracowanie własne.

Główne problemy w sferze społecznej występujące na obszarze rewitalizacji:

- marginalizacja społeczna i osamotnienie seniorów;
- zapotrzebowanie na rozwój usług dla osób ze szczególnymi potrzebami;
- wysoki poziom bezrobocia długotrwałego;
- odpływ młodych ludzi z Miasta;
- występujące akty śmiecenia i wandalizmu;
- niski poziom aktywności i integracji mieszkańców;
- niski poziom uczestnictwa mieszkańców w życiu publicznym;
- niskie zainteresowanie mieszkańców ofertą społeczno-kulturalną Gminy;
- alkoholizm i narkomania (również wśród osób niepełnoletnich);
- problemy ubóstwa i bezdomności wśród mieszkańców obszaru rewitalizacji.

3.3.2. SFERA GOSPODARCZA

W granicach obszaru rewitalizacji zidentyfikowano występowanie negatywnych zjawisk w zakresie sfery gospodarczej. Wskaźnik liczby nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarczych na obszarze rewitalizacji w przeliczeniu na 100 mieszkańców wyniósł w 2020 roku dla podobszaru Jednostka 9 – 7,73, a dla podobszaru Jednostka 10 – 6,78. Oba wskaźniki były niższe niż średnia dla Gminy Nowa Sól – Miasto, która wynosiła 12,23.

Część lokalnych przedsiębiorstw funkcjonujących w granicach obszaru rewitalizacji odznacza się słabą kondycją. Wiele lokali pozostaje pustych, przez co z upływem czasu niszczeją i nie są atrakcyjne dla potencjalnych nowych najemców lub nabywców. Wizja lokalna uwidoczniała obiekty, które są wystawione na wynajem, zarówno w obszarze kwartałów mieszkalnych jak i wzdłuż głównej arterii miejskiej – ul. Piłsudskiego i okolicy Placu Zjednoczenia.

Rysunek 7. Przykłady opuszczonych lokali użytkowych w granicach obszaru rewitalizacji.

Źródło: materiały z wizji lokalnej przeprowadzonej w dniu 13.06.2023 r.

Powody opuszczania lokali (głównie usługowo-handlowych) w obszarze rewitalizacji mogą być różne. Uczestnicy warsztatów rewitalizacyjnych jako główne przyczyny zamykania mniejszych punktów usługowych wskazali: konkurencyjność handlową większych ośrodków miejskich (Zielona Góra, Wolsztyn, Wrocław, Poznań), wysokie koszty najmów lokali a także złą organizację ruchu samochodowego, który generuje hałas niesprzyjający prowadzeniu działalności związanej z bezpośrednią obsługą klienta. Osobną kwestię dyskusyjną stanowiła zła kondycja podmiotów gospodarczych zajmujących się gastronomią w obszarze portowym. Zdaniem uczestników warsztatów niskie zainteresowanie tymi punktami spowodowane jest m.in. małą różnorodnością oferty gastronomicznej, konkurencyjnością restauracji w pobliskich ośrodkach miejskich (Zielona Góra, Wolsztyn, Wrocław, Poznań), a także problemami środowiskowo-przestrzennymi obszaru portowego (wycieki zanieczyszczeń do wód). Wysoka jakość usług zlokalizowanych na terenach rekreacyjnych, wypoczynkowych i turystycznych stanowi istotny element marketingu i promocji jednostki terytorialnej, a także ma wpływ na stymulację lokalnego rynku pracy.

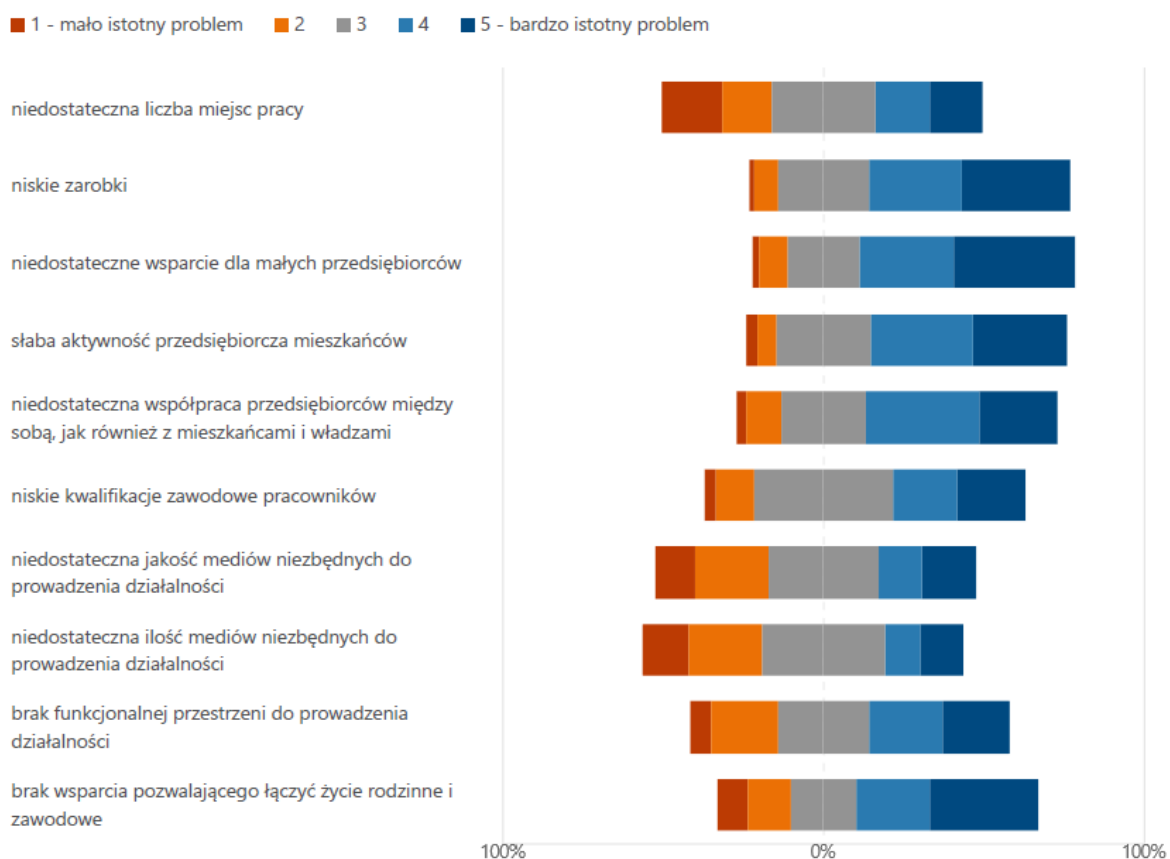
Z kolei do największych pracodawców zlokalizowanych na terenie Gminy zalicza się:

- Gedia Automotive Group (części samochodowe) – ul. Przemysłowa 7;
- TECHNICAL Sp. z.o.o. (części zamienne do maszyn) – ul. Zielonogórska 1A;
- OVOPOL Sp. z.o.o. (zakłady jajczarskie) – ul. Wojska Polskiego 39 oraz ul. Motoryzacyjna 8;
- NORD NAPĘDY Sp. z.o.o. (jednostki napędowe) – ul. Inżynierska 4;
- Zastal Transport Sp. z.o.o. (transport i spedycja) – ul. Zielonogórska 138;
- AB Foods Polska Sp. z.o.o. (producent żywności) – ul. Przemysłowa 2;
- Voit Polska (odlewnia) – ul. Przemysłowa 1;
- JOST Polska Sp. z.o.o. (części samochodowe) – ul. Motoryzacyjna 1;
- JADIK (producent mebli tapicerowanych) – ul. Ekonomiczna 3;
- BCC Polska (zabudowy samochodowe) – ul. Ekonomiczna 8;

– wszystkie zlokalizowane są poza obszarem rewitalizacji.

Wyniki ankiet przeprowadzonych wśród mieszkańców wykazały również, że najistotniejszymi problemami na obszarze rewitalizacji w sferze gospodarczej są niedostateczne wsparcie dla małych przedsiębiorców (67,2% ankietowanych wskazało go jako istotny lub bardzo istotny problem), niskie zarobki (63%) oraz słaba aktywność przedsiębiorcza mieszkańców (61,5%).

Rysunek 8. Ocena problemów występujących na obszarze rewitalizacji w sferze gospodarczej według ankietowanych.

Źródło: opracowanie własne.

Przyczyną niskich zarobków jest fakt, iż z jednej strony przedsiębiorcy nie osiągają satysfakcjonujących przychodów z prowadzonej działalności oferując produkty na lokalnym rynku, z drugiej zaś pracownicy nie mogą liczyć na stawki odpowiadające pobliskim większym ośrodkom miejskim (Zielona Góra). Na tę sytuację niewątpliwie negatywny wpływ miała również pandemia Covid-19, panująca od 2020 roku, a także niestabilna sytuacja na rynku oraz inflacja w późniejszym okresie.

Główne problemy w sferze gospodarczej występujące na obszarze rewitalizacji:

- duża liczba opuszczonych lokali w obrębach ul. Piłsudskiego i Placu Zjednoczenia;
- małe zainteresowanie usługami gastronomicznymi w dzielnicy portowej;
- większa konkurencyjność handlowo-usługowa pobliskich ośrodków miejskich (Zielona Góra, Wolsztyn, Wrocław, Poznań);
- niska aktywność przedsiębiorcza mieszkańców;
- niskie zarobki.

3.3.3. SFERA ŚRODOWISKOWA

Analiza wskaźnikowa służąca delimitacji obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji nie wykazała problemów w obszarze środowiska, jednak wzięto w niej tylko pod uwagę występowanie materiałów zawierających azbest. Wyniki analizy wskaźnikowej wykazały, że w granicach podobszaru rewitalizacji Jednostka 9 liczba budynków mieszkalnych pokrytych płytami azbestowo-cementowymi na 100 mieszkańców wyniosła 0,04 i była wyższa od średniej gminnej (0,03).

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 2 sierpnia 2012 r. w sprawie stref, w których dokonuje się oceny jakości powietrza, Gmina Nowa Sól – Miasto znajduje się w strefie lubuskiej (kod strefy: PL0803) – dla celów oceny jakości powietrza pod kątem zawartości: ozonu, dwutlenku siarki, dwutlenku azotu, tlenków azotu, tlenku węgla i benzenu, pyłu zawieszono PM10 i PM2,5 oraz zawartego w tym pyłu ołowiu, arsenu, kadmu, niklu i benzo(a)pirenu.

W poniższej tabeli przedstawiono stan powietrza atmosferycznego w strefie lubuskiej z uwzględnieniem kryteriów określonych w celu ochrony zdrowia ludzi zgodnie z Roczna oceną jakości powietrza w województwie lubuskim za rok 2021, opracowaną przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska.

Tabela 6. Stan powietrza atmosferycznego w strefie lubuskiej w 2021 roku.

OCHRONA ZDROWIA LUDZI											
Symbol klasy strefy dla poszczególnych substancji											
NO ₂	SO ₂	CO	C ₆ H ₆	pył PM _{2,5}	pył PM ₁₀	BaP	As	Cd	Ni	Pb	O ₃
A	A	A	A	A	A	C	A	A	A	A	A

klasa A – stężenia zanieczyszczenia nie przekraczają odpowiednio poziomów dopuszczalnych, poziomów docelowych

klasa B – stężenia zanieczyszczenia przekraczają poziomy dopuszczalne, lecz nie przekraczają poziomów dopuszczalnych powiększonych o margines tolerancji

klasa C – stężenia zanieczyszczeń przekraczają poziomy dopuszczalne powiększone o margines tolerancji, a w przypadku, gdy margines tolerancji nie jest określony – poziomy dopuszczalne, poziomy docelowe Z

Źródło: opracowanie własne na podstawie „Rocznej oceny jakości powietrza w województwie lubuskim. Raport wojewódzki za rok 2021”, opracowanej przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska – Departament Monitoringu Środowiska – Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Zielonej Górze.

Jak wynika z tabeli, według kryterium ochrony zdrowia, w tej strefie nie stwierdzono przekroczeń dla dwutlenku azotu, dwutlenku siarki, tlenku węgla, benzenu oraz zawartego w pyłe zawieszonym arsenu, kadmu, niklu, ołowiu i ozonu. Występowały natomiast przekroczenia poziomów dopuszczalnych w zakresie benzo(a)pirenu (klasa C).

Na obszarze rewitalizacji nie znajdują się czujniki służące do pomiaru jakości powietrza, które umożliwiają bieżącą kontrolę zanieczyszczeń – jeden z nich zlokalizowany jest w bezpośrednim sąsiedztwie obszaru (ul. Kościuszki 26). Sensor pobiera następujące dane pomiarowe: temperatura powietrza, wilgotność, ciśnienie oraz pomiar pyłów zawieszonych PM_{2,5} oraz PM₁₀.

Uczestnicy warsztatów strategicznych jako główne źródła zanieczyszczenia powietrza wskazywali piece opałowe tzw. „kopciuchy” w kwartałach mieszkalnych, pobliskie zakłady przemysłowe, oraz emisję spalin pochodzących z ruchu samochodowego.

Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Nowosolskiego Obszaru Funkcjonalnego identyfikuje następujące problemy obszarowe dotyczące Gminy Nowa Sól – Miasto w zakresie gospodarki niskoemisyjnej:

1. Obszar CIEPŁOWNICTWO:

- brak dostatecznej liczby przyłączy do sieci gazowniczej;
 - większość domostw ogrzewana jest z wykorzystaniem węgla i miatu węglowego.
2. Obszar ODNAWIALNE ŹRÓDŁA ENERGII:
 - wykorzystywanie odnawialnych źródeł energii stanowi niewielki udział w ogólnym zapotrzebowaniu energetycznym;
 - brak wysokosprawnej instalacji wykorzystującej technologie neutralne pod względem emisji CO₂;
 - pomimo dobrych warunków do uprawy roślin energetycznych na terenie Miasta Nowa Sól został zidentyfikowany tylko 1 budynek wykorzystujący biomasę jako surowiec energetyczny.
 3. Obszar KOMUNIKACJA:
 - uciążliwości związane z ruchem samochodowym (zanieczyszczenia i hałas drogowy);
 - niedostateczna długość ścieżek rowerowych;
 - brak zintegrowanych centrów obsługi pasażerów;
 - brak zintegrowanych systemów komputerowych wspomagających zarządzanie ruchem.
 4. Obszar EFEKTYWNOŚĆ ENERGETYCZNA:
 - braki w zakresie termoizolacji budynków indywidualnych i publicznych oraz w nowoczesnych technologiach, pozwalających na oszczędzanie energii;
 - niedostateczna promocja działań proekologicznych i zwiększanie świadomości społeczności lokalnej;
 - brak nowoczesnych, energooszczędnych linii technologicznych w zakładach przemysłowych, działających poza K-SSSE – Podstrefa Nowa Sól;
 - rozdrobniony system ogrzewania, sprzyjający nadmiernej emisji szkodliwych substancji;
 - brak zintegrowanych systemów chłodzenia;
 - linie przesyłowe oraz transformatory nieprzystosowane do ograniczania zużycia energii.

Istotnym problemem środowiskowym w granicach obszaru rewitalizacji jest zanieczyszczenie wód powierzchniowych. Uczestnicy warsztatów rewitalizacyjnych zwracali uwagę na problemy z gospodarką wodną w następujących lokalizacjach:

1. Basen portowy i kanał portowy:
 - zdegradowanie Ścianki Larsena;
 - zanieczyszczenia dna basenu i kanału w wyniku działalności portowej;
 - brak ostrogi regulującej nurt wodny;
2. Rzeka Odra:
 - zamulone dno, mała żeglowność rzeki;
 - zanieczyszczenie wody;
3. Stawy w Parku Nadodrzańskim:
 - zanieczyszczenie dna stawów.

Jako główne przyczyny ww. problemów wskazywano częściowo przemysłową działalność portu (w przeszłości punkt przeładunkowy barek transportowych. Obecnie teren znajduje się w bezpośrednim sąsiedztwie bazy paliw). Na przestrzeni ostatnich dziesięcioleci działania dotyczące rekultywacji basenu jak i kanału portowego nie odpowiadały skali działalności przemysłowej realizowanej w tym obszarze, co skutkuje obecnie coraz większym natężeniem wymienionych problemów środowiskowych. Należy przypomnieć, że zanieczyszczenie wód płynących może być źródłem globalnych katastrof ekologicznych – m.in. skutkujących masowym pomorem ryb i innych zwierząt (np. katastrofa ekologiczna na Odrze latem 2022 roku).

Zauważalnym problemem w sferze środowiskowej w obszarze rewitalizacji jest nagminne zjawisko nielegalnego porzucania odpadów oraz śmiecenie w miejscach do tego nieprzeznaczonych (zarówno w kwartałach mieszkalnych jak i obszarze portowym). Uczestnicy warsztatów jako główne przyczyny tego zjawiska wskazywali

zbyt małą liczbę pojemników na śmieci (obszar portowy), oraz brak wiat śmietnikowych przy kamienicach (kwartały mieszkalne).

Rysunek 9. Przykład składowania odpadów w miejscu do tego nieprzeznaczonym (kwartały zabudowy – ul. Wesota)

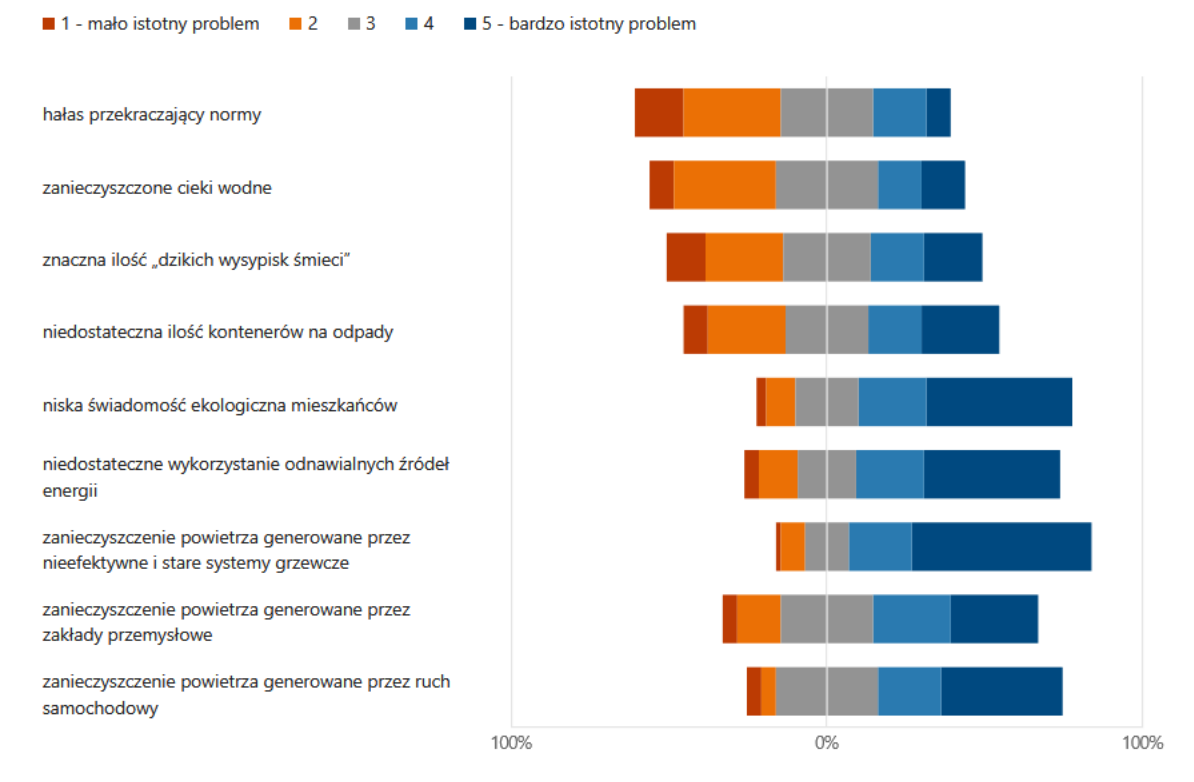

Źródło: materiały z wizji lokalnej przeprowadzonej w dniu 13.06.2023 r.

Jednym z największych problemów w sferze środowiskowej, które dotyczą centra miast jest uciążliwość związana z emisją hałasu. Uczestnicy warsztatów rewitalizacyjnych jako lokalizacja w największym stopniu dotkniętych tym problemem wskazywali ulice Wyspiańskiego, Zjednoczenia oraz Plac Wyzwolenia. Jako główne źródła hałasu wskazywano ciężki transport, duży ruch samochodów osobowych oraz nieprzepisowe manewry pojazdami – tzw. „drift”.

Na potrzeby opracowania Gminnego Programu Rewitalizacji mieszkańcy w ramach ankiety określali największe problemy w sferze środowiskowej, które występują w granicach obszaru rewitalizacji. Jako najbardziej uciążliwe zjawiska wskazywano: zanieczyszczenie powietrza generowane przez nieefektywne i stare systemy grzewcze (76,9% respondentów wskazywało, że jest to istotny lub bardzo istotny problem), niską świadomość ekologiczną mieszkańców (67,7%), a także niedostateczne wykorzystanie odnawialnych źródeł energii (64,6%).

Rysunek 10. Ocena problemów występujących na obszarze rewitalizacji w sferze środowiskowej według ankietowanych.

Źródło: opracowanie własne.

Na podstawie map zagrożenia powodziowego stwierdzono, iż wyznaczony obszar rewitalizacji położony jest w obszarze szczególnego zagrożenia powodzią, w którym prawdopodobieństwo jest średnie i wynosi raz na 100 lat, a także w obszarze, na którym prawdopodobieństwo powodzi jest niskie i wynosi raz na 500 lat i narażonym na zalanie w przypadku uszkodzenia wału przeciwpowodziowego.

Główne problemy w sferze środowiskowej występujące na obszarze rewitalizacji:

- zanieczyszczenie powietrza (piece starego typu, zakłady przemysłowe, spaliny);
- zanieczyszczenia wód powierzchniowych oraz den rzecznych i zbiornikowych;
- składowanie odpadów poza wyznaczonymi miejscami, śmiecenie;
- hałas w centrum miasta spowodowany ruchem samochodowym i ciężarowym,

3.3.4. SFERA PRZESTRZENNO-FUNKCJONALNA

Na obszarze rewitalizacji zlokalizowane są najważniejsze instytucje publiczne pełniące funkcje administracyjne, kulturalno-oświatowe czy bezpieczeństwa i porządku publicznego w Mieście. W granicach obszaru mieści się Urząd Miejski, Starostwo Powiatowe, Nowosolski Dom Kultury, Sąd Rejonowy, Publiczna Szkoła Podstawowa Nr 1, Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy, Państwowa Szkoła Muzyczna a także 4 przedszkola publiczne.

Znajdują się tu również ważne przestrzenie publiczne, takie jak Plac Wyzwolenia, a także tereny rekreacyjno-wypoczynkowe (obszar portowy, Nadodrzański Park Rekreacyjny). Przeprowadzona wizja lokalna obszaru rewitalizacji, a także wywiady pogłębione i rozmowy z uczestnikami warsztatów diagnostycznych wykazały, że pełnią one zróżnicowane funkcje, są inaczej zagospodarowane, a także występują na nich swoiste problemy. Szczegółową charakterystykę poszczególnych przestrzeni przedstawia poniższa tabela.

Tabela 7. Ważne przestrzenie zlokalizowane na obszarze rewitalizacji.

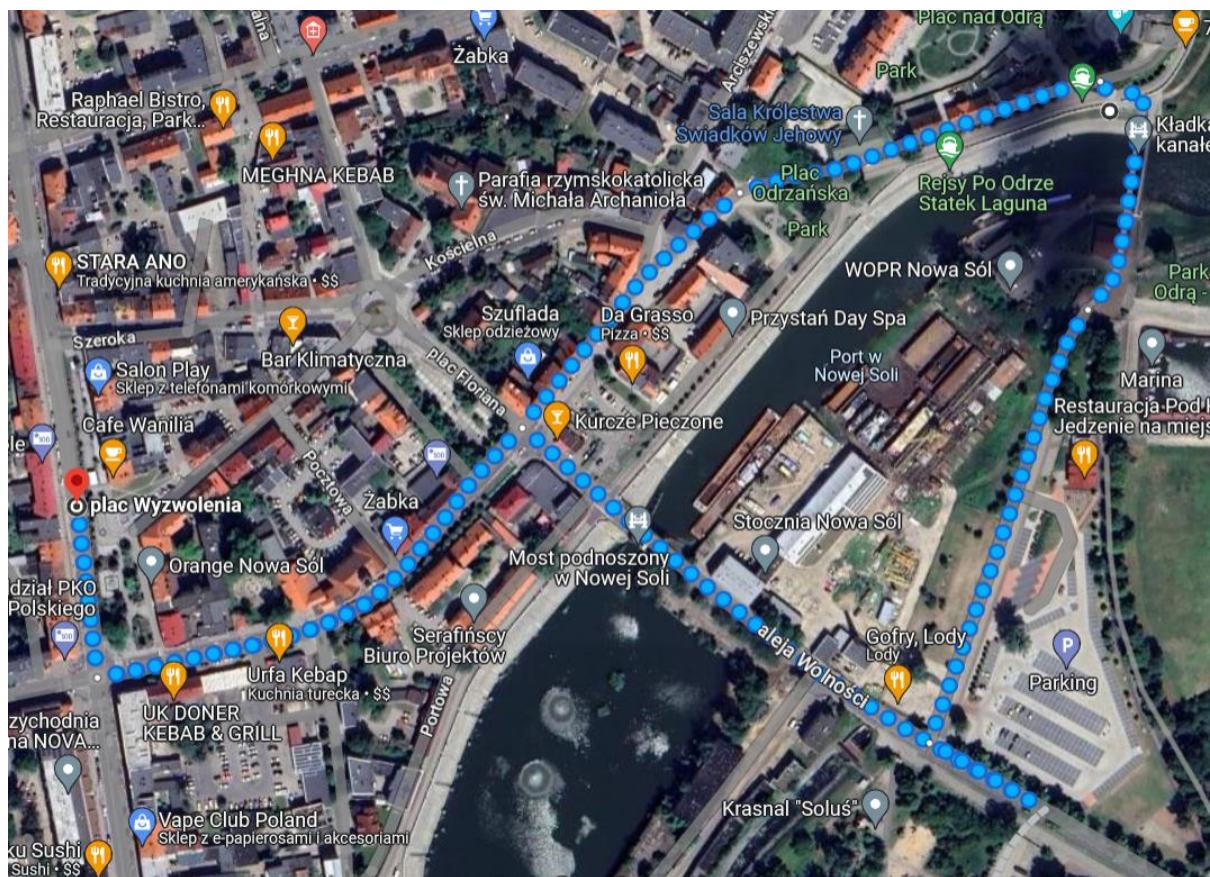
Nazwa	Aktualne przeznaczenie, zagospodarowanie, odbywające się wydarzenia	Aktualne problemy pojawiające się w przestrzeni (techniczne i społeczne)
Plac Wyzwolenia	Przebudowany w 2015 roku centralny plac miasta. Miejsce organizacji wydarzeń i imprez miejskich. Lokalizacja okresowych wystaw artystycznych.	Ograniczone ciągi pieszo-rowerowe, uciążliwy ruch samochodowy (powodujący hałas i zanieczyszczenia powietrza), częste zmiany właścicieli oraz opuszczanie lokali usługowych. Niskie zainteresowanie mieszkańców w kontekście kulturalno-rekreacyjno-wypoczynkowym.
Obszar Portowy	Przestrzeń kompleksowej renowacji w 2010 roku. Lokalizacja Harcerskiej Górki (Amfiteatru), Centrum Informacji Turystycznej, promenady, przystani kajakowej, przystani pasażerskiej oraz mariny żeglarskiej.	Niewykorzystany potencjał w kontekście oferowanych usług (kulturalnych, rekreacyjno-wypoczynkowych, gastronomicznych), braki w zagospodarowaniu przestrzeni (głównie w elementy małej architektury), brak ścieżek rowerowych. Niskie zainteresowanie mieszkańców w kontekście kulturalno-rekreacyjno-wypoczynkowym.
Nadodrzański Park Rekreacyjny	Kompleks parkowy podzielony na segmenty tematyczne: Park Krasnała, Kacza Górka, Park Fizyki, Park Linowy, Wake Park. Miejsce wypoczynku i rekreacji mieszkańców.	Niewykorzystany potencjał turystyczny. Część terenów jest niezagospodarowanych (braki w infrastrukturze rekreacyjno-wypoczynkowej), obszar wykazuje potrzeby związane ze zwiększeniem stopnia bioróżnorodności.

Źródło: opracowanie własne na podstawie wizji lokalnej oraz warsztatów z interesariuszami rewitalizacji.

Można jednak stwierdzić, że wspólnym problemem wymienionych przestrzeni jest fakt, że choć znajdują się one blisko siebie (dystans pomiędzy skrajnie zlokalizowanymi od siebie miejscami można pokonać pieszo w około 10 minut, a cała droga, odwiedzając wszystkie miejsca i wracając do punktu początkowego, zajmuje około 24 minuty), to nie są one ze sobą powiązane. Występują w różnych częściach obszaru i nie tworzą spójnych przestrzeni, połączonych między sobą np. siecią ścieżek rowerowych, strefą pieszą lub spacerową tak, aby zachęcać mieszkańców do dłuższego spędzania w nich czasu. Stworzenie tego rodzaju infrastruktury oraz uprzywilejowanie pieszych i rowerzystów w ramach organizacji ruchu nawet w przypadku niektórych

z wymienionych przestrzeni (np. Plac Wyzwolenia i Obszar Portowy), będzie miało istotny wpływ na podniesienie komfortu podróżowania osób niezmotoryzowanych i skrócenie czasu dotarcia do wspomnianych miejsc.

Rysunek 11. Droga, jaką może pokonać pieszy, aby odwiedzić wszystkie ważne przestrzenie zlokalizowane na obszarze rewitalizacji (Plac Wyzwolenia – Nadodrzański Park Rekreacyjny – Obszar Portowy).

Źródło: Google Maps.

W granicach obszaru rewitalizacji odczuwalne jest wysokie natężenie ruchu drogowego i niedostosowanie ciągów komunikacyjnych do ruchu pieszego i rowerowego. Zostało to potwierdzone przez uczestników warsztatów rewitalizacyjnych, którzy zwracali uwagę występowanie wąskich ciągów komunikacyjnych oraz brak spójnego systemu ścieżek rowerowych. Innym z problemów w sferze przestrzenno-funkcjonalnej wskazanych przez uczestników warsztatów jest niedostateczne oświetlenie ciągów pieszo-jezdnych w ciągach ulic: Szkolna, Drzewna, Podwale, Piotra Skargi, Ceglana. Powodem tego jest relatywnie niska częstotliwość lokalizacji lamp ulicznych, a także częściowe przestłanianie światła lamp przez rozłożyste korony drzew. Powyższe problemy sprawiają, że obszar rewitalizacji nie jest przyjazny oraz bezpieczny dla wszystkich użytkowników ruchu drogowego – pieszych, rowerzystów oraz kierujących pojazdami. Według danych z *Systemu Ewidencji Wypadków i Kolizji* opartego na danych udostępnionych przez Komendę Główną Policji w Warszawie, w latach 2018-2022 na terenie Gminy Nowa Sól – Miasto zarejestrowano 1000 zdarzeń drogowych, z czego 362 miało miejsce na obszarze rewitalizacji (Jednostka 9 i Jednostka 10) – jest to 36,2% wszystkich wypadków drogowych w mieście. Najwięcej z nich dotyczyło ulic: ul. Wojska Polskiego (9,5%), Ul. Piłsudskiego (5,6%), Ul. Kościuszki (3,9%), Al. Wolności (2,0%) oraz Pl. Wyzwolenia (1,2%).

Tabela 8. Najniebezpieczniejsze ulice pod względem liczby zdarzeń drogowych na obszarze rewitalizacji (Jednostka 9 i Jednostka 10) w latach 2018-2022

Ulica	Liczba zdarzeń drogowych	Udział w ogólnej liczbie zdarzeń drogowych
Al. Wolności	20	2,0%
Os. Kopernika	4	0,4%
Pl. Floriana	5	0,5%
Pl. Wyzwolenia	12	1,2%
Ul. Arciszewskiego	5	0,5%
Ul. Bohaterów Getta	3	0,3%
Ul. Brzozowa	4	0,4%
Ul. Ceglana	1	0,1%
Ul. Cicha	1	0,1%
Ul. Dąbrowskiego	9	0,9%
Ul. Drzymały	5	0,5%
Ul. Garbarska	5	0,5%
Ul. Głowackiego	5	0,5%
Ul. Harcerska	1	0,1%
Ul. Hutnicza	5	0,5%
Ul. Jaracza	1	0,1%
Ul. Kasprzaka Marcina	4	0,4%
Ul. Kupiecka	5	0,5%
Ul. Kościuszki	39	3,9%
Ul. Kuśnierska	1	0,1%
Ul. Moniuszki	9	0,9%
Ul. Odrzańska	2	0,2%
Ul. Parafialna	4	0,4%
Ul. Parkowa	5	0,5%
Ul. Piłsudskiego	56	5,6%
Ul. Pocztowa	2	0,2%
Ul. Południowa	8	0,8%
Ul. Reja Mikołaja	3	0,3%
Ul. Skargi Piotra	2	0,2%
Ul. Szarych Szeregów	1	0,1%
Ul. Szeroka	5	0,5%
Ul. Szkolna	5	0,5%
Ul. Św. Barbary	1	0,1%
Ul. Traugutta	5	0,5%
Ul. Wandy	8	0,8%
Ul. Witosa	3	0,3%
Ul. Wojska Polskiego	95	9,5%
Ul. Wróblewskiego	6	0,6%
Ul. Wyspiańskiego	4	0,4%
Ul. Żeromskiego	3	0,3%
Obszar rewitalizacji ogółem (Jednostka 9 i Jednostka 10)	362	36,20%
Pozostały obszar miasta Nowa Sól	638	63,80%
SUMA	1000	100,00%

Źródło: opracowanie własne na podstawie <http://www.sewik.pl/search>.

Ponadto uczestnicy warsztatów strategicznych zwrócili uwagę na ograniczanie potencjału wypoczynkowo-rekreacyjnego na dedykowanych do tej funkcji terenach. Przykładami takich przestrzeni są wymienione Plac Wyzwolenia, Obszar Portowy a także Nadodrzański Park Rekreacyjny. Pomimo przeprowadzonych w ostatnich latach prac rewitalizacyjnych dotyczących tych miejsc, wciąż wykazywane są potrzeby związane z ich dodatkowym zagospodarowaniem, zwiększeniem stopnia bioróżnorodności, a w konsekwencji nadania dodatkowych funkcji użytkowych.

Rysunek 12. Najważniejsze przestrzenie wypoczynkowo-rekreacyjne w Nowej Soli: Plac Wyzwolenia, Nadodrzański Park Rekreacyjny, Obszar Portowy.

Źródło: materiały z wizji lokalnej przeprowadzonej w dniu 13.06.2023 r.

Poza wymienionymi wyżej przestrzeniami o charakterze wypoczynkowo-rekreacyjnym w granicach obszaru rewitalizacji znajdują się mniejsze parki i skwery takie jak: Park Chrztu Polski czy parki miejskie przy ul. Parafialnej, Os. Kopernika i ul. Żeromskiego. Pomimo lokalizacji tych przestrzeni w centrum miasta nie cieszą się one dużym zainteresowaniem mieszkańców m.in. ze względu na potrzeby związane z doposażeniem w infrastrukturę wypoczynkowo-rekreacyjną.

Na kształtowanie się ładu przestrzennego w Nowej Soli duży wpływ ma występowanie zabytków powstałych w różnych okresach historycznych. Na potrzeby przeprowadzenia analizy wskaźnikowej dokonano wykazania liczby obiektów zabytkowych wpisanych do Gminnej Ewidencji Zabytków w ogólnej liczbie zabytków. Dla Jednostki 9 wynosi ona 1,36 natomiast dla Jednostki 10 wynosi 1,52 (średnia gminna 3,27).

Przeprowadzona wizja lokalna oraz warsztaty rewitalizacyjne wykazały problemy przestrzenno-infrastrukturalne kwartałów mieszkalnych w obrębie ulic: Młynarskiej, Wesolej, Traugutta, Paderewskiego, Witosa, Hutnicza, Drzewna, Bohaterów Getta. Zauważalny jest zły stan techniczny kamienic, zabudowy gospodarczej i nawierzchni. W kwartałach brakuje przestrzeni do wypoczynku i rekreacji dla każdej grupy wiekowej w postaci przyjaznych podwórek. Ponadto ciągi komunikacyjne wewnątrz kwartałów nie są dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Ww. problemy sprawiają, że kwartały mieszkalne w obrębie wymienionych ulic są ulicami niebezpiecznymi, w których dochodzi do negatywnych zjawisk społecznych. Jednocześnie młodzież zamieszkująca te kwartały ze względu na niską atrakcyjność tych miejsc często spędza wolny czas w miejscach do tego nieprzeznaczonych takich jak pustostany.

Uczestnicy warsztatów rewitalizacyjnych wskazywali na występowanie barier architektonicznych w granicach obszaru rewitalizacji, przejawiających się przede wszystkim w braku dostosowania lokali usługowych i obiektów użyteczności publicznej do potrzeb osób z niepełnosprawnościami (brak wind i podjazdów). Ponadto, przeprowadzona wizja lokalna wykazała występowanie „pułapek” technicznych w bezpośrednim sąsiedztwie ciągów ruchu pieszych obszaru rewitalizacji.

Rysunek 13. Prowizoryczne rozwiązanie techniczne stwarzające niebezpieczeństwo w ciągu ruchu pieszych (ul. Wandy)

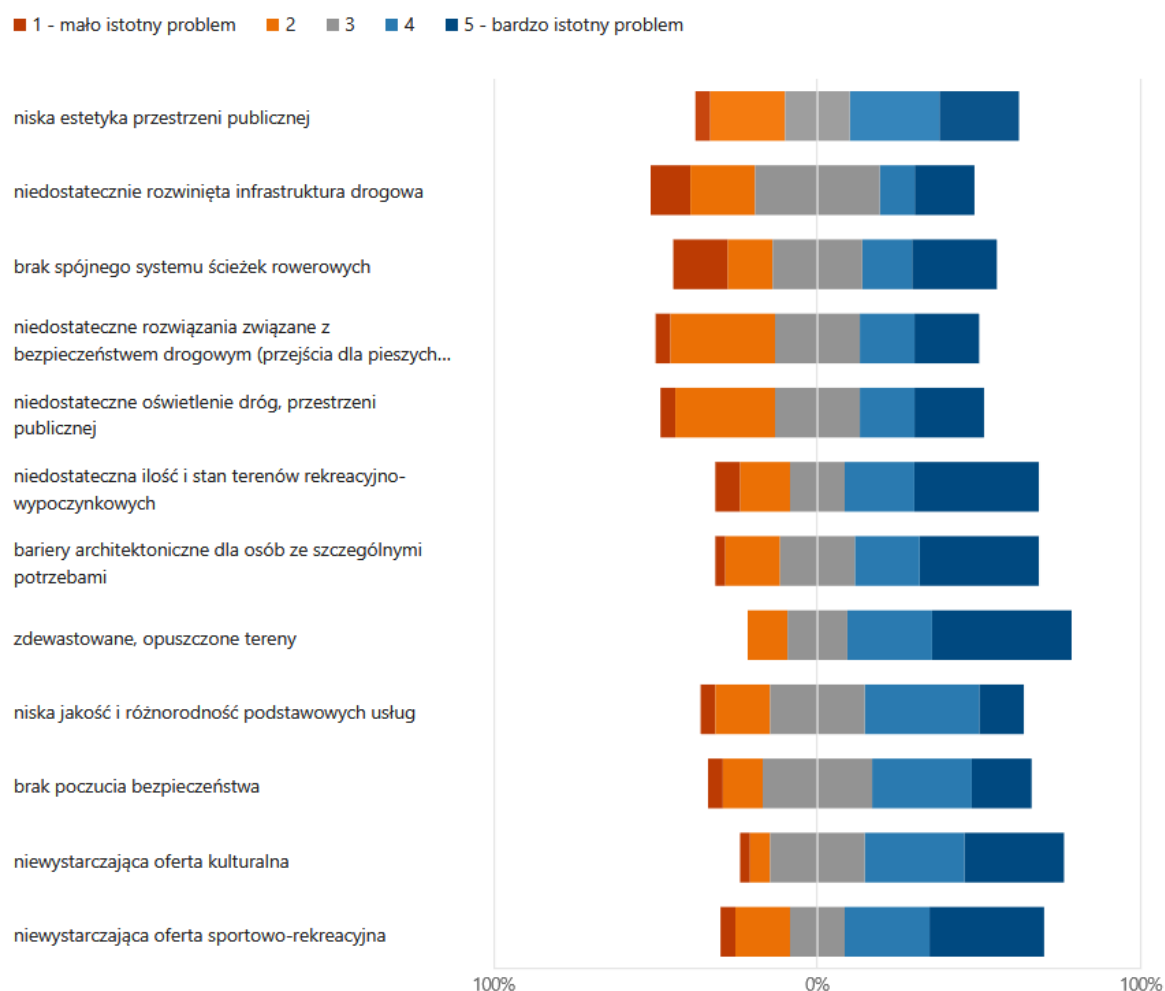

Źródło: materiały z wizji lokalnej przeprowadzonej w dniu 13.06.2023 r.

W granicach obszaru rewitalizacji zlokalizowanych jest 19 przystanków komunikacji miejskiej (Międzygminne Przedsiębiorstwo Komunikacyjne SUBBUS Sp. z o.o.). Ponadto funkcjonuje wypożyczalnia rowerów turystycznych zlokalizowana w Centrum Informacji Turystycznej przy ul. Korzeniowskiego 2, a także system wypożyczania hulajnóg elektrycznych zarządzany przez prywatnego operatora (QuickApp).

Wyniki badań ankietowych wykazały, że mieszkańcy za najbardziej istotne problemy w zakresie sfery przestrzenno-funkcjonalnej uważają: zdewastowane, opuszczone tereny, niewystarczającą ofertę kulturalną oraz niewystarczającą ofertę sportowo-rekreacyjną (kolejno 69,3%, 61,6% i 61,6% osób ocenia go jako istotny lub bardzo istotny problem).

Rysunek 14. Ocena problemów występujących na obszarze rewitalizacji w sferze przestrzenno-funkcjonalnej według ankietowanych.

Źródło: opracowanie własne.

Główne problemy w sferze przestrzenno-funkcjonalnej występujące na obszarze rewitalizacji:

- wysokie natężenie ruchu drogowego oraz zła organizacja ruchu skutkujące niskim poziomem bezpieczeństwa dla wszystkich użytkowników ruchu na Placu Wyzwolenia;
- zła jakość infrastruktury drogowej, pieszej i rowerowej;
- brak powiązania istniejących przestrzeni publicznych spójnymi szlakami pieszymi lub rowerowymi,

- niedostateczne wykorzystanie istniejących przestrzeni do pełnienia funkcji integracyjnych, rekreacyjnych, wypoczynkowych,
- występowanie barier architektonicznych oraz „pułapek” infrastrukturalnych;
- problemy z oświetleniem ciągów drogowych.

3.3.5. SFERA TECHNICZNA

Problemy w sferze technicznej występujące w obszarze rewitalizacji są ściśle powiązane z problemami w sferze przestrzenno-funkcjonalnej. Elementy przestrzeni znajdujące się w granicach poszczególnych podobszarów rewitalizacji (kwartały zabudowy, pustostany oraz lokale usługowe i budynki użyteczności publicznej) narażone są na oddziaływanie czynników zewnętrznych (w tym atmosferycznych) oraz degradację spowodowaną przez człowieka, czy to poprzez nieodpowiednią konserwację czy bezpośrednią dewastację i zniszczenia. W ramach delimitacji obszaru rewitalizacji analizowano odsetek obiektów komunalnych wymagających remontów w ogólnej liczbie budynków komunalnych. Wyniki analizy wskazały, że wartość wskaźnika dla podobszaru Jednostka 9 (23,4%) wypada gorzej od średniej całego obszaru Gminy (20,3%).

Zły stan techniczny obiektów w obszarze rewitalizacji szczególnie zauważalny jest wśród budynków mieszkalnych. Część z nich stanowi zabudowa kamieniczna, która poza funkcją mieszkalną, pełni również rolę swego rodzaju „wizytówki” miasta, szczególnie jeśli mowa o budynkach położonych w pobliżu reprezentacyjnych przestrzeni (obszar portowy) czy głównych ciągów komunikacyjnych ul. Piłsudskiego. Tego rodzaju budynki zlokalizowane są w kwartałach zabudowy w obrębie ulic: Młynarskiej, Wesolej, Traugutta, Paderewskiego, Witosa, Hutnicza, Drzewna i Bohaterów Getta. Ze względu na fakt, iż tego typu obiekty najczęściej zamieszkują osoby lub rodziny dotknięte problemem ubóstwa, mieszkańcom nie sposób we własnym zakresie zapewnić środki na remonty elewacji oraz części wspólnych.

Rysunek 15. Stan techniczny wybranych budynków mieszkalnych znajdujących się w granicach obszaru rewitalizacji (ul. Młynarska)

Źródło: materiały z wizji lokalnej przeprowadzonej w dniu 13.06.2023 r.

Wśród budynków użyteczności publicznej w złym stanie technicznym znajduje się obiekt zlokalizowany przy ul. Jaracza 1, który obecnie pełni rolę Punktu Konsultacyjno-Informacyjnego dla Ofiar Przemocy w Rodzinie oraz Punktu Konsultacyjno-Informacyjnego Przeciwdziałania Narkomanii. Zarówno zły stan infrastrukturalny budynku, jak i ograniczona przestrzeń użytkowa oraz niezagospodarowany teren za obiektem nie pozwalają na prawidłowe funkcjonowanie instytucji świadczących usługi społeczne w tym miejscu.

Rysunek 16. Budynek przy ul. Jaracza 1 wraz z sąsiadującym terenem

Źródło: materiały z wizji lokalnej przeprowadzonej w dniu 13.06.2023 r.

Budynki w złym stanie technicznym na obszarze rewitalizacji użytkowane są również przez instytucje dydaktyczno-kulturalne. Do takich obiektów zaliczyć można budynek zlokalizowany przy ul. Kołłątaja 1, który pełni funkcję placówki (wraz z budynkiem przy ul. Zjednoczenia 42) Państwowej Szkoły Muzycznej I Stopnia im. G. Bacewicz. Zły stan techniczny budynku i braki w wyposażeniu infrastrukturalnym nie pozwalają przeprowadzać zajęć dydaktycznych w zgodzie ze współczesnymi standardami (rozwiązania funkcjonalne, warunki techniczne, wielkości pomieszczeń dostosowane do potrzeb dydaktycznych).

W granicach obszaru rewitalizacji zlokalizowane są obiekty, których obecny stan techniczny nie pozwala na pełnienie żadnej funkcji użytkowej, choć w przeszłości te budynki stanowiły ważne punkty na mapie powiązań usługowych i przemysłowych w Nowej Soli. Do takich obiektów można zaliczyć dawny Magazyn Solny (adres: Plac Solny 1) wraz z najbliższym otoczeniem. Dzięki współpracy z Fundacją Most the Most, Miasto Nowa Sól w 2022

roku pozyskało środki na renowację Magazynu Solnego w ramach konkursu Nasz Zabytek. Działania renowacyjne obejmować będą:

- niwelacja istniejącej posadzki oraz wykonanie nowej;
- remont istniejącej konstrukcji drewnianej;
- wykonanie instalacji: wodno-kanalizacyjnej, przeciwpożarowej, elektrycznej, alarmowej oraz monitoringu, centralnego ogrzewania, odgromowej i uziemiającej;
- montaż oświetlenia zewnętrznego elewacji obiektu;
- zagospodarowanie wody deszczowej;
- przeprowadzenie renowacji elewacji;
- przebudowa chodnika wzdłuż elewacji południowej oraz fragmentu przyległego placu.

Wyremontowany Magazyn Solny będzie pełnił funkcję dużej, przestrzeni służącej organizacji rozmaitych działań kulturalnych: koncertów, wystaw, warsztatów i animacji.

Rysunek 17. Stan techniczny Magazynu Solnego (Plac Solny 1) i najbliższego otoczenia

Źródło: materiały z wizji lokalnej przeprowadzonej w dniu 13.06.2023 r.

Do obiektów wykorzystywanych tylko częściowo i doraźnie na potrzeby administracji samorządowej zaliczyć należy budynek zlokalizowany przy ul. Parafialnej 4. W przypadku pełnienia w dalszym ciągu funkcji użyteczności publicznej konieczne jest przeprowadzenie generalnych prac renowacyjnych obiektu, przede wszystkim w kontekście dostosowania do potrzeb osób z niepełnosprawnościami.

Rysunek 18. Stan techniczny budynku przy ul. Parafialnej 4

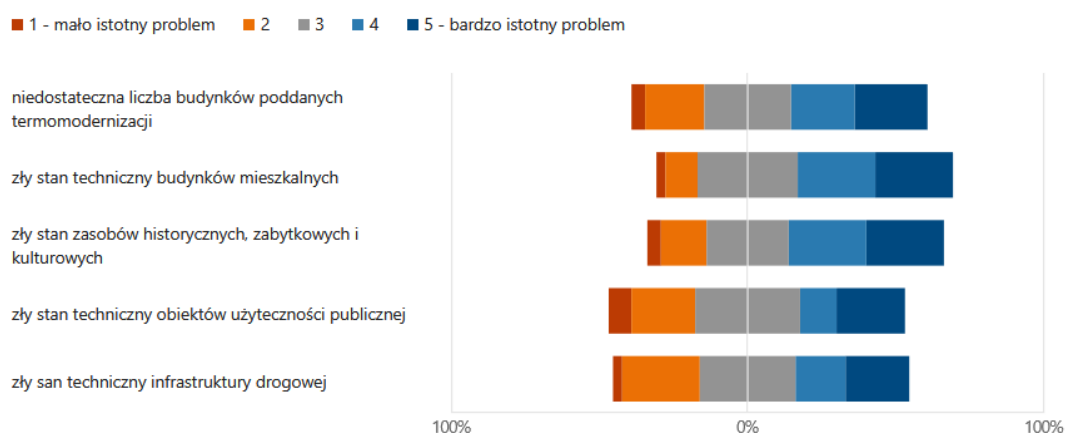
Źródło: materiały z wizji lokalnej przeprowadzonej w dniu 13.06.2023 r.

W bezpośrednim sąsiedztwie obszaru rewitalizacji (ul. Muzealna 46) zlokalizowany jest budynek Willi Gruschwitza. Liczący ponad 150 lat budynek obecny jest nie tylko w przestrzeni architektonicznej miasta, ale także w świadomości wielu pokoleń mieszkańców. W okresie powojennym obiekt pełnił funkcje użyteczności publicznej (m.in. zakładowego przedszkola). W ostatnich latach budynek nie był wykorzystywany w żaden sposób i ulegał stopniowej degradacji technicznej.

Przeprowadzona wizja lokalna i warsztaty rewitalizacyjne wykazały zły stan infrastruktury drogowej odczuwalny przede wszystkim w granicach kwartałów zabudowy w obrębie ulic: Młynarskiej, Wesolej, Traugutta, Paderewskiego, Witosy, Hutnicza, Drzewna, Bohaterów Getta.

Wyniki badań ankietowych wykazały, że największym problemem na obszarze rewitalizacji w sferze technicznej jest zły stan techniczny budynków mieszkalnych oraz zły stan zasobów historycznych, zabytkowych i kulturowych (w obydwu przypadkach 52,4% mieszkańców wskazało go jako istotny lub bardzo istotny problem), następnie niedostateczna liczba budynków poddanych termomodernizacji (46,1%) oraz zły stan techniczny infrastruktury drogowej (38,4%).

Rysunek 19. Ocena problemów występujących na obszarze rewitalizacji w sferze technicznej według ankietowanych.

Źródło: opracowanie własne.

Główne problemy w sferze technicznej występujące na obszarze rewitalizacji:

- zły stan techniczny budynków mieszkalnych;
- obiekty pełniące w przeszłości ważne funkcje użytkowe w skali miasta, obecnie są pustostanami ze względu na swój stan infrastrukturalny;
- zły stan techniczny infrastruktury (w tym infrastruktury drogowej) w wybranych kwartałach zabudowy;
- częściowe lub całkowite niedostosowanie obiektów użyteczności publicznej do standardów dostępności oraz wysokiej jakości obsługi interesantów.

3.4. LOKALNE POTENCJAŁY OBSZARU

Zgodnie z ustawą z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji lokalne potencjały, czyli silne strony i możliwości danego obszaru, powinny zostać zawarte w szczegółowej diagnozie obszaru rewitalizacji. Potencjały te widoczne są w różnych analizowanych sferach: społecznej, gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej, technicznej czy środowiskowej. Zidentyfikowane potencjały przyczyniają się do pobudzenia lokalnego rozwoju obszaru rewitalizacji, nie zawsze występujące wyłącznie na jego obszarze.

W Gminie Nowa Sól - Miasto działa wiele instytucji publicznych oraz organizacji pozarządowych, które wspierają rozwój lokalnej społeczności, poszerzają dostęp do kultury, rozrywki, aktywnych form spędzania czasu oraz wspierają osoby potrzebujące, znajdujące się w równej sytuacji życiowej. W Nowej Soli funkcjonują następujące jednostki, stanowiące duży potencjał dla możliwości rozwiązywania problemów zidentyfikowanych na obszarze rewitalizacji:

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej – jednostka organizacyjna działająca w formie jednostki budżetowej Gminy Nowa Sól – Miasto. Siedziba Ośrodka mieści się przy ul. Staszica 1D w Nowej Soli. Jednostka realizuje zadania własne i zlecone gminie z zakresu pomocy społecznej. Podstawowa działalność Ośrodka dotyczy: przyznawania

i wypłacania zasiłków stałych, zasiłków celowych, zasiłków okresowych, realizacji programów rządowych np. „Posiłek dla potrzebujących”, dożywiania dzieci, pomocy rzeczowej oraz świadczenia usług opiekuńczych.

Centrum Aktywności Społecznej – zlokalizowana przy ul. Kasprowicza 12 (w sąsiedztwie obszaru rewitalizacji) placówka łączy funkcjonalności 3 instytucji: Dziennego Domu Seniora+, Środowiskowego Domu Samopomocy oraz Siedziby Nowosolskich Organizacji Pozarządowych. Zakres działalności CAS obejmuje wszelkie inicjatywy pobudzające zaangażowanie mieszkańców – od warsztatów dla różnych grup wiekowych, poprzez imprezy, festyny, pikniki, kino pod chmurką po tworzenie ogrodu społecznego. Centrum zajmuje się również wolontariatem oraz wzmocnieniem kompetencji kadr sektora samorządowego.

Nowosolski Dom Kultury – samorządowa instytucja kultury realizująca zadania w dziedzinie wychowania, edukacji i upowszechniania kultury wśród dzieci, młodzieży oraz dorosłych. Poprzez organizowanie różnorodnych form indywidualnych i zespołowych zajęć oraz wydarzeń, przygotowuje i pozyskuje lokalne społeczeństwo do aktywnego uczestnictwa w kulturze oraz rozwijania pasji i zainteresowań. Wyposażenie sali widowiskowej (scena z kominem i sztankietami, system projekcji kinowej) umożliwia organizację koncertów, konferencji, spektakli teatralnych oraz projekcji filmowych i transmisji live wydarzeń artystycznych. Na terenie ośrodka prowadzone są warsztaty w zakresie tańca (hip-hop, balet), sztuk plastycznych (ceramika, malarstwo i rysunek), teatru i muzyki.

Biblioteka Publiczna – główny obiekt Biblioteki zlokalizowany jest przy ul. Bankowej 3. Tam również znajduje się Galeria Pod Tekstem, sala spotkań autorskich, Dział Gromadzenia i Opracowywania Zbiorów, oraz administracja. Tuż obok znajduje się Biblioteka Dla Dzieci. Całość otacza należący do Biblioteki park nazywany Ogrodem Sztuk, w którym znajduje się mały amfiteatr oraz szachownica plenerowa i stoliki z blatami szachowymi. Filia Biblioteki mieści się w budynku przy ul. 1 Maja 14. Gromadząc i udostępniając zbiory, organizując wystawy, spotkania autorskie, promocje książek i inne imprezy – instytucja służy rozwijaniu i zaspokajaniu potrzeb edukacyjnych, kulturalnych i czytelniczych społeczeństwa, uczestniczy w upowszechnianiu wiedzy, nauki i kultury.

Państwowa Szkoła Muzyczna im. Grażyny Bacewicz – założona w 1967 roku instytucja obecnie korzysta z dwóch lokalizacji: ul. Zjednoczenia 42 oraz ul. Kołłątaja 1. Obecnie użytkowane budynki nie spełniają wymogów związanych z funkcjonalnością instytucji. Odczuwalny jest brak odpowiednio dostosowanej sali koncertowej a także relatywnie duża odległość pomiędzy dwoma budynkami. Uczniowie szkoły uczestniczą w zajęciach indywidualnych, teoretycznych, grają w zespołach kameralnych, orkiestrze i śpiewają w chórze. Szkoła czynnie uczestniczy w życiu kulturalnym miasta, organizując koncerty dla mieszkańców.

Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy im. Janusza Korczaka w Nowej Soli – jest jedyną placówką na terenie Powiatu Nowosolskiego, do której uczęszczają uczniowie niepełnosprawni intelektualnie. W placówce funkcjonują: Szkoła Podstawowa z Oddziałami Przedszkolnymi, Szkoła Przysposabiająca do Pracy, Branżowa Szkoła I Stopnia oraz zespoły rewalidacyjno-wychowawcze dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu głębokim.

Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji – jednostka budżetowa Miasta Nowa Sól. Do głównych celów i działań jednostki należą: konserwacja, pielęgnacja, utrzymanie w pełnej sprawności i gotowości obiektów i urządzeń sportowo-rekreacyjnych; organizacja imprez i zawodów rekreacyjnych o charakterze masowym, ogólnodostępnym ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży; udostępnianie obiektów i urządzeń klubom, organizacjom kultury fizycznej w zakresie niezbędnym do realizacji kalendarza imprez; organizacja czasu wolnego dzieci i młodzieży szczególnie w okresie przerw wakacyjnych; modernizacja i rozbudowa bazy sportowo-rekreacyjnej w oparciu o roczne i wieloletnie założenia inwestycyjne miasta.

Punkt Konsultacyjno-Informacyjny Przeciwdziałania Narkomanii – punkt prowadzi poradnictwo dla młodzieży, rodziców, wychowawców i nauczycieli w zakresie przeciwdziałania narkomanii.

Punkt Konsultacyjno-Informacyjny dla Ofiar Przemocy w Rodzinie – w punkcie prowadzona jest pomoc psychologiczna dla ofiar przemocy w rodzinie.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie – Centrum jest jednostką organizacyjną powiatu nowosolskiego. Realizuje ustawowe zadania powiatu w szczególności z zakresu: pomocy społecznej, wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie. We współpracy z Urzędem Miasta Nowa Sól instytucja zarządza Punktem Konsultacyjnym dla Ofiar Przemocy w Rodzinie, zlokalizowanym w budynku przy ul. Jaracza 1.

Dużym potencjałem w sferze społecznej jest **aktywność licznych stowarzyszeń i organizacji pozarządowych** funkcjonujących na terenie Gminy. Ich przedmiotowa działalność najczęściej koncentruje się na zagadnieniach z zakresu pomocy społecznej, aktywizacji seniorów, sportu, kultury, oświaty, rekreacji i edukacji historycznej. Głównymi zadaniami organizacji pozarządowych jest kształtowanie wśród mieszkańców świadomych postaw prospołecznych, promocja działań związanych z upowszechnianiem aktywności fizycznej i kulturalnej, działanie na rzecz lokalnej społeczności oraz dbanie i zachęcanie do poznawania zasobów dziedzictwa kulturowego. Zadania te realizowane są za pomocą spotkań edukacyjnych, akcji tematycznych, warsztatów zajęciowych, wyjazdów integracyjnych oraz innych organizowanych wydarzeń.

Wśród stowarzyszeń i organizacji pozarządowych działających na terenie Gminy w poszczególnych działach realizacji działalności można wymienić m.in.:

1. Kultura fizyczna i turystyka:
 - Międzyszkolny Klub Sportowo-Turystyczny „Astra”;
 - Klub Sportowy „Dozamet” Nowa Sól;
 - Kajakowy Klub Sportowy Nowa Sól;
 - Uczniowski Klub Sportowy „Ares”;
 - Stowarzyszenie P.A.R.K.
2. Pomoc społeczna, promocja i ochrona zdrowia:
 - Towarzystwo Pomocy im. Św. Brata Alberta Koło Nowosolskie;
 - Lubuski Oddział Okręgowy Polskiego Czerwonego Krzyża;
 - Fundacja JuPi;
 - Stowarzyszenie Klub Mam;
 - Nowosolskie Stowarzyszenie Amazonek Tęcza;
 - Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów Oddział Rejonowy Nowa Sól.
3. Kultura:
 - Nowosolskie Alternatywne Stowarzyszenie Artystów NASA;
 - Nowosolskie Stowarzyszenie Nasza Polska 2015;
 - Fundacja Ze Sztuką Na Tak;
 - Stowarzyszenie Inicjatyw Społeczno-Kulturalnych Twórcze Horyzonty;

Z racji swojego położenia nad jedną z największych rzek w kraju – Odrą, jedną z popularnych aktywności w Nowej Soli jest wędkarstwo. W mieście funkcjonują dwa koła wędkarskie zrzeszone Polskim Związku Wędkarskim (koło nr 2, koło nr 7). Wędkarze przyczyniają się do zachowania w naturalnym środowiska wodnego, zarówno bezpośredniego przez zaangażowanie się w ochronę i rewitalizację jezior i rzek jak i pośrednio – poprzez opłaty licencyjne (które zapewniają ekonomiczną korzyść w utrzymywaniu zasobów wodnych jako siedliska fauny i flory wodnej).

Gmina Nowa Sól - Miasto podejmuje także działania na rzecz aktywizacji seniorów, co stanowi odpowiedź samorządu na zmieniającą się strukturę demograficzną społeczeństwa. W Nowej Soli funkcjonuje Dzienny Dom Senior+, zlokalizowany przy ul. Kasprowicza 12. DDS+ świadczy wsparcie seniorom (osobom nieaktywnym zawodowo, które ukończyły 60 lat, zamieszkałych na terenie Gminy Nowa Sól – Miasto) poprzez umożliwienie skorzystania z oferty na rzecz społecznej aktywizacji, w tym oferty prozdrowotnej, obejmującej usługi w zakresie aktywności ruchowej lub kinezyterapii, a także oferty edukacyjnej, kulturalnej, rekreacyjnej i opiekuńczej.

Prężnie działającym stowarzyszeniem jest Nowosolski Uniwersytet Trzeciego Wieku, którego celem jest prowadzenie działalności edukacyjnej dla seniorów w różnych dziedzinach. Realizowane są wykłady w zakresie medycyny i profilaktyki zdrowia, lektoraty j. angielskiego, j. niemieckiego, j. czeskiego, i j. rosyjskiego, warsztaty komputerowe, zajęcia: taneczne, z literatury, grafiki komputerowej i fotografii. Organizowane są również inne formy aktywności poza edukacyjnych, usprawniających ciało poprzez gimnastykę rehabilitacyjną m.in. cotygodniowe marsze Nordic Walking oraz wycieczki piesze i autokarowe.

Gmina Nowa Sól – Miasto wspiera również inicjatywy z zakresu polityki młodzieżowej. Przejawem chęci oddania głosu również młodemu pokoleniu, jest powołanie w 2022 roku Młodzieżowej Rady Miejskiej w Nowej Soli. Rada jest organem konsultacyjnym, doradczym i inicjatywnym, reprezentującym młodzież pobierających nauki w szkołach ponadpodstawowych w Nowej Soli. W radzie zasiada 12 członków, którzy swoje mandaty pełnią społecznie i nieodpłatnie. Rada ma swojego opiekuna, który wspiera ją w działaniach i zapewnia pomoc merytoryczną i organizacyjną.

W granicach obszaru rewitalizacji zlokalizowane są obiekty we władaniu Gminy, niepełniące obecnie żadnej funkcji – pustostany. Do tego rodzaju obiektów zaliczyć można Magazyn Solny, w przeszłości będący ważnym punktem miejskim o znaczeniu przemysłowo-handlowym. Adaptacja pustostanów może być ważnym elementem rozwiązywania problemów z lokalizacją usług publicznych oraz służyć ogólnej poprawie wizerunku i tworzenia charakteru miejsca. Z kolei do obiektów wykorzystywanych tylko częściowo i doraźnie (punkt informacyjny dla uchodźców, punkt składania wniosków o zakup węgla) zaliczyć można budynek przy ul. Parafialnej 4. Duża kubatura budynku, a także jego położenie w sąsiedztwie Urzędu Miejskiego stwarza potencjał do adaptacji obiektu w celu pełnienia szerszego zakresu usług administracyjnych. W bezpośrednim sąsiedztwie obszaru rewitalizacji (ul. Muzealna 46) zlokalizowany jest zabytkowy budynek Willi Gruschwitza, który jest opuszczony i nie pełni obecnie żadnej funkcji użytkowej. Duża kubatura budynku, a także jego najbliższe otoczenie mogą być wykorzystane na potrzeby funkcjonowania usług publicznych.

Ponadto w granicach obszaru rewitalizacji istnieją przestrzenie i obiekty, które potencjalnie mogą sprzyjać integracji mieszkańców, wzmocnieniu lokalnych więzi społecznych, a także aktywności mieszkańców w różnych grupach wiekowych, jednak obecnie nie są w pełni wykorzystywane. Wśród takich miejsc można wyróżnić:

Nadodrzański Park Rekreacyjny – położony w południowo-wschodniej części miasta obszar jest najpopularniejszą przestrzenią o charakterze rekreacyjno-wypoczynkowym w Nowej Soli. W skład kompleksu wchodzi: Park Krasnala (wizytówką turystyczną jest największy na świecie Krasnal Soluś, mierzący 5,4 m), Park Fizyki, Park Linowy oraz Wake Park. Pomimo rosnącej popularności tego miejsca wśród odwiedzających, przestrzenie kompleksu wykazują potrzeby w zakresie zagospodarowania oraz określenia dodatkowych funkcji użytkowych.

Obszar Portowy (basen portowy, kanał portowy) – w przeszłości, przylegająca do wschodniej granicy Miasta, rzeka Odra pełniła m.in. funkcję szlaku komunikacyjnego. Nowosolski port pełnił wówczas miejsce załadunku soli, jednak w II poł. XX wieku miejsce to stopniowo zatracalo swoją funkcję użytkową i zaczęło podlegać degradacji. Od 2010 roku, kiedy to zaczęto przeprowadzać kompleksowe prace rewitalizacyjne obszaru, miejsce to stopniowo zyskuje coraz większą popularność zarówno wśród mieszkańców jak i turystów odwiedzających Nową Sól. Od 2021 roku w Obszarze Portowym (ul. Korzeniowskiego 2) funkcjonuje Centrum Informacji Turystycznej, którego celem jest promocja turystyczna Miasta i okolic. Do nowosolskiego portu zawijają statki turystyczne (m.in. Statek Laguna), którymi można odbyć rejsy po Odrze w sieci portów turystycznych Nowa Sól-Cigacice-Bytom Odrzański-Głogów. W celu uwolnienia pełnego potencjału rozwojowego przestrzeni zlokalizowanej wzdłuż Odry, wymagane jest opracowanie zintegrowanych działań o charakterze społecznym, gospodarczym, środowiskowym oraz technicznym.

Plac Wyzwolenia – stanowi ściśle centrum Nowej Soli. W przeszłości był ważną przestrzenią handlową Miasta. Przebudowany w 2015 roku plac jest miejscem organizacji wydarzeń i imprez miejskich, a także lokalizacją

okresowych wystaw artystycznych. Niemniej jednak odczuwalne są problemy związane z intensywnością uciążliwego ruchu samochodowego w bezpośrednim sąsiedztwie Placu, co wpływa na kondycję lokalnych lokali usługowych jak i spadek atrakcyjności przestrzeni wśród mieszkańców.

Kwartały zabudowy w śródmieściu – stanowiące sąsiedzkie przestrzenie lokalne są niezwykle istotne z punktu widzenia mieszkańców. Stanowią miejsca, gdzie toczy się ich codzienne życie i są realizowane podstawowe potrzeby. Przestrzenie lokalne powinny być bezpieczne, dostępne i integrujące lokalną społeczność. Podstawową charakterystyką takiego miejsca możliwość spotkania i rozmowy z innymi osobami, połączona z wymianą poglądów na różne tematy. Są to zatem miejsca oswojone, znane, dające możliwość interakcji i spotkań, częściej jednak z rozpoznawalnymi „swoimi” niż kategorycznymi „obcymi”.

Mniejsze tereny wypoczynku i rekreacji – Park Chrztu Polski jak i parki miejskie przy ul. Parafialnej, Os. Kopernika i ul. Żeromskiego posiadają duży atut w postaci swej lokalizacji w centrum Miasta i w sąsiedztwie kwartałów mieszkalnych. Niemniej jednak przestrzenie te wykazują potrzeby związane z doposażeniem w infrastrukturę wypoczynkowo-rekreacyjną.

3.5. SKALA I CHARAKTER POTRZEB REWITALIZACYJNYCH

Diagnoza pogłębiona obszaru rewitalizacji potwierdza zasadność jego wyznaczenia. Na obszarze tym występuje koncentracja negatywnych zjawisk społecznych, gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcyjnych oraz technicznych, które znacząco hamują rozwój obszaru rewitalizacji, jak i całej Gminy. Podobszary rewitalizacji Jednostka 9 i Jednostka 10 obejmują niemal całe centrum Miasta Nowa Sól. Na wyznaczonym obszarze zidentyfikowano negatywne zjawiska we wszystkich sferach analitycznych m.in. marginalizację społeczną i osamotnienie seniorów, zapotrzebowanie na rozwój usług dla osób ze szczególnymi potrzebami, wysoki poziom bezrobocia długotrwałego, odpływ młodych ludzi z Miasta, występujące akty śmiecenia i wandalizmu, niski poziom aktywności i integracji mieszkańców, niski poziom uczestnictwa mieszkańców w życiu publicznym, niskie zainteresowanie mieszkańców ofertą społeczno-kulturalną Gminy, zjawisko uzależnienia od alkoholu i narkomanii (również wśród osób niepełnoletnich), problemy ubóstwa i bezdomności wśród mieszkańców obszaru rewitalizacji, dużą liczbę opuszczonych lokali w obrębach ul. Piłsudskiego i Placu Wyzwolenia, małe zainteresowanie usługami gastronomicznymi w dzielnicy portowej, większą konkurencyjność handlowo-usługową pobliskich ośrodków miejskich (Zielona Góra, Głogów), niską aktywność przedsiębiorczą mieszkańców, niskie zarobki, zanieczyszczenie powietrza (piece starego typu, zakłady przemysłowe, spaliny), zanieczyszczenia wód powierzchniowych oraz den rzecznych i zbiornikowych, składowanie odpadów poza wyznaczonymi miejscami, hałas w centrum miasta spowodowany ruchem samochodowym i ciężarowym, wysokie natężenie ruchu drogowego oraz zła organizacja ruchu skutkujące niskim poziomem bezpieczeństwa dla wszystkich użytkowników ruchu na Placu Wyzwolenia, zła jakość infrastruktury drogowej, pieszej i rowerowej, brak powiązania istniejących przestrzeni publicznych spójnymi szlakami pieszymi lub rowerowymi, niedostateczne wykorzystanie istniejących przestrzeni do pełnienia funkcji integracyjnych, rekreacyjnych i wypoczynkowych, występowanie barier architektonicznych oraz „pułapek” infrastrukturalnych, problemy z oświetleniem ciągów domowych, zły stan techniczny infrastruktury (w tym infrastruktury drogowej) w wybranych kwartałach zabudowy a także częściowe lub całkowite niedostosowanie obiektów użyteczności publicznej do standardów dostępności oraz wysokiej jakości obsługi interesantów.

Potrzeba rewitalizacji wynika z nagromadzenia zjawisk problemowych, ale również z ich wzajemnego powiązania i oddziaływania. Problemy w sferze społecznej wynikają częściowo z innych problemów. Problem izolacji społecznej seniorów oraz odpływu młodych ludzi powiązany jest z obniżającym się poziomem aktywności i integracji społecznej, a także wpływa na niski potencjał na rynku pracy. Ostatnie z wymienionych zjawisk a także

brak motywacji do podjęcia zatrudnienia wśród części mieszkańców ma z kolei pośredni wpływ na wzrost ubóstwa, uzależnień i bezdomności.

Problemy społeczne wymagają skutecznego przeciwdziałania o charakterze instytucjonalnym. W granicach obszaru rewitalizacji zlokalizowane są obiekty, które po zrealizowaniu prac adaptacyjnych z powodzeniem mogą pełnić rolę nowych instytucji pełniących funkcje społeczne i przeciwdziałających negatywnym zjawiskom w tej sferze.

Mieszkańcy Miasta Nowa Sól odczuwają potrzebę zacieśniania więzi i wzrostu integracji. Działania rozwojowe w tym aspekcie mogą być realizowane zarówno w mniejszej skali – lokalnej, angażując wspólnoty mieszkaniowe i sąsiedzkie do wspólnych działań o charakterze przestrzenno-społecznym, oraz w skali większej – przestrzeni publicznych, w których mieszkańcy całego miasta będą mieli możliwość wspólnego spędzania wolnego czasu.

Miasto Nowa Sól może pochwalić się bogatymi tradycjami w sferze kulturalnej. Wielu mieszkańców spełnia swoje zainteresowania w sferze artystycznej, przykładem tego jest funkcjonowanie Państwowej Szkoły Muzycznej I Stopnia im. G. Bacewicz. Mająca wieloletnie tradycje w kształceniu młodych muzyków Szkoła wykazuje jednak potrzeby związane z integracją infrastrukturalną i odpowiednim wyposażeniem nowej placówki.

W granicach obszaru rewitalizacji funkcjonują przestrzenie i obiekty, które ze względu na swoje uwarunkowania przestrzenno-środowiskowe a także pełnienie przez lata ważnych funkcji użytkowych, wykazują potencjał kulturalny, środowiskowy oraz rekreacyjno-wypoczynkowy. Miejsca takie jak Magazyn Solny, Plac Wyzwolenia, Obszar Portowy czy Nadodrzański Park Rekreacyjny po zrealizowanych zmianach infrastrukturalno-przestrzennych oraz nadaniu im nowego zakresu funkcjonalności, mają szansę stać się atrakcjami nie tylko dla mieszkańców miasta, ale również dla turystów odwiedzających Nową Sól.

Potencjał w postaci świadomych i aktywnych stowarzyszeń i organizacji pozarządowych działających na terenie Gminy, może stanowić również bazę do budowania zintegrowanej, wzajemnie wspierającej się wspólnoty społecznej oraz fundament zrozumienia, akceptacji i otwartości wobec różnorodności i odmienności. Dlatego też należy stworzyć przestrzeń rozwoju i budowania kompetencji mieszkańców przy wykorzystaniu lokalnych potencjałów, zarówno materialnych (wolnych przestrzeni w istniejących budynkach), jak i niematerialnych (zaangażowaniu funkcjonujących organizacji pozarządowych).

4. OPIS WIZJI STANU OBSZARU PO PRZEPROWADZENIU REWITALIZACJI

Na podstawie diagnozy szczegółowej obszaru rewitalizacji, a także biorąc pod uwagę lokalne potencjały obszaru oraz skalę i charakter potrzeb rewitalizacyjnych zdefiniowano wizję stanu obszaru po przeprowadzeniu rewitalizacji. Stanowi ona wyraz aspiracji władz samorządowych, mieszkańców oraz pozostałych interesariuszy procesu rewitalizacji. Określa ona opis docelowego stanu obszaru po przeprowadzeniu zaplanowanych w niniejszym dokumencie działań rewitalizacyjnych.

Wizja stanowi wizualizację celu głównego, nadrzędnego względem celów rewitalizacji wskazanych w dokumencie, jednocześnie zawiera w sobie odniesienie do wszystkich sfer funkcjonowania obszaru, na których planowana jest rewitalizacja. Jest również pewnego rodzaju odpowiedzią na pytanie o powód i zasadność prowadzenia procesu rewitalizacji w danej jednostce.

Istotną rolą wizji jest także zjednoczenie interesariuszy rewitalizacji wokół pewnej idei. Zarówno mieszkańcy obszaru rewitalizacji, jak i funkcjonujące tam stowarzyszenia, przedsiębiorstwa, jednostki administracyjne powinni utożsamiać się z określoną wizją. Wypracowana wizja powinna łączyć różne środowiska, które wspólnie będą pracowały nad jej urzeczywistnieniem.

Przyjmując powyższe założenie, wizja obszaru rewitalizacji w perspektywie do 2030 roku brzmi:

Miasto Nowa Sól charakteryzuje przyjazna przestrzeń kreowana przez mieszkańców i dla mieszkańców. Zrewitalizowane miejsca kompleksowo odpowiadają na zidentyfikowane problemy i potrzeby we wszystkich sferach. Specyfika i funkcjonalność rewitalizowanych przestrzeni sprawiają, że są one atrakcyjne również dla użytkowników zewnętrznych, co wpływa na zwiększenie popularności turystycznej Nowej Soli.

Po przeprowadzeniu działań rewitalizacyjnych mieszkańcy Nowej Soli stanowią świadome i zaangażowane społeczeństwo obywatelskie. Obserwuje się pozytywny wpływ rewitalizacji na mieszkańców obszaru, którzy w nawiązaniu do swych potrzeb mają realny wpływ na kreowanie atrakcyjnych przestrzeni miejskich. Zarówno w adaptowanych obiektach jak i przestrzeniach organizowane są cykliczne wydarzenia kulturalne i integracyjne, które pozwalają na aktywizację mieszkańców i aktywne spędzanie czasu wolnego. Spotkania różnych grup lokalnej społeczności inicjowane są oddolnie, wynikają z wewnętrznej potrzeby i działalności lokalnych liderów. W inicjatywy i przedsięwzięcia integracyjne aktywnie włączani są seniorzy. Przeprowadzone działania pozwoliły również na zmniejszenie występowania negatywnych zjawisk społecznych i środowiskowych takich jak wandalizm i śmiecenie a także zwiększyły stopień bezpieczeństwa mieszkańców.

Zrealizowane przedsięwzięcia związane z centralizacją i poszerzeniem wachlarza usług społecznych sprawiły, że Miasto Nowa Sól skutecznie przeciwdziała poważnym problemom społecznym i demograficznym takim jak bezdomność, uzależnienie od alkoholu i narkotyków, a także odpływ młodych ludzi.

Ożywienie przestrzeni rekreacyjno-wypoczynkowych, jakie nastąpiło w wyniku procesu rewitalizacji, przyciąga zarówno mieszkańców Miasta jak i turystów. Odwiedzający przestrzeń mają możliwość organizacji pikników oraz spotkań ze znajomymi, dbając jednocześnie o przestrzeń publiczną i chroniąc środowisko. Wzbogacone infrastrukturalnie przestrzenie są przyjazne wszystkim mieszkańcom, również tym ze szczególnymi potrzebami. Elementy małej architektury służą wypoczynkowi oraz zwiększają ruch w pobliskich punktach usługowych, które będąc aktywnie wspierane przez samorząd dają pracę lokalnej społeczności, w dużej mierze promują produkty lokalne oraz pozytywnie oddziałują na gospodarkę Gminy. Nowe możliwości ekspresji twórczej otwierają się przed lokalnymi twórcami, którzy podobnie jak rozmaite stowarzyszenia i organizacje pozarządowe mają znaczny wpływ na podniesienie stopnia atrakcyjności przestrzeni.

Nowo zagospodarowane przestrzenie wyposażone są w ciągi piesz i rowerowe oraz dodatkową infrastrukturę techniczną służącą komfortowemu korzystaniu z ekologicznych środków transportu. Dzięki temu następuje rozwój komunikacji pieszej i rowerowej, co przekłada się na poprawę jakości środowiska w Nowej Soli.

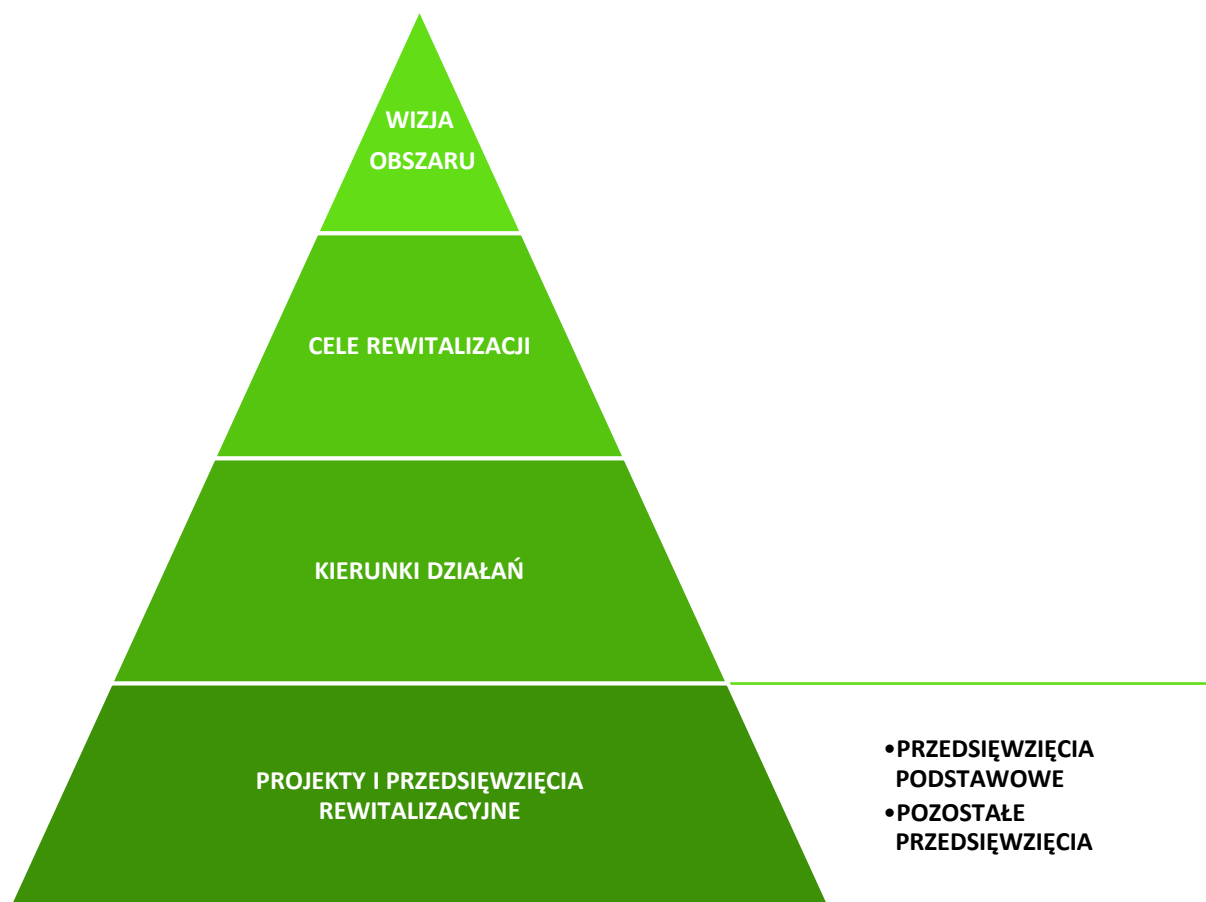
5. CELE REWITALIZACJI I ODPOWIADAJĄCE IM KIERUNKI DZIAŁAŃ

Zdefiniowana wizja obszaru rewitalizacji w 2030 roku będzie możliwa do osiągnięcia poprzez realizację celów rewitalizacji i odpowiadających im kierunków działań. Część programowa dokumentu została opracowana na bazie przeprowadzonej diagnozy, a także podczas warsztatów rewitalizacyjnych umożliwiających zaangażowanie zróżnicowanych grup interesariuszy na etapie planowania procesu rewitalizacji.

Wskazane cele i kierunki działań stanowią odpowiedź na zidentyfikowane potrzeby, służące ograniczeniu bądź wyeliminowaniu negatywnych zjawisk w sferze społecznej, ale również w pozostałych sferach (gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej). Tym samym zapewnione zostało komplementarne podejście do rewitalizacji.

Cele i kierunki rewitalizacji będą osiągnane poprzez realizację konkretnych projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych, wskazanych w rozdziale 7. Poniżej przedstawiono strukturę programowej części procesu rewitalizacji.

Rysunek 20. Struktura części programowej Gminnego Programu Rewitalizacji.

Źródło: opracowanie własne.

Dla obszaru rewitalizacji wyznaczono 17 kierunków działań, których realizacja pozwoli na osiągnięcie 3 założonych celów rewitalizacji.

Tabela 9. Cele i kierunki rewitalizacji.

CEL 1: Nowosolanin – to brzmi dumnie! Wzmocnienie kapitału ludzkiego i społecznego	
Kierunek 1.1.	Zwiększenie stopnia wzajemnych więzi i integracji mieszkańców
Kierunek 1.2.	Wsparcie osób ubogich, bezdomnych i uzależnionych
Kierunek 1.3.	Aktywizacja i wsparcie seniorów oraz osób ze szczególnymi potrzebami
Kierunek 1.4.	Wzrost podejmowanych inicjatyw przez lokalne stowarzyszenia i ich wsparcie przez samorząd
Kierunek 1.5.	Rozwój i integracja w zakresie usług społecznych organizowanych i świadczonych na obszarze Miasta
CEL 2: Nowosolska przestrzeń – zapraszamy! Przestrzenie publiczne przyjazne dla mieszkańców i atrakcyjne dla turystów	
Kierunek 2.1.	Poprawa warunków życia mieszkańców i zwiększenie atrakcyjności turystycznej poprzez naprawę tkanki miejskiej na obszarze rewitalizacji
Kierunek 2.2.	Adaptacja istniejących obiektów i przestrzeni do nowych funkcji
Kierunek 2.3.	Wykorzystanie potencjału środowiskowego przestrzeni
Kierunek 2.4.	Popularyzacja ruchu pieszego i rowerowego
Kierunek 2.5.	Dostosowanie przestrzeni do potrzeb wypoczynkowych i rekreacyjnych mieszkańców
Kierunek 2.6.	Zwiększenie popularności turystycznej przestrzeni
Kierunek 2.7.	Poprawa jakości życia i zdrowia mieszkańców poprzez ograniczenie śmiecia, zanieczyszczenia powietrza i wody oraz wzmocnienie zachowania przyrody i różnorodności biologicznej
Kierunek 2.8.	Zwiększenie bezpieczeństwa przestrzeni oraz dostosowanie jej do osób ze szczególnymi potrzebami
CEL 3: Nowosolski klimat – tutaj każdy może się rozwijać! Ożywienie gospodarcze, kulturalne i rekreacyjne	
Kierunek 3.1.	Wspieranie powstawania nowych punktów usługowych
Kierunek 3.2.	Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych
Kierunek 3.3.	Rozszerzenie oferty wydarzeń kulturalnych, sportowych i edukacyjnych, stanowiących odpowiedź na potrzeby mieszkańców, którzy będą mogli rozwijać swoje pasje
Kierunek 3.4.	Zacieśnianie więzi społecznych i zwiększenie stopnia integracji w oparciu o wykorzystanie materialnych i niematerialnych elementów dziedzictwa lokalnego
Kierunek 3.5.	Wstrzymanie odpływu młodych mieszkańców – poprawa uwarunkowań społecznych, kulturalnych i rekreacyjno-wypoczynkowych

Źródło: opracowanie własne.

6. OPIS POWIĄZAŃ GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI Z DOKUMENTAMI STRATEGICZNYMI NA POZIOMIE KRAJOWYM, REGIONALNYM I LOKALNYM

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Nowa Sól Miasto na lata 2023-2030 ma przede wszystkim wymiar lokalny. Dokument odpowiada na problemy zidentyfikowane na obszarze rewitalizacji, kreując tym samym rozwój na poziomie jednostki samorządu terytorialnego, jaką jest Gmina Nowa Sól – Miasto. W poniższej tabeli przedstawiono opis powiązań Gminnego Programu Rewitalizacji z dokumentami strategicznymi na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym.

Tabela 10. Opis dokumentów powiązanych z Gminnym Programem Rewitalizacji.

Dokumenty na poziomie krajowym
<p>Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.) – SOR</p> <p>Głównym celem SOR jest tworzenie warunków dla wzrostu dochodów mieszkańców kraju przy jednoczesnym wzroście spójności w wymiarach: społecznym, ekonomicznym, środowiskowym i terytorialnym. Jednym z kluczowych czynników wpływających na realizację tego celu jest zapewnienie skutecznie działającego państwa i instytucji służących wzrostowi oraz włączeniu społecznemu i gospodarczemu.</p> <p>W SOR przedstawiono nowy model rozwoju – rozwój odpowiedzialny oraz społecznie i terytorialnie zrównoważony. Podejście to opiera się na indywidualnym potencjale terytorialnym, inwestycjach, innowacjach, rozwoju, eksporcie oraz wysoko przetworzonych produktach. Fundamentalnym wyzwaniem jest przebudowanie modelu gospodarczego tak, żeby służył on całemu społeczeństwu.</p> <p>W SOR wyznaczono trzy cele szczegółowe:</p> <p><u>I. Trwały wzrost gospodarczy oparty coraz silniej o wiedzę, dane i doskonałość organizacyjną (obszary: Reindustrializacja, Rozwój innowacyjnych firm, Małe i średnie przedsiębiorstwa, Kapitał dla rozwoju, Ekspansja zagraniczna).</u></p> <p><u>II. Rozwój społecznie wrażliwy i terytorialnie zrównoważony (obszary: Spójność społeczna, Rozwój zrównoważony terytorialnie).</u></p> <p><u>III. Skuteczne państwo i instytucje służące wzrostowi oraz włączeniu społecznemu i gospodarczemu (obszary: Prawo w służbie obywatelom i gospodarce, Instytucje prorozwojowe i strategiczne zarządzanie rozwojem, E-państwo, Finanse publiczne, Efektywność wykorzystania środków UE).</u></p>
<p>Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2030 (SRKL)</p> <p>Celem głównym Strategii Rozwoju Kapitału Ludzkiego jest wzrost kapitału ludzkiego i spójności społecznej w Polsce. Odpowiada to celowi szczegółowemu II Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju (SOR).</p> <p>Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2030 wyznacza cztery cele szczegółowe:</p> <p>Cel szczegółowy 1: Podniesienie poziomu kompetencji oraz kwalifikacji obywateli, w tym cyfrowych.</p> <p>Cel szczegółowy 2: Poprawa zdrowia obywateli oraz efektywności systemu opieki zdrowotnej.</p> <p><u>Cel szczegółowy 3: Wzrost i poprawa wykorzystania potencjału kapitału ludzkiego na rynku pracy.</u></p>

Cel szczegółowy 4: Redukcja ubóstwa i wykluczenia społecznego oraz poprawa dostępu do usług świadczonych w odpowiedzi na wyzwania demograficzne.

Strategia Rozwoju Kapitału Społecznego 2030 (SRKS)

Celem głównym SRKS 2030 jest wzrost jakości życia społecznego i kulturalnego Polaków. Odnosi się on bezpośrednio do realizacji celów SOR.

Cel główny SRKS 2030 jest doprecyzowany przez trzy cele szczegółowe:

Cel szczegółowy 1: Zwiększenie zaangażowania obywateli w życie publiczne.

Cel szczegółowy 2: Wzmacnianie roli kultury w budowaniu tożsamości i postaw obywatelskich.

Cel szczegółowy 3: Wzmocnienie rozwoju społeczno-gospodarczego kraju przez sektory kultury i kreatywne.

Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030 (KSRR)

Celem głównym KSRR jest efektywne wykorzystanie wewnętrznych potencjałów terytoriów i ich specjalizacji dla osiągnięcia zrównoważonego rozwoju kraju, co stworzyć będzie warunki do wzrostu dochodów mieszkańców Polski przy jednoczesnym osiąganiu spójności w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym.

Cel główny polityki regionalnej do roku 2030 będzie realizowany w oparciu o trzy uzupełniające się cele szczegółowe:

Cel szczegółowy 1. Zwiększenie spójności rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym.

Cel szczegółowy 2. Wzmacnianie regionalnych przewag konkurencyjnych.

Cel szczegółowy 3. Podniesienie jakości zarządzania i wdrażania polityk ukierunkowanych terytorialnie.

Dokumenty na poziomie regionalnym

Strategia Rozwoju Województwa Lubuskiego do 2030 roku

W dokumencie nakreślono wizję przyszłościowego rozwoju regionu: Województwo Lubuskie w 2030 roku to „zielona kraina inteligentnych technologii”, cechująca się wysoką jakością życia mieszkańców, co oznacza:

- region nowoczesnej, innowacyjnej, zielonej gospodarki, dzięki współpracy przedsiębiorców z nauką rozwijający inteligentne specjalizacje;
- region otwartego i wielokulturowego społeczeństwa, zapewniający wszystkim mieszkańcom dostępność i wysoką jakość usług publicznych, w tym ochrony zdrowia, edukacji, kultury i sportu z licznymi programami dla dzieci, młodzieży, seniorów i innych środowisk;
- region spójny przestrzennie, korzystający z dogodnego położenia przy zachodniej granicy Polski, wewnątrz i zewnątrz dobrze skomunikowany transportowo oraz sieciami teleinformatycznymi;
- region dorzecza Odry i Warty, pięknych jezior i lasów, skutecznie i odpowiedzialnie korzystający z bogactw naturalnych, zapewniający znakomite warunki do turystyki, rekreacji, produkcji zdrowej żywności i lubuskiego wina;
- region, w którym dwa największe miasta: Zielona Góra i Gorzów Wielkopolski, wraz z obszarami funkcjonalnymi, współpracują ze sobą, rozwijają się dynamicznie i równomiernie, średnie i mniejsze miasta wzmocniają swoją rolę lokalnych i ponadlokalnych ośrodków rozwoju, w tym w partnerstwie

miejsko-wiejskim, a na obszarach wiejskich kultywowane są tradycje, przy zapewnieniu wysokich standardów życia;

- region sprawnie zarządzany, efektywnie korzystający ze środków zewnętrznych, wspierający aktywność i współpracę obywateli, samorządów, przedsiębiorców i organizacji pozarządowych.

Cel główny: Inteligentne gospodarowanie potencjałami regionu dla osiągnięcia zrównoważonego rozwoju, spójności społecznej i przestrzennej oraz wysokiej jakości życia mieszkańców.

Powyższą wizję i cel główny odzwierciedlają następujące cele strategiczne i operacyjne:

1. Inteligentna, zielona gospodarka regionalna

1.1 Wzmocnienie sektora B+R oraz mechanizmów transferu innowacji, szczególnie w obszarach regionalnych inteligentnych specjalizacji

1.2 Rozwój zielonej gospodarki, w tym energetyki przyjaznej środowisku

1.3 Wysoka jakość kształcenia oraz jego powiązanie z regionalnym rynkiem pracy

1.4 Wzmocnienie atrakcyjności inwestycyjnej i powiązań gospodarczych regionu

1.5 Rozwój konkurencyjnego sektora przedsiębiorstw i wsparcie reindustrializacji

1.6 Rozwój potencjału turystycznego

1.7 Konkurencyjne i ekologiczne rolnictwo oraz rozwój produktów regionalnych

2. Region silny w wymiarze społecznym oraz bliski obywatelowi

2.1 Wzrost dostępności i efektywności kształcenia oraz wychowania przedszkolnego i opieki nad najmłodszymi dziećmi

2.2. Promocja włączenia społeczno-zawodowego oraz kompleksowe wsparcie seniorów

2.3 Wysoka jakość i dostępność usług medycznych oraz upowszechnianie profilaktyki zdrowotnej i zdrowego stylu życia

2.4 Zapewnienie bogatej oferty kulturalnej oraz ochrona i promocja dziedzictwa kulturowego

2.5 Rozbudowa oraz modernizacja infrastruktury sportowej i rekreacyjnej, a także upowszechnianie i promocja sportu

2.6 Wspieranie rozwoju społeczeństwa obywatelskiego i poczucia tożsamości regionalnej

3. Integracja przestrzenna regionu.

3.1 Modernizacja oraz rozwój infrastruktury komunikacyjnej i transportu zbiorowego

3.2. Wzmocnienie dostępności infrastruktury teleinformatycznej

3.3 Zapewnienie wysokiego poziomu bezpieczeństwa energetycznego i publicznego

3.4 Ochrona środowiska przyrodniczego, w tym przeciwdziałanie negatywnym skutkom zmian klimatu

3.5 Rozwój funkcji metropolitalnych ośrodków wojewódzkich wraz z ich obszarami funkcjonalnymi

3.6 Wzmocnienie funkcji społeczno-gospodarczych miast średnich i lokalnych ośrodków miejskich

3.7 Zrównoważony rozwój obszarów wiejskich

4. Region atrakcyjny, efektywnie zarządzany i otwarty na współpracę.

4.1 Efektywna współpraca międzyregionalna i transgraniczna

4.2 Atrakcyjny wizerunek i rozpoznawalna marka województwa

4.3 Wysoka sprawność działania administracji publicznej i instytucji regionalnych oraz współdziałanie na rzecz rozwoju regionu

4.4 Wzmocnienie roli i integracja systemów zarządzania strategicznego oraz planowania przestrzennego na poziomie regionalnym i lokalnym

4.5 Rozwój e-usług i kompetencji cyfrowych społeczeństwa

Plan zagospodarowania przestrzennego województwa lubuskiego

Nakreślona wizja rozwoju regionu lubuskiego zakłada wielokierunkowy rozwój pod względem przestrzennym, społecznym oraz gospodarczym. Zrównoważony rozwój w obrębie wszystkich stref funkcjonalno-przestrzennych pozwoli na osiągnięcie wizji rozwoju, wg której województwo lubuskie zapewni mieszkańcom utrzymanie wysokiego poziomu życia oraz zyska wysoką pozycję ekonomiczną na tle kraju. Wykorzystanie innowacyjnego potencjału, nowoczesnych technologii i osiągnięć nauki pozwoli na wypromowanie obszaru jako atrakcyjnego miejsca do zamieszkania i rozwoju klasy kreatywnej, zapewniając dynamiczny wzrost gospodarczy, oparty na potencjale intelektualnym jego mieszkańców.

Cele strategiczne i operacyjne:

Cel strategiczny 1. Spójność terytorialna

1.1. Zrównoważony rozwój struktury osadniczej regionu w tym rozwój funkcji metropolitalnych ośrodków wojewódzkich oraz rozwój subregionalnych i lokalnych ośrodków miejskich zgodnie z ich potencjałem i w oparciu o ich wzajemne powiązania funkcjonalne;

1.2. Zrównoważony rozwój obszarów wiejskich;

1.3. Poprawa dostępności komunikacyjnej do ośrodków administracyjnych;

1.4. Rozwój infrastruktury technicznej, wzmacniającej ład ekologiczny;

1.5. Rozwój infrastruktury i systemów zapobiegania zagrożeniom.

Cel strategiczny 2. Zrównoważony rozwój społeczny

2.1. Wzrost dostępności do usług medycznych i wspieranie profilaktyki zdrowotnej;

2.2. Rozwój szkolnictwa w oparciu o potrzeby regionalnego rynku pracy;

2.3. Wzrost dostępności do atrakcyjnej oferty kulturalnej i sportowej;

2.4. Wspieranie włączenia zawodowego i społecznego;

2.5. Dostosowanie usług społecznych do zmian trendów demograficznych;

2.6. Rozwój i usprawnienie systemu transportu publicznego;

2.7. Ochrona walorów przyrodniczych i krajobrazowych oraz dziedzictwa kulturowego oraz budowanie na nich tożsamości regionalnej;

2.8. Rewitalizacja obszarów zdegradowanych;

Cel strategiczny 3. Rozwój konkurencyjnej gospodarki

3.1. Wzmocnienie potencjału innowacyjnego sektora gospodarczego;

3.2. Rozwój przedsiębiorczości i zwiększenie aktywności zawodowej;

3.3. Wzmocnienie współpracy transgranicznej i międzyregionalnej;

3.4. Rozwój i promocja specjalnych stref ekonomicznych;

3.5. Wzmocnienie kapitału ludzkiego poprzez inwestycje służące edukacji;

3.6. Rozwój gospodarki niskoemisyjnej;

3.7. Rozwój sieci transportowej;

3.8. Racjonalna gospodarka zasobami złóż kopaliny;

3.9. Rozbudowa infrastruktury energetycznej i ochrony środowiska;

3.10. Poprawa jakości rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej;

3.11. Kreowanie wizerunku i promocja marki Lubuskie;

3.12. Rozwój potencjału turystycznego województwa;

3.13. Efektywne zarządzanie regionem.

Strategia Rozwoju Powiatu Nowosolskiego na lata 2015-2025

Strategia Rozwoju Powiatu Nowosolskiego na lata 2015-2025 jest kluczowym dokumentem generującym dynamiczny rozwój społeczny i gospodarczy powiatu nowosolskiego.

Misja: Misją powiatu nowosolskiego jest tworzenie warunków dla wysokiej jakości życia dzięki wykorzystaniu potencjału edukacyjnego, gospodarczego i turystycznego.

Wizja: Powiat nowosolski ośrodkiem stwarzającym możliwości wszechstronnego rozwoju oświatowego i zawodowego oraz otwartym na inwestorów i turystów.

Dokument zawiera cele strategiczne i operacyjne:

Cel strategiczny I: Podniesienie jakości życia mieszkańców powiatu nowosolskiego

Cel operacyjny I.I: Poprawa dostępności komunikacyjnej powiatu

Cel operacyjny I.II: Rozwój infrastruktury społecznej powiatu nowosolskiego

Cel operacyjny I.III: Poprawa stanu środowiska naturalnego

Cel operacyjny I.IV: Rozwój funkcji turystyczno-rekreacyjnej powiatu nowosolskiego

Cel operacyjny I.V: Wspieranie gospodarki i rozwoju przedsiębiorczości na terenie powiatu nowosolskiego

Cel strategiczny II: Rozwój zasobów ludzkich oraz poprawa potencjału społecznego powiatu nowosolskiego

Cel operacyjny II.I: Nowoczesna edukacja powiatu nowosolskiego

Cel operacyjny II.II: Integracja społeczna osób oraz grup wykluczonych społecznie

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Nowosolskim na lata 2016-2026

Głównym celem strategii jest racjonalizacja lokalnej polityki społecznej uwzględniająca potrzeby poszczególnych grup społecznych. Dokument stanowi podstawę do realizacji wzorów interwencji społecznych, które mają przyczynić się do poprawy warunków życia mieszkańców, w szczególności tych, którzy są zagrożeni marginalizacją i wykluczeniem społecznym, aby w konsekwencji doprowadzić do integracji społecznej.

Misja: „Powiat Nowosolski skutecznie rozwiązuje problemy osób i rodzin wykluczonych społecznie oraz narażonych na wykluczenie społeczne, wspomaga pełne uczestnictwo w życiu społecznym i zawodowym”.

Dokument zawiera cele główne i szczegółowe:

Cel główny 1: Utworzenie zintegrowanego systemu wsparcia rodzinom wykluczonym społecznie lub zagrożonym wykluczeniem społecznym

Cel szczegółowy 1.1: Rozwój infrastruktury instytucji i organizacji działających na rzecz rodziny w kryzysie

Cel szczegółowy 1.2: Podniesienie standardu usług świadczonych przez instytucje i organizacje działające na rzecz rodzin wykluczonych społecznie lub zagrożonych wykluczeniem społecznym

Cel szczegółowy 1.3: Zwiększenie skuteczności działań na rzecz pomocy rodzinom dotkniętym problemem przemocy domowej

Cel szczegółowy 1.4: Utworzenie warunków dla skutecznego rozwoju systemu pieczy zastępczej

Cel szczegółowy 1.5: Poprawa działań na rzecz osób niepełnosprawnych

Cel główny 2: Zwiększanie aktywności społecznej i zawodowej mieszkańców powiatu nowosolskiego

Cel szczegółowy 2.1: Zwiększanie aktywności zawodowej mieszkańców powiatu nowosolskiego

Cel główny 3: Podniesienie poziomu oświaty

Cel szczegółowy 3.1: Rozwój nowoczesnego szkolnictwa

Cel szczegółowy 3.2: Zapewnienie wsparcia uzdolnionej młodzieży

Cel szczegółowy 3.3: Doskonalenie kadr nauczycielskich

Cel główny 4: Poprawa stanu zdrowia mieszkańców powiatu nowosolskiego

Cel szczegółowy 4.1: Upowszechnianie wiedzy na temat zdrowia oraz kształtowania zachowań korzystnych dla zdrowia, z uwzględnieniem zdrowia psychicznego

Cel szczegółowy 4.2: Realizacja programów profilaktyki zdrowotnej

Dokumenty na poziomie lokalnym

Strategia Rozwoju Miasta Nowa Sól na lata 2022-2030

Strategia Rozwoju Miasta Nowa Sól na lata 2022-2030 jest podstawowym instrumentem długofalowego zarządzania Miastem. Określa kierunki rozwoju Miasta w perspektywie do 2030 r. oraz pozwala na zapewnienie ciągłości i trwałości działania władz miejskich, niezależnie od zmieniających się uwarunkowań politycznych. Strategia umożliwia również efektywne gospodarowanie własnymi zasobami, takimi jak: środowisko przyrodnicze i kulturowe, zasoby ludzkie, infrastrukturalne czy środki finansowe oraz stanowi formalną podstawę do przygotowania i oceny wniosków o finansowanie zadań ze źródeł zewnętrznych.

Misja: Nowa Sól – miasto na fali... dążące do stworzenia przyjaznego i bezpiecznego miejsca do życia, otwarte na nowoczesność, rozwój i społeczeństwo obywatelskie. Miasto, które jednoczy, przyciąga i integruje ludzi i pokolenia. Bądź z nami... na fali...

Wizja: Nowa Sól to miasto inteligentne z bogatą kulturą i tradycją zapewniające swoim mieszkańcom bezpieczeństwo, dostęp do różnorodnej oferty sportowo-rekreacyjnej i integrujące pokolenia. Nowa Sól dzięki swojej atrakcyjności przyciąga zarówno turystów jak i inwestorów. Miasto wyróżnia się w regionie innowacyjnością w nauce i gospodarce, dzięki wyspecjalizowanej kadrze zawodowej.

Dokument określa cele strategiczne, cel horyzontalny oraz cele operacyjne:

Cel strategiczny I: Przyjazna przestrzeń miejska poprawiająca jakość życia mieszkańców i wpływająca na stan środowiska naturalnego

Cel operacyjny 1.1.: Poprawa dostępności infrastruktury transportowej i mobilności miejskiej

Cel operacyjny 1.2.: Wzmacnianie wartości przestrzeni miejskiej poprzez racjonalne planowanie przestrzenne

Cel operacyjny 1.3.: Ochrona zasobów środowiska przyrodniczego i wspieranie zielonego rozwoju

Cel strategiczny II: Zrównoważony rozwój gospodarczy oparty na lokalnym potencjale

Cel operacyjny 2.1.: Rozwój oferty inwestycyjnej miasta i budowanie konkurencyjności rynku

Cel operacyjny 2.2.: Rozwój oferty turystycznej i kulturalnej opartej na rodzimym potencjale

Cel operacyjny 2.3.: Budowanie i promocja marki produktów lokalnych i regionalnych

Cel strategiczny III: Zintegrowane i aktywne społeczeństwo z dostępem do wysokiej jakości usług publicznych

Cel operacyjny 3.1.: Rozwój przestrzeni społecznych i miejsc integracji

Cel operacyjny 3.2.: Rozwój i dostosowanie oferty do potrzeb pokoleniowych mieszkańców miasta

Cel operacyjny 3.3.: Poprawa jakości życia mieszkańców oraz zwiększenie zaangażowania społecznego

Cel strategiczny IV: Innowacyjna gospodarka oparta na nauce i rozwoju

Cel operacyjny 4.1.: Zacieśnienie relacji świata nauki i biznesu

Cel operacyjny 4.2.: Przyciąganie i zatrzymywanie potencjału, kapitału i talentu

Cel operacyjny 4.3.: Wzrost jakości i atrakcyjności usług edukacyjnych

Cel horyzontalny: Rozwój technologii, inteligentne zarządzanie miastem i aktywny udział mieszkańców w myśl idei Smart City

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Nowa Sól (z horyzontem czasowym do roku 2027)

Dokument wytycza kierunki realizacji całościowej polityki społecznej Miasta – nie tylko w odniesieniu do osób w sytuacjach kryzysowych, ale wszystkich mieszkańców. Pokazuje także sposób w jaki Nowa Sól będzie sobie radzić z wyzwaniami dotyczącymi zaspokajania ich potrzeb.

Misja: Nowa Sól to miasto na społecznej fali, w którym mieszkańcy są zróżnicowani i mają różne potrzeby, zasługują na dobre życie, szacunek, bezpieczeństwo i stabilizację. Miasto Nowa Sól dostarcza mieszkańcom nowoczesnego i innowacyjnego wsparcia, sprzyjającego osiągnięciu dobrostanu, samodzielności i utrzymywaniu dobrych relacji w życiu prywatnym i wspólnocie lokalnej.

Wizja: Nowa Sól jest miastem, które wspiera mieszkańców w radzeniu sobie z sytuacjami kryzysowymi poprzez dostarczanie nowoczesnych i zindywidualizowanych usług społecznych, realizowanych dzięki współpracy lokalnych instytucji, organizacji pozarządowych i mieszkańców.

Wsparcie oferowane przez naszą wspólnotę lokalną kierowane jest do wszystkich mieszkańców. Miasto skutecznie reaguje na zmieniającą się sytuację i pogarszanie się warunków życia niektórych osób i rodzin. Szczególną pomocą są objęte dzieci i rodziny ze środowisk zagrożonych wykluczeniem społecznym, seniorzy, osoby z niepełnosprawnością oraz osoby w trudnej sytuacji mieszkaniowej lub znajdujące się w kryzysie bezdomności.

Podejmowane działania ukierunkowane są przede wszystkim na tworzenie warunków do rozwoju indywidualnego (edukacja, rynek pracy), gospodarczego i społecznego w mieście. Wspieramy mieszkańców w samodzielnym wyborze i realizacji preferowanych przez nich ścieżek życiowych. Umożliwia to nowoczesna oferta usług społecznych o zindywidualizowanym charakterze oraz szeroki dostęp do informacji o nich.

Podstawą udzielanego przez nas wsparcia jest współdziałanie oparte na dobrych relacjach. Potencjałem Miasta są aktywni, odpowiedzialni i solidarni mieszkańcy, którzy włączają się i są włączani w podejmowanie decyzji o kierowanej do nich ofercie usług społecznych. Angażują się także w ich realizację. Szczególną cechą Miasta są stosunki dobrosąsiedzkie stanowiące źródło wsparcia i pozytywnych zmian w otoczeniu mieszkańców. Ważnym podmiotem organizacji usług społecznych jest centrum działające na rzecz rodziny. Jego szczególnym zadaniem jest innowacyjne i skuteczne działanie na rzecz zaspokajania indywidualnych potrzeb mieszkańców. Źródłem aktywności, zaangażowania i innowacyjności sektora pomocy społecznej są dobre warunki pracy.

Samodzielności i czynnemu udziałowi mieszkańców w życiu naszej wspólnoty lokalnej sprzyjają dobre warunki środowiskowe, głównie dobra jakość powietrza, wód i dostępność terenów zielonych. Są cennym zasobem umożliwiającym mieszkańcom zachowanie zdrowia.

Cele strategiczne i cele operacyjne:

Cel strategiczny I: Poprawa jakości życia mieszkańców poprzez rozwój usług społecznych

Cel operacyjny 1: Rozwój usług społecznych dla osób, które potrzebują wsparcia w samodzielności, szczególnie z uwagi na starszy wiek, niepełnosprawność, problemy z zakresu zdrowia psychicznego, uchodźctwo, bezdomność, ubożenie i potrzeby rodziny

Cel operacyjny 2: Rozwój i poprawa infrastruktury w zakresie dostarczania usług społecznych

Cel operacyjny 3: Rozwój kadry sektora wsparcia i zwiększenie skuteczności jej działania

Cel strategiczny II: Rozwój sektora ekonomii społecznej jako realizatora usług społecznych

Cel operacyjny 1: Zwiększenie liczby realizatorów usług społecznych w sektorze ES

Cel operacyjny 2: Tworzenie warunków sprzyjających rozwojowi działalności PES

Cel operacyjny 3: Wzmocnienie współpracy międzysektorowej

Cel strategiczny III: Organizacja systemu koordynacji i monitorowania realizacji usług społecznych

Cel operacyjny 1: Koordynacja świadczenia usług społecznych

Cel operacyjny 2: Tworzenie warunków sprzyjających współpracy podmiotów funkcjonujących w systemie wsparcia

Cel operacyjny 3: Usprawnienie systemu informacyjnego o usługach społecznych kierowanych do mieszkańców

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Nowa Sól - Miasto

Główne kierunki rozwoju struktury funkcjonalno-przestrzennej miasta określone w Studium to:

- rozwój funkcji miasta jako ośrodka o znaczeniu subregionalnym, jako rdzenia Nowosolskiego Ośrodka Funkcjonalnego, a z tym jest związana poprawa dostępności transportowej i komunikacyjnej, zewnętrznej i wewnętrznej;
- zachowanie skali i charakteru, a jednocześnie odrębności przestrzennej miasta otwartego na rzekę Odre, o układzie pasmowym, ze znacznym udziałem terenów otwartych (zielonych), w tym leśnych i parków leśnych, tworzących naturalną otulinę obszarów zurbanizowanych;
- zrównoważony rozwój przestrzenny miasta, oparty przede wszystkim na zmianie jakościowej, nie tylko ilościowej, terenów zurbanizowanych, realizowany przez wyznaczenie maksymalnego zasięgu terenów zurbanizowanych, z wyodrębnieniem stref;
- rozwój usług wyższego rzędu oraz wysokiej jakości handlu w centrum miasta;
- rewitalizacja obszarów zdegradowanych i kontynuacja zagospodarowania terenów nadodrzańskich;
- kontynuacja przebudowy i uzupełniania istniejącego układu komunikacji wewnętrznej i ponadlokalnej;
- kontynuacja wyposażania zespołów zabudowy w infrastrukturę techniczną;
- rozwój produkcji i usług okołoprodukcyjnych, przede wszystkim w ramach stref produkcyjno-usługowych w północnej i południowo-zachodniej części miasta oraz stopniowe eliminowanie funkcji przemysłowych ze śródmieścia;
- ukierunkowanie rozwoju stref produkcyjno-usługowych, w kierunku realizacji funkcji produkcyjnych wysokotechnicznych i usługowych;
- wyznaczenie i rozwój obszarów przestrzeni technicznych;
- rozwój produkcji i usług okołoprodukcyjnych, przede wszystkim w ramach stref produkcyjno-usługowych, w kierunku realizacji funkcji produkcyjnych wysokotechnicznych i usługowych;
- wyznaczenie i rozwój obszarów przestrzeni publicznych;
- transformacja śródmiejskich terenów przemysłowych w kierunku rozwoju usług o charakterze ogólnomiejskim;
- kontynuacja realizacji spójnego systemu urządzonych terenów zieleni miejskiej, powiązanej głównymi ciągami ekologicznymi miasta z terenami doliny Odry oraz układem istniejących alei i szpalerów;
- rozwój turystyki i rekreacji na terenie miasta;
- ochrona obszarów decydujących o zachowaniu walorów środowiska i dziedzictwa kulturowego wraz z przypisanymi im programami ochrony;
- przyjęcie wieloletniej spójnej polityki ochrony, gospodarowania i zarządzania terenami: leśnymi w tym parkami leśnymi, zieleni urządzonej, zieleni pozostałej oraz zespołami ogrodów działkowych;
- minimalizacja lub eliminacja zagrożeń wynikających ze stanu środowiska, wywołanego dotychczasową działalnością inwestycyjną w tym przemysłową;
- realizacja inwestycji związanych z modernizacją i rozbudową systemów infrastruktury technicznej i komunalnej;
- etapowanie zadań strategicznych w ścisłej koordynacji z długoterminową polityką ich finansowania, zarówno z budżetu miasta jak i innych źródeł, przede wszystkim: funduszy strukturalnych, celowych dotacji, realizacji refundowanych programów inwestycyjnych oraz współfinansowania zadań wspólnych miasta i innych podmiotów;
- dążenie do wyznaczenia w granicach miasta systemu ciągłych obszarów zielonych, zwanego obszarem przestrzeni zielonych, występujących w granicach różnych stref i terenów Studium, pełniących między innymi funkcję powiązań ekologicznych.

Objaśnienie: podkreślone cele i kierunki działań wykazują spójność z celami i kierunkami działań określonymi w Gminnym Programie Rewitalizacji.

Źródło: opracowanie własne.

Realizacja przedsięwzięć zaplanowanych w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Nowa Sól - Miasto na lata 2023-2030 wpłynie pozytywnie na osiągnięcie celów operacyjnych i strategicznych wskazanych w powyższych dokumentach. Zapisy Gminnego Programu Rewitalizacji pozostają spójne z zapisami przeanalizowanych dokumentów programowych i strategicznych.

7. OPIS PRZEDSIĘWZIĘĆ REWITALIZACYJNYCH

Przedsięwzięcia rewitalizacyjne są zaplanowanymi, długofalowymi działaniami, zmierzającymi do poprawy jakości życia mieszkańców obszaru rewitalizacji. Istotnym ich aspektem jest przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu, wzrost poczucia przynależności lokalnej oraz rozwiązywanie innych problemów sfery społecznej.

Przedsięwzięcia rewitalizacyjne w Nowej Soli zostały zaplanowane w taki sposób, aby ich realizacja zmierzała do poprawy sytuacji na obszarze rewitalizacji, w szczególności w sferze społecznej, a nie wyłącznie do poprawy estetyki przestrzeni czy modernizacji zdegradowanych obiektów. Zaplanowano szeroki katalog działań, na który składa się sześć podstawowych projektów zintegrowanych oraz pięć projektów uzupełniających (pozostałych dopuszczalnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych). Projekty podstawowe to te, które w zasadniczy sposób przyczynią się do odwrócenia negatywnych trendów na obszarze, natomiast projekty uzupełniające mają charakter głównie infrastrukturalny, niemniej jednak zlokalizowane są na obszarze rewitalizacji, a ich realizacja również przyczyni się do poprawy jakości życia mieszkańców.

Projekty zintegrowane to grupy powiązanych ze sobą tematycznie działań, zarówno infrastrukturalnych jak i nieinfrastrukturalnych, które służą realizacji wspólnego celu. Tworzą one mikroprogramy, w ramach których modernizacja kubatury i przestrzeni stworzy warunki do zapobiegania zanikowi niektórych funkcji (np. funkcji usługowych w centrum Nowej Soli), umożliwi wprowadzenie nowych funkcji społecznych, sprzyjać będzie budowaniu więzi społecznych i przywróceniu równowagi życia społecznego. Projekty zintegrowane realizowane będą przez Gminę Nowa Sól – Miasto we współpracy z interesariuszami rewitalizacji. Na tym etapie zakres projektów, a także katalog potencjalnych partnerów zostały zdefiniowane w sposób generalny. Po zakończeniu procesu konsultacji społecznych projektu Gminnego Programu Rewitalizacji i uwzględnieniu ewentualnych uwag, planuje się niezwłoczne przystąpienie do realizacji fazy przygotowawczej projektów zintegrowanych. W szczególności planowane są spotkania z potencjalnymi partnerami projektów, w celu zapewnienia ich udziału w planowaniu, a docelowo w realizacji projektów zintegrowanych. Wówczas zostaną doprecyzowane założenia projektów w taki sposób, żeby były one realizowane dla mieszkańców i z mieszkańcami (przedsiębiorcami, organizacjami społecznymi, lokalnymi liderami, beneficjentami końcowymi procesu rewitalizacji).

7.1. LISTA PLANOWANYCH PODSTAWOWYCH PRZEDSIĘWZIĘĆ REWITALIZACYJNYCH

Tabela 11. Opis projektu zintegrowanego nr 1.

PROJEKT ZINTEGROWANY NR 1	
Magazyn Pomysłów i Działań	
<p>Magazyn Solny jest jednym z najstarszych budynków (wybudowany w XVII wieku) w Nowej Soli, ściśle związanym z powstaniem miasta. Rozwój Nowej Soli przez wieki związany był z odmiennym sposobem zaopatrywania Śląska w sól. Do czasu likwidacji factorii solnej w połowie XIX wieku na placu przy magazynie odbywał się handel solą. Magazyn – parterowa budowla, nakryta dachem kopertowym z doświetleniem w postaci tzw. wolego oka pełniła funkcje magazynowe do początku XXI stulecia. We wnętrzu zachowała się oryginalna drewniana konstrukcja drugiej kondygnacji oraz belek stropowych. Z tyłu budynku zlokalizowany jest niezagospodarowany teren zielony (Plac Solny) o powierzchni 381 m² z drzewostanem, odgradzony od ulicy ogrodzeniem z elementów betonowych z bramą stalową. Przed budynkiem zlokalizowany jest wyremontowany plac parkingowy. Obiekt położony jest w bezpośrednim sąsiedztwie rzeki Odry i Nadodrzańskiego Parku Rekreacyjnego, będącego turystyczno-rekreacyjnym centrum miasta. Miasto Nowa Sól od lat podejmuje próby wykorzystania potencjału Magazynu Solnego. Po odzyskaniu przez miasto własności zabytku rozpoczęto starania o jego ponowną adaptację do pełnienia funkcji społeczno-kulturalnych dla mieszkańców miasta i regionu.</p>	
Nazwa wnioskodawcy	
Gmina Nowa Sól – Miasto	
Potencjalni partnerzy	
Fundacja Most the Most Lokalne stowarzyszenia kulturalne i artystyczne	
Lokalizacja przedsięwzięcia	
Magazyn Solny przy Placu Solnym	
Opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja przedsięwzięcia	
<p>Obecny stan techniczny Magazynu Solnego i jego najbliższego otoczenia (Placu Solnego) jest zły. Wymaga przeprowadzenia kapitalnego remontu konstrukcji murowych oraz częściowego odgrzybienia konstrukcji drewnianych. W obszarze rewitalizacji zidentyfikowano problemy w sferze społecznej, takie jak: brak integracji mieszkańców, izolacja seniorów, wandalizm, alkoholizm. Ponadto wykazano potrzebę stworzenia lub adaptacji miejsca służącego poszerzeniu oferty społeczno-kulturalnej dla mieszkańców, która w swych założeniach odpowiadać będzie na przeciwdziałanie ww. zjawiskom kryzysowym.</p>	
Cel przedsięwzięcia	
<p>Celem Projektu Zintegrowanego nr 1 jest podjęcie działań związanych z nadaniem nowej funkcji społeczno-kulturalnej Magazynu Solnego. Obiekt wraz z najbliższym otoczeniem (Placem Solnym) będzie miejscem wydarzeń społeczno-kulturalnych (cyklicznych i okazjonalnych). Wydarzenia łączyć pokolenia będą skierowane do mieszkańców (w tym seniorów i osób niepełnosprawnych) oraz stowarzyszeń i grup nieformalnych. Indywidualni twórcy znajdą przestrzeń dla prezentacji dzieł z zakresu sztuki, rzemiosła i rękodzieła. Magazyn będzie miejscem prób, przesłuchań i koncertów (amatorskich i profesjonalnych). Stanowić będzie bazę do pokazania umiejętności i talentów podczas warsztatów, konkursów, prelekcji i występów. Organizowane wydarzenia o charakterze kulturalnym tematycznie nawiązywać będą do lokalnych i regionalnych tradycji. Magazyn wraz z otoczeniem będzie stanowić przestrzeń inicjatyw społecznych. Głównym założeniem organizowanych tam warsztatów, szkoleń i konferencji będzie integracja</p>	

i animacja społeczności lokalnej. W celu adaptacji obiektu i jego otoczenia do pełnienia nowych funkcji konieczne jest przeprowadzenie kompleksowych prac budowlano-renowacyjnych.

Zakres realizowanych zadań

Przedmiotem projektu jest kompleksowa modernizacja Magazynu Solnego wraz z najbliższym otoczeniem oraz nadanie tej lokalizacji nowej funkcji (społeczno-kulturalnej):

Zakres rzeczowy projektu obejmuje dwa moduły

Moduł I: Modernizacja i adaptacja Magazynu Solnego oraz najbliższego otoczenia w celu nadania nowej funkcji

Zakres prac dotyczący Magazynu Solnego obejmuje:

- kapitalny remont konstrukcji murowych;
- częściowe odgrzybienie konstrukcji drewnianych.

Zakres prac dotyczący najbliższego otoczenia Magazynu Solnego obejmuje:

- niwelację terenu względem poziomu posadzki w budynku Magazynu Solnego;
- przebudowę istniejącego ogrodzenia od strony sąsiedztwa ze wspólnotą mieszkaniową;
- zmniejszenie wymiaru i przesunięcie bramy wjazdowej;
- stworzenie ciągu pieszego i placu wypoczynkowego z płyt betonowych lub gresowych lub desek kompozytowych;
- likwidację nieczynnego przyłącza wodociągowego oraz studni;
- wprowadzenie dekoracyjnego oświetlenia zewnętrznego (reflektory oraz słupki);
- wprowadzenie elementów małej architektury (stoliki, krzesła, pojemniki na odpady mieszane, pojemniki na odpady segregowane);
- wprowadzenie elementów ochrony przeciwsłonecznej nad strefą z meblami ogrodowymi;
- utworzenie możliwości korzystania z mediów wyprowadzonych z budynku – wyłaz rewizyjny (woda, kanalizacja), słupek z gniazdami (prąd);
- stworzenie murowanych rabat kwiatowych;
- wprowadzenie nawadniania roślin w postaci linii kropelkującej;

Moduł II: Organizacja przedsięwzięć i wydarzeń społeczno-kulturalnych w Magazynie Solnym i najbliższym otoczeniu (Placu Solnym)

Zakres prac obejmuje organizację przedsięwzięć o charakterze społecznym, historycznym, tanecznym, muzycznym, rękodzielniczym, teatralnym, kulinarnym, filmowym, artystycznym, w tym m.in. wystawy, koncerty, szkolenia, warsztaty, kiermasze, festiwale, prelekcje, projekcje filmowe, spotkania, konferencje itp.

Dostosowanie do osób ze szczególnymi potrzebami

Realizacja projektu zapewni dostępność dla osób ze szczególnymi potrzebami, zarówno na płaszczyźnie inwestycyjnej jak i nieinwestycyjnej. Zrewitalizowany budynek Magazynu Solnego wraz z otoczeniem (Placem Solnym) będzie posiadał rozwiązania z zakresu dostępności architektonicznej (m.in. podjazd dla wózków, brak wysokich progów w środku oraz odpowiedniej szerokości korytarze). Działania prowadzone w oparciu o utworzoną infrastrukturę, będą dostępne dla wszystkich mieszkańców, również dla osób z niepełnosprawnością intelektualną. Stosowane będą rozwiązania z zakresu dostępności komunikacyjno-informacyjnej oraz cyfrowej.

Powiązanie przedsięwzięcia z celami rewitalizacji

Cel 1: Nowosolanin – to brzmi dumnie! Wzmocnienie kapitału ludzkiego i społecznego

Kierunek 1.1. Zwiększenie stopnia wzajemnych więzi i integracji mieszkańców

Kierunek 1.3. Aktywizacja i wsparcie seniorów oraz osób ze szczególnymi potrzebami

Kierunek 1.4. Wzrost podejmowanych inicjatyw przez lokalne stowarzyszenia i ich wsparcie przez samorząd

Cel 2: Nowosolska przestrzeń – zapraszamy! Przestrzenie publiczne przyjazne dla mieszkańców i atrakcyjne dla turystów

Kierunek 2.1 Poprawa warunków życia mieszkańców i zwiększenie atrakcyjności turystycznej poprzez naprawę tkanki miejskiej na obszarze rewitalizacji

Kierunek 2.2. Adaptacja istniejących obiektów i przestrzeni do nowych funkcji

Kierunek 2.5. Dostosowanie przestrzeni do potrzeb wypoczynkowych i rekreacyjnych mieszkańców

Kierunek 2.6. Zwiększenie popularności turystycznej przestrzeni

Kierunek 2.7. Poprawa jakości życia i zdrowia mieszkańców poprzez ograniczenie śmiecenia, zanieczyszczenia powietrza i wody oraz wzmacnianie zachowania przyrody i różnorodności biologicznej

Kierunek 2.8. Zwiększenie bezpieczeństwa przestrzeni oraz dostosowanie jej do osób ze szczególnymi potrzebami

Cel 3: Nowosolski klimat – tutaj każdy może się rozwijać! Ożywienie gospodarcze, kulturalne i rekreacyjne

Kierunek 3.3. Rozszerzenie oferty wydarzeń kulturalnych, sportowych i edukacyjnych, stanowiących odpowiedź na potrzeby mieszkańców, którzy będą mogli rozwijać swoje pasje

Kierunek 3.4. Zacieśnianie więzi społecznych i zwiększenie stopnia integracji w oparciu o wykorzystanie materialnych i niematerialnych elementów dziedzictwa lokalnego

Kierunek 3.5. Wstrzymanie odpływu młodych mieszkańców – poprawa uwarunkowań społecznych, kulturalnych i rekreacyjno-wypoczynkowych

Ramy realizacji przedsięwzięcia

Szacowana wartość przedsięwzięcia	Możliwe źródła finansowania	Ramy czasowe realizacji przedsięwzięcia
<p>Moduł I: 4.500.000,00 zł</p> <p>Moduł II: 800.000,00 zł</p> <p>łącznie: 5.300.000,00 zł</p> <p>(szczegółowe kwoty podane zostaną na etapie opracowania dokumentacji projektowej)</p>	<p>- Budżet Gminy Nowa Sól-Miasto</p> <p>- Środki zewnętrzne (w tym m.in.: fundusze europejskie – w szczególności środki FEWL 2021-2027, dotacje krajowe, środki własne partnerów, pożyczki, kredyty, WFOŚiGW oraz NFOŚiGW, PPP, środki Konserwatora Zabytków)</p>	<p>Moduł I: 2023-2024</p> <p>Moduł II: 2024-2030</p>

Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji

- Stworzenie nowego miejsca dedykowanego rozwojowi usług społeczno-kulturalnych;
- Podniesienie jakości przestrzeni publicznej poprzez modernizację Magazynu Solnego wraz z najbliższym otoczeniem, zwiększenie atrakcyjności turystycznej i promocja Gminy;
- Zwiększenie stopnia integracji wśród mieszkańców;
- Ograniczenie negatywnych zjawisk społecznych i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu;
- Aktywizacja lokalnych stowarzyszeń pozarządowych;

<ul style="list-style-type: none"> Atrakcyjna oferta kulturalna jednym ze środków na przeciwdziałanie odpływu młodych mieszkańców 		
Wskaźniki produktu	Wartość i jednostka miary (szczegółowe wartości podane zostaną na etapie opracowania dokumentacji projektowej)	Sposób oceny i źródło danych
Powierzchnia udostępnionej powierzchni (Magazyn Solny + Plac Solny)	480 m ² (Magazyn Solny) 381 m ² (Plac Solny)	Protokół odbioru
Liczba zaadaptowanych obiektów	1 szt.	Protokół odbioru
Liczba wprowadzonych elementów małej architektury	100 szt.	Protokół odbioru
Wskaźniki rezultatu	Wartość (szczegółowe wartości podane zostaną na etapie opracowania dokumentacji projektowej)	Sposób oceny i źródło danych
Liczba wydarzeń zorganizowanych w oparciu o zrewitalizowany obiekt i przestrzeń	12 szt./rok	Statystyki prowadzone przez pracowników Magazynu Solnego
Liczba społeczników, artystów korzystających ze zrewitalizowanego obiektu i przestrzeni	5 szt./rok	Statystyki prowadzone przez pracowników Magazynu Solnego

Źródło: opracowanie własne na podstawie informacji z prowadzonego naboru przedsięwzięć.

Tabela 12. Opis projektu zintegrowanego nr 2.

PROJEKT ZINTEGROWANY NR 2
Utworzenie Centrum Wspierania Rodziny
<p>Centrum Wspierania Rodziny jest instytucją, której działania ukierunkowane są na dostosowanie oferty do potrzeb rodzin wymagających pomocy w pełnieniu ich funkcji. Oferta opiera się m.in. na wsparciu specjalistycznym rodzin przeżywających kryzys w celu przywrócenia prawidłowych funkcji w rodzinie oraz zwiększenie umiejętności i kompetencji społecznych.</p>
Nazwa wnioskodawcy
Gmina Nowa Sól – Miasto
Potencjalni partnerzy
Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Nowej Soli Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowej Soli

Lokalizacja przedsięwzięcia
Nowa Sól, obręb 3 miasta, zlokalizowany przy ul. Jaracza i składający się z działek: nr 307, nr 300/3, nr 306/3, nr 306/5 (fragment), nr 300/4 o pow. 437 m ² .
Opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja przedsięwzięcia
Zarówno w granicach obszaru rewitalizacji jak i całego miasta Nowa Sól wskazuje się na potrzebę powstania instytucji kompleksowo zajmującej się problemami społecznymi związanymi ze przede wszystkim ze wsparciem rodziny. Obecnie funkcjonuje Punkt Konsultacyjny dla Ofiar Przemocy w Rodzinie w budynku zlokalizowanym przy ul. Jaracza 1. Obiekt jest w złym stanie technicznym, nie spełnia wymagań dotyczących dostępności dla osób niepełnosprawnych. Wobec tego istniejący budynek przeznaczono do rozbiórki i zaplanowano budowę nowego obiektu – o większej powierzchni użytkowej oraz spełniającego standardy dostępności i mieszczącego wszystkie wymagane funkcje. Na terenie planowanej inwestycji znajdują się również budynki gospodarcze przeznaczone do likwidacji. W ramach inwestycji planuje się budowę budynku murowanego o maksymalnie 3 kondygnacjach nadziemnych (w tym poddasze użytkowe), o zwartej bryle oraz zagospodarowanie okolicznego terenu. Budynek swoją formą i kształtem będzie zaprojektowany tak, aby nie naruszać ładu urbanistyczno-architektonicznego tej części miasta tj. spójnie do istniejącej zabudowy, biorąc pod uwagę możliwości lokalizacyjne na przeznaczonych do tego celu działkach.
Cel przedsięwzięcia
Celem Projektu Zintegrowanego Nr 2 jest budowa i wyposażenie Centrum Wspierania Rodziny w Nowej Soli (CWR). Projekt zakłada stworzenie infrastruktury dającej możliwość udzielenia kompleksowej pomocy dla rodzin w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom, przemocy w rodzinie, krzywdzeniu dzieci oraz w zakresie wsparcia rodzin w procesie wychowywania dzieci. Centrum Wspierania Rodziny będzie placówką wpisaną w struktury organizacyjne Urzędu Miejskiego w Nowej Soli. Centrum będzie miało charakter międzyinstytucjonalny i wielospecjalistyczny. Będzie odpowiedzią na potrzebę zapewnienia mieszkańcom Miasta Nowa Sól oraz okolicznych gmin (powiatu nowosolskiego) dostępu do porad specjalistów wspierających prawidłowe funkcjonowanie rodziny. Centrum powstanie z myślą o pomocy nie tylko rodzinom i osobom dotkniętym problemem niedostosowania społecznego, ale także wszystkim, którzy chcą wzmacniać swoje kompetencje społeczne.
Zakres realizowanych zadań
<p>Przedmiotem projektu jest powstanie Centrum Wspierania Rodziny i określenie ram działania instytucji w nawiązaniu do lokalnych potrzeb społecznych:</p> <p>Zakres rzeczowy projektu obejmuje dwa moduły:</p> <p>Moduł I: Budowa i wyposażenie Centrum Wspierania Rodziny wraz z zagospodarowaniem sąsiedniego terenu:</p> <p>Zakres prac infrastrukturalnych dotyczących budynku obejmuje powstanie:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Na parterze: <ul style="list-style-type: none"> • sali konferencyjnej (pow. ok. 120 m² dla 30 osób) z dostępem do kuchni; • placówki wsparcia dziennego - świetlicy (pow. ok. 60 m² dla 15 osób); • kuchni (pow. ok. 14 m²) dostępnej z korytarza, połączonej dodatkowo z salą konferencyjną (za pomocą drzwi przesuwanych); • toalety (pow. łącznie ok 28m²) - damskiej, męskiej i dla osób z niepełnosprawnościami; • kotłowni (pow. ok 10 m²); • pomieszczenia gospodarczego - (pow. ok. 6 m²). 2. Na piętrze: <ul style="list-style-type: none"> • punktów konsultacyjnych - dwóch pomieszczeń (pow. ok. 14m² i 16 m²); • pomieszczeń biurowo-administracyjnych dla pracowników - 3 biura (pow. ok. 14 m² każde); • gabinetu Dyrektora/Koordynatora CWR (pow. ok. 18 m²); • pokoju socjalnego z aneksem kuchennym i miejscami do siedzenia dla pracowników CWR (pow. ok. 14 m²); • toalet (pow. łącznie ok 20 m²) - damskiej, męskiej i dla osób niepełnosprawnych;

- archiwum – wydzielone pomieszczenie (pow. ok. 14 m²);
 - salki warsztatowej (pow. ok. 60 m²);
 - gabinetów terapeutycznych - 2 gabinety (pow. ok. 12 m² każde);
3. Na poddaszu:
- magazynu - 2 pomieszczenia do przechowywania wyposażenia Centrum oraz materiałów biurowych, promocyjnych, itd. (pow. ok. 20 m² każde);
 - pomieszczeń biurowych – 3 biura do późniejszego zagospodarowania (pow. ok 12 m² każde).

Wymagane jest zapewnienie odpowiedniej komunikacji między kondygnacjami poprzez lokalizację dźwigu osobowego. Pomieszczenia takie jak: placówka wsparcia dziennego - świetlica, kuchnia, toalety oraz sala konferencyjna znajdować się będą na jednej kondygnacji i zostaną oddzielone od klatki schodowej szklanymi drzwiami, tak by petenci Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych czy punktów konsultacyjnych, kierowali się bezpośrednio do odpowiednich biur administracyjnych i nie mieli możliwości przemieszczania się w innych częściach obiektu. Budynek będzie posiadać system kamer zewnętrznych umożliwiający rejestrowanie obrazu wokół budynku oraz na terenie parkingu. Obiekt będzie wyposażony we wszystkie potrzebne media: energię elektryczną, ciepłą i zimną wodę, kanalizację, ogrzewanie, instalację domofonową, telekomunikacyjną, oraz internet. Budynek zostanie w pełni wykończony (tynki, gładzie, okładziny podłogowe) i wyposażony w potrzebne sprzęty (urządzenia sanitarne, meble). CWR skomunikowane będzie poprzez bezpośredni zjazd na działkę z ul. Stefana Jaracza.

Zakres prac związanych z zagospodarowaniem sąsiedniego terenu obejmować będzie:

- Powstanie terenu rekreacyjnego z wiatą piknikową, placem zabaw, zielenią urządzoną (trawnik, krzewy, drzewa) i elementami małej architektury (m.in. ławki, stoły, kosze na śmieci);
- Stworzenia ciągów komunikacji pieszej i kołowej;
- Wymiany ogrodzenia, bram i furtek;
- Powstania miejsc parkingowych dla co najmniej 6 aut, w tym co najmniej 1 dla osób z niepełnosprawnościami;
- Oświetlenia i odwodnienia terenu.

Moduł II: Określenie ram działania Centrum Wspierania Rodziny

Zakres prac obejmuje organizację następujących przedsięwzięć:

1. Działalność punktów konsultacyjnych - Świadczenie pomocy psychologicznej i terapeutycznej osobom, partnerom i rodzinom przeżywającym trudności życiowe np. uzależnienie lub współuzależnienie, przemoc w rodzinie, konflikty z najbliższymi, kłopoty w wychowaniu dzieci, problemy osobiste, stres związany z życiem codziennym, poczucie choroby, straty, krzywdy lub winy. Formy pomocy:
 - Konsultacje psychologiczne dla osób doznających przemocy w rodzinie;
 - Konsultacje psychologiczne dla dzieci, młodzieży i rodziców;
 - Konsultacje prawne;
 - Mediacje rodzinne;
 - Konsultacje terapeuty uzależnień;
 - Konsultacje socjalne i rodzinne;
 - Konsultacje w zakresie uzależnień behawioralnych;
 - Konsultacje i posiedzenia Komisji RPA;
 - Praca systemowa z rodziną.
2. Działalność stanowisk ds. profilaktyki, czyli realizacji działań w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii (zw. dalej: „Gminnym Programem”). Formy pomocy:

- warsztaty dla dzieci i młodzieży z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom;
 - warsztaty dla rodziców dot. zachowań ryzykownych wśród dzieci i młodzieży;
 - programy profilaktyczne rekomendowane przez KCPU;
 - programy profilaktyczne (autorskie) realizowane w szkołach i przedszkolach;
 - programy, warsztaty i zajęcia psychoedukacyjne;
 - zajęcia pozalekcyjne dla dzieci i młodzieży;
 - kampanie profilaktyczno-edukacyjne (ogólnopolskie i lokalne);
 - konkursy, akcje profilaktyczne, festyny;
 - organizacja zajęć dla dzieci ze świetlic podczas wycieczki zimowego i letniego w mieście;
 - inne działania profilaktyczne.
3. Działalność warsztatowo-szkoleniowa realizowana w sali konferencyjnej i kuchni:
- warsztaty dla rodziców;
 - warsztaty dla młodzieży;
 - szkolenia dla przedstawicieli instytucji;
 - szkolenia dla mieszkańców miasta;
 - szkolenia dla grup m.in. sprzedawców napojów alkoholowych, kobiet w ciąży;
 - szkolenia dla określonych grup z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom, przeciwdziałania przemocy w rodzinie i zakresu profilaktyki – programów profilaktycznych.
4. Działalność dotycząca wsparcia dziennego - W Centrum Wspierania Rodziny utworzona zostanie placówka wsparcia dziennego (świetlica) - ok. 60m². Świetlica będzie otwarta w godzinach dostosowanych do potrzeb społeczności lokalnej np. popołudniami – do wczesnych godzin wieczornych. Świetlica będzie miała techniczną możliwość objęcia wsparciem dzieci w ramach dożywiania. W placówce będą realizowane zajęcia opiekuńczo-wychowawcze, edukacyjne, wyrównawcze, socjoterapeutyczne oraz profilaktyczne dla dzieci, a także ich rodziców. Dzieci do placówki będą kierowane przez pedagogów szkolnych, asystentów rodziny, poradnię psychologiczno-pedagogiczną lub na wniosek rodzica z uzasadnieniem trudnej sytuacji życiowej. W placówce odbywać się będą również zajęcia podczas wycieczki letniego i zimowego dla dzieci z rodzin zagrożonych niedostosowaniem. Ze świetlicy korzystać będzie do 15 osób.
5. Działalność terapeutyczna i pozostała działalność warsztatowa - W CWR zaplanowano realizację zajęć terapeutycznych indywidualnych w dwóch gabinetach terapeutycznych (po 12m²) oraz salkę do prowadzenia zajęć grupowych 60 m² (maksymalnie na 15 osób). W salce będą realizowane warsztaty z młodzieżą oraz grupy wsparcia. Do CWR będzie mogła przychodzić młodzież w celu realizacji swoich pomysłów i zagospodarowania czasu wolnego. W ramach spotkań młodzieżowych odbywać się będą zajęcia i warsztaty edukacyjne, profilaktyczne i integracyjne, a także grupy wsparcia. Salka warsztatowa będzie służyć również do realizacji zajęć specjalistycznych grupowych dla dzieci tj. Trening Umiejętności Społecznych, Trening Zastępowania Agresji, Kinezylogia edukacyjna, Jezyk, Trening Oswajania Nieśmiałości itp.

Dostosowanie do osób ze szczególnymi potrzebami

Zaprojektowany budynek oraz zagospodarowanie terenu będą zapewniać pełną dostępność architektoniczną dla osób z niepełnosprawnościami i spełniać wymogi zawarte w Zarządzeniu nr 0050.1.0067.2021 Prezydenta Miasta Nowa Sól z dnia 13 kwietnia 2021 r. w sprawie: wprowadzenia Standardów Dostępności dla miasta Nowa Sól. Na parkingu będzie wybudowane co najmniej jedno miejsce parkingowe dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami.

Powiązanie przedsięwzięcia z celami rewitalizacji

Cel 1: Nowosolanin – to brzmi dumnie! Wzmocnienie kapitału ludzkiego i społecznego

Kierunek 1.1. Zwiększenie stopnia wzajemnych więzi i integracji mieszkańców

Kierunek 1.2. Wsparcie osób ubogich, bezdomnych i uzależnionych

Kierunek 1.3. Aktywizacja i wsparcie seniorów oraz osób ze szczególnymi potrzebami

Kierunek 1.5. Rozwój i integracja w zakresie usług społecznych organizowanych i świadczonych na obszarze Miasta

Cel 2: Nowosolska przestrzeń – zapraszamy! Przestrzenie publiczne przyjazne dla mieszkańców i atrakcyjne dla turystów

Kierunek 2.1. Poprawa warunków życia mieszkańców i zwiększenie atrakcyjności turystycznej poprzez naprawę tkanki miejskiej na obszarze rewitalizacji

Kierunek 2.2. Adaptacja istniejących obiektów i przestrzeni do nowych funkcji

Kierunek 2.5. Dostosowanie przestrzeni do potrzeb wypoczynkowych i rekreacyjnych mieszkańców

Kierunek 2.7. Poprawa jakości życia i zdrowia mieszkańców poprzez ograniczenie śmiecenia, zanieczyszczenia powietrza i wody oraz wzmacnianie zachowania przyrody i różnorodności biologicznej

Kierunek 2.8. Zwiększenie bezpieczeństwa przestrzeni oraz dostosowanie jej do osób ze szczególnymi potrzebami

Cel 3: Nowosolski klimat – tutaj każdy może się rozwijać! Ożywienie gospodarcze, kulturalne i rekreacyjne

Kierunek 3.2. Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych

Kierunek 3.3. Rozszerzenie oferty wydarzeń kulturalnych, sportowych i edukacyjnych, stanowiących odpowiedź na potrzeby mieszkańców, którzy będą mogli rozwijać swoje pasje

Kierunek 3.5. Wstrzymanie odpływu młodych mieszkańców – poprawa uwarunkowań społecznych, kulturalnych i rekreacyjno-wypoczynkowych

Ramy realizacji przedsięwzięcia		
Szacowana wartość przedsięwzięcia	Możliwe źródła finansowania	Ramy czasowe realizacji przedsięwzięcia
Moduł I: 4.500.000,00 zł Moduł II: 1.000.000,00 zł łącznie: 5.500.000,00 zł (szczegółowe kwoty podane zostaną na etapie opracowania dokumentacji projektowej)	- Budżet Gminy Nowa Sól-Miasto - Środki zewnętrzne (w tym m.in.: fundusze europejskie - w szczególności środki FEWL 2021-2027, dotacje krajowe, środki własne partnerów, pożyczki, kredyty, WFOŚiGW oraz NFOŚiGW, PPP, środki Konserwatora Zabytków)	Moduł I: 2024-2028 Moduł II: 2028-2030
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji		
<ul style="list-style-type: none">• Wzrost wsparcia dla rodzin dotkniętych kryzysem;• Przeciwdziałanie uzależnieniom;• Ograniczenie pozostałych negatywnych zjawisk społecznych, w tym ubóstwa, bezrobocia, aktów wandalizmu czy przemocy;• Poprawa zdrowia psychicznego mieszkańców (użytkowników CWR);• Zatrzymanie negatywnych wzorców, które powielane są przez kolejne pokolenia członków rodzin dysfunkcyjnych;• Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu, wzrost poziomu integracji wśród mieszkańców;• Podniesienie jakości przestrzeni publicznej;• Wzrost jakości usług społecznych jednym ze środków przeciwdziałania odpływowi młodych mieszkańców		
Wskaźniki produktu	Wartość i jednostka miary	Sposób oceny i źródło danych

	(szczegółowe wartości podane zostaną na etapie opracowania dokumentacji projektowej)	
Liczba budynków poddanych działaniom rewitalizacyjnym	1 szt.	Protokół odbioru
Liczba nowych elementów małej architektury	50 szt.	Protokół odbioru
Liczba spotkań, warsztatów i szkoleń organizowanych w CWR	80 szt./rok	Dane CWR
Wskaźniki rezultatu	Wartość (szczegółowe wartości podane zostaną na etapie opracowania dokumentacji projektowej)	Sposób oceny i źródło danych
Liczba osób korzystających ze zmodernizowanej infrastruktury	800 os./rok	Dane CWR
Liczba dzieci i młodzieży korzystającej z oferty CWR	200 os./rok	Dane CWR
Liczba dorosłych korzystających z CWR	600 os./rok	Dane CWR
Liczba dzieci uczestniczących w zajęciach do placówki wsparcia dziennego	15 os.	Dane CWR

Źródło: opracowanie własne na podstawie informacji z prowadzonego naboru przedsięwzięć.

Tabela 13. Opis projektu zintegrowanego nr 3

PROJEKT ZINTEGROWANY NR 3
Przenosimy Szkołę Muzyczną – rozwijamy usługi społeczne
<p>Państwowa Szkoła Muzyczna I Stopnia im. G Bacewicz stanowi przykład bogatych tradycji artystycznych w Nowej Soli. Rokrocznie uczniowie i absolwenci szkoły są laureatami rozmaitych konkursów i plebiscytów muzycznych. Obecnie szkoła mieści się w dwóch budynkach, oddalonych od siebie o ponad kilometr: przy ul. Kołłątaja 1 i ul. Zjednoczenia 42. Stan techniczny, wyposażenie budynków a także relatywnie duża odległość między nimi nie pozwalają na prowadzenie zajęć muzycznych zgodnie ze współczesnymi standardami. Jako nową lokalizację szkoły przewiduje się dawną Willę Gruschwitza (ul. Muzealna 46), położoną w bezpośrednim sąsiedztwie obszaru rewitalizacji.</p> <p>Po przeniesieniu szkoły do nowej lokalizacji budynki przy ul. Kołłątaja 1 i ul. Zjednoczenia 42 (poza obszarem rewitalizacji) zostaną zaadaptowane do pełnienia usług społecznych.</p>
Nazwa wnioskodawcy
Gmina Nowa Sól – Miasto
Potencjalni partnerzy
Państwowa Szkoła Muzyczna I Stopnia im. G Bacewicz Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy im. Janusza Korczaka w Nowej Soli
Lokalizacja przedsięwzięcia

Budynki:

- ul. Muzealna 46 (poza obszarem rewitalizacji),
 - ul. Kołłątaja 1,
- ul. Zjednoczenia 42 (poza obszarem rewitalizacji)

Opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja przedsięwzięcia

Obecnie użytkowane budynki szkoły muzycznej nie spełniają wymogów związanych z funkcjonalnością instytucji. Odczuwalny jest brak odpowiednio dostosowanej sali koncertowej a także relatywnie duża odległość pomiędzy dwoma budynkami.

W granicach obszaru rewitalizacji zauważalne jest natężenie problemów społecznych, w tym: izolacji osób starszych i zaniku integracji mieszkańców, potrzeby aktywizacji osób bezrobotnych, ubóstwa, bezdomności i uzależnień. Stworzenie nowych instytucji świadczących usługi społeczne (Spółdzielnia Usług Socjalnych, II Dzienny Dom Senior+) pozwoli na powstanie wachlarza usług odpowiadających na ww. problemy.

Cel przedsięwzięcia

Celami Projektu Zintegrowanego Nr 3 są:

- Przeniesienie szkoły muzycznej z dwóch, niespełniających warunków funkcjonalnych i technicznych obiektów zlokalizowanych w odległości 1km od siebie do jednego budynku. Zapewnienie dzieciom i młodzieży edukacji w dostosowanym obiekcie w sąsiedztwie zrewitalizowanego parku z wybudowaną muszlą koncertową;
- Adaptacja budynku przy ul. Kołłątaja 1 na potrzeby Spółdzielni Usług Socjalnych (SUS) oraz mieszkań treningowych;
- Adaptacja budynku przy ul. Zjednoczenia 42 na potrzeby utworzenia II Dziennego Domu Senior+.

Zakres realizowanych zadań

Przedmiotem projektu jest przeniesienie Szkoły Muzycznej do nowej lokalizacji (ul. Muzealna 46) oraz adaptacja budynków przy ul. Kołłątaja 1 i ul. Zjednoczenia 42 do pełnienia funkcji Spółdzielni Usług Socjalnych i II Dziennego Domu Senior+.

Zakres rzeczowy projektu obejmuje trzy moduły:

Moduł I: Przeniesienie Szkoły Muzycznej do nowej lokalizacji (ul. Muzealna 46) i dostosowanie jej do współczesnych potrzeb dydaktycznych:

Zakres prac infrastrukturalnych dotyczących budynku obejmuje powstanie:

1. Na parterze:

Projektuje się wejście główne po stronie południowej (do reprezentacyjnej klatki schodowej), pozostałe wejścia znajdują się po wschodniej stronie budynku od strony parku, po zachodniej stronie wejście do skrzydła północnego oraz wejście przystosowane dla osób niepełnosprawnych ruchowo za pośrednictwem windy towarowo-osobowej obsługującej wszystkie kondygnacje ponad poziomem terenu zlokalizowanej w narożniku skrzydła północnego. Właściwe wykorzystanie windy wymagać będzie zastosowania pochylni wewnątrz budynku oraz schodów z platformą dla niepełnosprawnych w celu ujednoczenia poziomów posadzki między poszczególnymi skrzydłami.

Na poziomie parteru projektuje się:

- Aulę koncertową z widownią ze 128 miejscami siedzącymi oraz 2 miejscami wyznaczonymi dla osób niepełnosprawnych. Fotele umieszczone są w rzędach

ustawionych schodkowo, fotele w kolejnych rzędach ułożone są z przesunięciem, poprawiającym widoczność. Scena zaprojektowana została na podwyższeniu 45 cm. Bezpośrednio przy scenie zaprojektowano zaplecze wraz z magazynem, gdzie podłoga znajduje się na tym samym jak scena tj. wyniesionym poziomie. Główne wejście do auli zaprojektowano w przestrzeni reprezentacyjnej klatki schodowej, poprzedzone jest przedsionkiem, umożliwiającym właściwe odizolowanie akustyczne od strefy wejściowej. Aula koncertowa z zapleczem mieszczącym fortepian, pomieszczeniem mikserskim dla osoby utrwalającej, wydzielono pomieszczenie techniczne.

- Sala do rytmiki została zaprojektowana w drugim co do wielkości pomieszczeniu na tej kondygnacji. W sali do rytmiki zaprojektowano szatnię oddzieloną od sali ścianką o wysokości 2 m ze względu na zabytkowy sufit pomieszczenia.
- Pomieszczenie dla oczekujących rodziców z szatnią zaprojektowane między salą do rytmiki a klatką schodową od strony parku, mieści również portiernię.
- Toalety ogólnodostępne zaprojektowane naprzeciwko klatki schodowej w centralnej części korpusu głównego budynku. Projektowane sanitariaty lokalizuje się w miejscu istniejących.
- Sale dydaktyczne zaprojektowane w północnej części centralnej bryły oraz w skrzydle północnym. W skrzydle północnym projektuje się sale w których przewiduje się najwyższy stopień hałasu.

2. Na I piętrze:

Na I piętrze zaprojektowano następujące pomieszczenia:

- Bibliotekę (skrzydło południowo-zachodnie),
- Dwie sale kształcenia słuchu,
- Salę kameralną w centralnej części budynku przy reprezentacyjnej klatce schodowej,
- Toalety ogólnodostępne w lokalizacji istniejących,
- Pomieszczenia dydaktyczne stanowią pozostały sposób zagospodarowania tej kondygnacji.

3. Na II piętrze:

Na II-gim piętrze zaprojektowano administrację oraz pomieszczenia indywidualnej nauki. Komunikacja pionowa umożliwiająca dostanie się na poziom II piętra to trzy klatki schodowe. W skrzydle południowym zaprojektowano pomieszczenie mieszkalne, które będzie wykorzystywane w sporadycznych przypadkach oraz 2 sale nauczania indywidualnego. Ponadto na poziomie II piętra zaprojektowano:

- pokój nauczycielski znajdujący się w miejscu obecnej sali konferencyjnej tj. południowa część centralnej bryły budynku w sąsiedztwie reprezentacyjnej klatki schodowej, z której nie ma dostępu na tę kondygnację,
- dostęp do pokoju socjalnego z pokoju nauczycielskiego, pokój socjalny będzie pokojem przechodnim, dostęp do niego będzie zapewniony od strony wąskiego korytarza prowadzącego do klatki schodowej od strony parku,
- pomieszczenia administracyjne tj.; gabinet dyrektora, pokój zastępcy dyrektora, sekretariat, archiwum w narożniku północno-wschodnim, centralnej części budynku,
- księgowość zaprojektowano w możliwie bliskiej odległości administracji tj. po zachodniej stronie centralnej części budynku,
- toalety ogólnodostępne zaprojektowano nad toaletami na pozostałych, niższych kondygnacjach oraz w skrzydle północnym i południowo-zachodnim,
- sale dydaktyczne zaprojektowano w skrzydle północnym, centralnym oraz w sąsiedztwie pokoju socjalnego dla nauczycieli w skrzydle południowo-zachodnim,

- pomieszczenia gospodarcze w centralnym korpusie oraz południowo-zachodnim skrzydle,
- magazyn instrumentów w centralnej części.

Moduł II: Adaptacja budynku przy ul. Kołłątaja 1 na potrzeby Spółdzielni Usług Socjalnych (SUS) oraz mieszkań treningowych

Zakres prac obejmuje realizację następujących prac:

- powstanie i wyposażenie stołówki;
- powstanie i wyposażenie zaplecza kuchennego, w którym przygotowywane obiady będą sprzedawane mieszkańcom do spożycia na miejscu (w stołówce) lub na wynos. Posiłki będą także dostarczane w formie cateringu do miejskich szkół lub do zakładów produkcyjnych zamawiających posiłki regeneracyjne dla pracowników;
- Powstanie i wyposażenie magazynu narzędzi – pracownicy SUS będą zajmować się utrzymaniem miejskich terenów zielonych (m.in. zamykanie ulic i chodników, koszenie trawy, grabienie liści);
- Stworzenie 2-3 mieszkań treningowych (chronionych) w których na czas określony (na czas treningu samodzielności) zamieszkiwałyby dorosłe osoby z niepełnosprawnością intelektualną (absolwenci Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego im. Janusza Korczaka w Nowej Soli), pracujące w SUS. Osoby te po odbyciu tzw. treningu samodzielnego mieszkania powróciłyby do swoich rodzinnych domów, w których kiedyś będą musiały samodzielnie prowadzić swoje gospodarstwo domowe

W Spółdzielni Socjalnej zatrudnienie mogą znaleźć różne osoby, np.: długotrwale bezrobotne, wykluczone społecznie, a przede wszystkim osoby z niepełnosprawnością m. in. intelektualną - absolwenci Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Nowej Soli, którzy pod nadzorem pracowników – opiekunów Spółdzielni Socjalnej mogliby wykonywać pracę zarobkową. Pomieszczenia kuchni i stołówki, mogłyby być także wykorzystywane do organizowania różnych otwartych imprez dla mieszkańców, w tym także na komercyjne imprezy.

Moduł III: Adaptacja budynku przy ul. Zjednoczenia 42 na potrzeby II Dziennego Domu Senior+

Zakres prac obejmuje realizację następujących prac:

- Powstanie pomieszczenia ogólnego wielofunkcyjnego (pełniącego funkcję sali spotkań i jadalni), wyposażonego w stoły i krzesła, podłogi wykonane będą z materiałów antypoślizgowych;
- Powstanie pomieszczenia kuchennego lub aneksu kuchennego wyposażonego w sprzęty AGD, urządzenia i naczynia służące do przygotowania i spożycia posiłku;
- Powstanie pomieszczenia klubowego, wyposażonego w sprzęt RTV, komputer z dostępem do internetu, kanapy i fotele;
- Powstanie pomieszczenia zajęć ruchowych, służącego utrzymaniu lub zwiększeniu aktywności ruchowej, wyposażone w podstawowy sprzęt – odpowiedni do potrzeb i sprawności seniorów (m.in. materace, leżanki, rotory, drabinki, drobny sprzęt do ćwiczeń indywidualnych);
- Powstanie pomieszczenia do terapii indywidualnej;
- Powstanie wydzielonej szatni dla seniorów i personelu;
- Powstanie łazienki wyposażonej w toalety dla kobiet i mężczyzn, uchwyty przy toalecie, umywalkę i prysznic z krzeselkiem oraz uchwyty pod prysznicem;
- Powstanie wydzielonego miejsca w łazience na pralkę i odpowiedniego miejsca do prasowania.

Dostosowanie do osób ze szczególnymi potrzebami

1. Budynek ul. Muzealna 46:

Obiekt zostanie przystosowany do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Przewiduje się wejście przystosowane dla osób niepełnosprawnych ruchowo za pośrednictwem windy towarowo-osobowej. Winda zaprojektowana w narożniku skrzydła północnego obsługuje wszystkie kondygnacje ponad poziomem terenu - parter, I piętro oraz większość II piętra dostępne dla osób poruszających się na wózkach inwalidzkich oraz z problemami ruchowymi. Ponadto przewiduje się ujednoczenie poziomów posadzki między poszczególnymi skrzydłami za pomocą projektowanych schodów z platformą dla niepełnosprawnych oraz pochylni wewnątrz budynku.

2. Budynki ul. Kołłątaja 1 oraz ul. Zjednoczenia 42:

Budynki po adaptacji będą dostępne dla osób ze szczególnymi potrzebami. Dla osób z dysfunkcją narządu ruchu, budynki będą wyposażone w podjazdy, platformy dźwigowe oraz windy. Wewnątrz znajdą się toalety z udogodnieniami dla osób z niepełnosprawnościami, oznaczenia dla osób niewidzących i słabowidzących oraz pętle indukcyjne dla osób niedosłyszących.

Powiązanie przedsięwzięcia z celami rewitalizacji

Cel 1: Nowosolanin – to brzmi dumnie! Wzmocnienie kapitału ludzkiego i społecznego

Kierunek 1.1. Zwiększenie stopnia wzajemnych więzi i integracji mieszkańców

Kierunek 1.2. Wsparcie osób ubogich, bezdomnych i uzależnionych

Kierunek 1.3. Aktywizacja i wsparcie seniorów oraz osób ze szczególnymi potrzebami

Kierunek 1.4. Wzrost podejmowanych inicjatyw przez lokalne stowarzyszenia i ich wsparcie przez samorząd

Kierunek 1.5. Rozwój i integracja w zakresie usług społecznych organizowanych i świadczonych na obszarze Miasta

Cel 2: Nowosolska przestrzeń – zapraszamy! Przestrzenie publiczne przyjazne dla mieszkańców i atrakcyjne dla turystów

Kierunek 2.1. Poprawa warunków życia mieszkańców i zwiększenie atrakcyjności turystycznej poprzez naprawę tkanki miejskiej na obszarze rewitalizacji

Kierunek 2.2. Adaptacja istniejących obiektów i przestrzeni do nowych funkcji

Kierunek 2.8. Zwiększenie bezpieczeństwa przestrzeni oraz dostosowanie jej do osób ze szczególnymi potrzebami

Cel 3: Nowosolski klimat – tutaj każdy może się rozwijać! Ożywienie gospodarcze, kulturalne i rekreacyjne

Kierunek 3.1. Wspieranie powstawania nowych punktów usługowych

Kierunek 3.2. Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych

Kierunek 3.3. Rozszerzenie oferty wydarzeń kulturalnych, sportowych i edukacyjnych, stanowiących odpowiedź na potrzeby mieszkańców, którzy będą mogli rozwijać swoje pasje

Kierunek 3.4. Zacieśnianie więzi społecznych i zwiększenie stopnia integracji w oparciu o wykorzystanie materialnych i niematerialnych elementów dziedzictwa lokalnego

Kierunek 3.5. Wstrzymanie odpływu młodych mieszkańców – poprawa uwarunkowań społecznych, kulturalnych i rekreacyjno-wypoczynkowych

Ramy realizacji przedsięwzięcia

Szacowana wartość przedsięwzięcia

Możliwe źródła finansowania

Ramy czasowe realizacji przedsięwzięcia

<p>Moduł I: 36.000.000,00 zł Moduł II: 2.500.000,00 zł Moduł III: 2.500.000,00 zł łącznie: 41.000.000,00 zł (szczegółowe kwoty podane zostaną na etapie opracowania dokumentacji projektowej)</p>	<p>- Budżet Gminy Nowa Sól-Miasto - Środki zewnętrzne (w tym m.in.: fundusze europejskie - w szczególności środki FEWL 2021-2027, dotacje krajowe, środki własne partnerów, pożyczki, kredyty, WFOŚiGW oraz NFOŚiGW, PPP, środki Konserwatora Zabytków)</p>	<p>Moduł I: 2024-2028 Moduł II: 2028-2030 Moduł III: 2028-2030</p>
<p>Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji</p>		
<ul style="list-style-type: none"> • Utworzenie nowoczesnej placówki artystycznej (w jednym miejscu); • Szeroka oferta artystyczna skierowana do społeczności lokalnej; • Aktywizacja osób społecznie wykluczonych; • Zwiększenie stopnia integracji mieszkańców; • Przeciwdziałanie negatywnym zjawiskom społecznym, w tym ubóstwu, bezrobociu, aktom wandalizmu, uzależnieniom czy przemocy; • Zapewnienie pomocy osobom starszym i niesamodzielnym; • Poprawa stanu technicznego budynków. 		
Wskaźniki produktu	Wartość i jednostka miary (szczegółowe wartości podane zostaną na etapie opracowania dokumentacji projektowej)	Sposób oceny i źródło danych
Liczba budynków poddanych działaniom rewitalizacyjnym	3 szt.	Protokół odbioru
Liczba utworzonych mieszkań treningowych	2 szt.	Protokół odbioru
Liczba utworzonych miejsc pracy w SUS	25 szt.	Dane SUS
Liczba utworzonych miejsc w DDS+	25 szt.	Dane Dziennego Domu Senior+
Wskaźniki rezultatu	Wartość (szczegółowe wartości podane zostaną na etapie opracowania dokumentacji projektowej)	Sposób oceny i źródło danych
Liczba koncertów zorganizowanych przez Szkołę Muzyczną	40 szt./rok	Dane Szkoły Muzycznej
Liczba osób bezrobotnych wykonujących pracę w SUS	25 os.	Dane SUS
Liczba seniorów korzystających z usług Dziennego Domu Senior+	25 os.	Dane Dziennego Domu Senior+

Źródło: opracowanie własne na podstawie informacji z prowadzonego naboru przedsięwzięć.

Tabela 14. Opis projektu zintegrowanego nr 4.

PROJEKT ZINTEGROWANY NR 4

Rozwój obszaru portowego w Nowej Soli

Zrealizowane w 2010 roku prace renowacyjne dotyczące obszaru portowego w Nowej Soli sprawiły, że wcześniej zdegradowana przestrzeń (użytkowana głównie w celach przemysłowych) została infrastrukturalnie częściowo przystosowana do pełnienia funkcji turystyczno-usługowej. Pomimo podniesienia prestiżu tego miejsca i jego ożywieniu w kontekście funkcjonalno-przestrzennym, w obszarze portowym drzemie wciąż niewykorzystany potencjał.

Nazwa wnioskodawcy

Gmina Nowa Sól – Miasto

Potencjalni partnerzy

Kajakowy Klub Sportowy Nowa Sól
Klub Turystyki Kolarskiej TURKOT Nowa Sól
Kolej Na Rower
Koła PZW Nowa Sól

Lokalizacja przedsięwzięcia

Obszar portowy (ul. Żwirki i Wigury, ul. Korzeniowskiego, ul. Portowa, ul. Odrzańska, Al. Wolności)

Opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja przedsięwzięcia

Pomimo przeprowadzenia prac renowacyjnych obszaru portowego teren ten wciąż wykazuje problemy w następujących aspektach:

- niski ruch turystyczny, kulturalny, rekreacyjny i wypoczynkowy;
- niewystarczająca współpraca między różnymi podmiotami przy lokalnych działaniach społecznych, niski udział społeczności w życiu kulturalnym;
- sfera gospodarcza (mała popularność funkcjonujących lokali gastronomicznych).

Ponadto zdiagnozowano następujące problemy w sferze środowiskowej:

- śmiecenie;
- zanieczyszczenie wód i zamulenie dna Odry;
- zanieczyszczenie powietrza;

Cel przedsięwzięcia

Celami Projektu Zintegrowanego Nr 4 są:

- pobudzenie turystyki, zwiększenie popularności obszaru jako miejsca odpoczynku i rekreacji;
- aktywizacja lokalnych stowarzyszeń związanych z kulturą, wypoczynkiem, turystyką i rekreacją
- zachęcenie do zakładania usługowych działalności gospodarczych (przede wszystkim zróżnicowanych gastronomicznych);
- Poprawa jakości powietrza i wód;
- Zapobieganie zjawisku śmiecenia.

Zakres realizowanych zadań

Przedmiotem projektu są działania infrastrukturalne i przedsięwzięcia związane z dalszym rozwojem obszaru portowego w Nowej Soli:

Zakres rzeczowy projektu obejmuje dwa moduły:

Moduł I: Prace związane z uzupełnieniem zagospodarowania obszaru portowego:

Zakres prac infrastrukturalnych obejmuje:

- Doposażenie obszaru w elementy małej architektury: molo pontonowe, stoły z ławkami, siedziska, huśtawki „bocianie gniazda”, kosze na śmieci, tężnie solankowe;
- Wyznaczenie ciągów rowerowych;
- Doposażenie obszaru w obiekty służące rozwojowi aktywności rowerowej: wiaty i stojaki na rowery, stacje naprawcze;
- Wydzielenie strefy artystycznej i produktów lokalnych – platformy lub stojaki do prezentacji dzieł;
- Utworzenie ścieżki edukacyjnej – interaktywne platformy lub stojaki z prezentacją zagadnień związanych z historią portu nowosolskiego oraz lokalną fauną i florą;
- Powstanie stanowisk wędkarskich (pomosty, ławki, stojaki na sprzęt);
- Budowa wiat targowych/kontenerów handlowych wraz z wyposażeniem służącym prowadzeniu działalności usługowej;
- Powstanie wolnostojącego napisu promocyjnego „#NowaSól”;
- Oczyszczenie dna rzeki w obszarze portowym;
- Zabezpieczenie ww. elementów przed ewentualnymi skutkami wystąpienia powodzi, wyniesienie nawierzchni, wzmocnienie elementów, wykorzystanie wodoodpornych materiałów;

Moduł II: Obszar portowy – miejsce tętniące życiem

Zakres prac obejmuje przygotowanie i wdrożenie przedsięwzięć związanych ze wzrostem popularności obszaru portowego (turystycznej, kulturalnej, wypoczynkowej, rekreacyjnej) i aktywizacją lokalnych stowarzyszeń:

- Udostępnienie infrastruktury handlowej w preferencyjnych cenach przedsiębiorcom chcącym sprzedawać lokalne produkty (gastronomia, sztuka, rękodzieło);
- Popularyzacja aktywności rowerowej – włączenie obszaru portowego do systemu szlaków rowerowych Kolej Na Rower, współpraca ze stowarzyszeniem TURKOT w celu organizacji eventów rowerowych;
- Współpraca z Kajakowym Klubem Sportowym w celu popularyzacji tej dyscypliny wśród mieszkańców (system szkoleń, doposażanie Klubu w sprzęt kajakarski, organizacja wydarzeń sportowych i promocyjnych);
- Stworzenie Strefy Lokalnych Artystów – w dedykowanym miejscu lokalni twórcy będą mogli prezentować swe dzieła, a także organizować spotkania autorskie. W tym miejscu będą mogły być również realizowane przedsięwzięcia artystyczne w ramach działalności Magazynu Pomysłów i Działań;
- Współpraca z Kołami PZW – wędkarze mając dużą o wiedzę o lokalnych uwarunkowaniach środowiskowych mogą realizować cykliczne spotkania tematyczne w obszarze portowym. Ponadto mogą być źródłem doradztwa w kontekście zrównoważonego zarządzania przestrzenią.

Dostosowanie do osób ze szczególnymi potrzebami

Projektowane przestrzenie publiczne będą uwzględniały rozwiązania dedykowane osobom ze szczególnymi potrzebami. Planowane są elementy małej architektury dostosowane do osób ze szczególnymi potrzebami, m.in.: poprzez zastosowanie profilowanego siedziska, oparcia i podłokietników ułatwiających siadanie i wstawanie. Tablice informacyjne i znaki przy obiektach będą dostosowane do osób z różnymi formami niepełnosprawności, nie tylko niepełnosprawnością ruchową – będą odpowiedniej wielkości, czytelne i wyraźne, zawierające piktogramy.

Dodatkowo, tablice informacyjne będą zawierały kody QR, które po zeskanowaniu umożliwią odsłuchanie informacji zawartych na tablicy, ale również przedstawią opis wyglądu miejsca, w którym znajduje się zwiedzający.

Powiązanie przedsięwzięcia z celami rewitalizacji

Cel 1: Nowosolanin – to brzmi dumnie! Wzmocnienie kapitału ludzkiego i społecznego

Kierunek 1.1. Zwiększenie stopnia wzajemnych więzi i integracji mieszkańców

Kierunek 1.3. Aktywizacja i wsparcie seniorów oraz osób ze szczególnymi potrzebami

Kierunek 1.4. Wzrost podejmowanych inicjatyw przez lokalne stowarzyszenia i ich wsparcie przez samorząd

Cel 2: Nowosolska przestrzeń – zapraszamy! Przestrzenie publiczne przyjazne dla mieszkańców i atrakcyjne dla turystów

Kierunek 2.1 Poprawa warunków życia mieszkańców i zwiększenie atrakcyjności turystycznej poprzez naprawę tkanki miejskiej na obszarze rewitalizacji

Kierunek 2.2. Adaptacja istniejących obiektów i przestrzeni do nowych funkcji

Kierunek 2.3. Wykorzystanie potencjału środowiskowego przestrzeni

Kierunek 2.4. Popularyzacja ruchu pieszego i rowerowego

Kierunek 2.5. Dostosowanie przestrzeni do potrzeb wypoczynkowych i rekreacyjnych mieszkańców

Kierunek 2.6. Zwiększenie popularności turystycznej przestrzeni

Kierunek 2.7. Poprawa jakości życia i zdrowia mieszkańców poprzez ograniczenie śmiecenia, zanieczyszczenia powietrza i wody oraz wzmocnianie zachowania przyrody i różnorodności biologicznej

Kierunek 2.8. Zwiększenie bezpieczeństwa przestrzeni oraz dostosowanie jej do osób ze szczególnymi potrzebami

Cel 3: Nowosolski klimat – tutaj każdy może się rozwijać! Ożywienie gospodarcze, kulturalne i rekreacyjne

Kierunek 3.1. Wspieranie powstawania nowych punktów usługowych

Kierunek 3.2. Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych

Kierunek 3.3. Rozszerzenie oferty wydarzeń kulturalnych, sportowych i edukacyjnych, stanowiących odpowiedź na potrzeby mieszkańców, którzy będą mogli rozwijać swoje pasje

Kierunek 3.4. Zacieśnianie więzi społecznych i zwiększenie stopnia integracji w oparciu o wykorzystaniu materialnych i niematerialnych elementów dziedzictwa lokalnego

Kierunek 3.5. Wstrzymanie odpływu młodych mieszkańców – poprawa uwarunkowań społecznych, kulturalnych i rekreacyjno-wypoczynkowych

Ramy realizacji przedsięwzięcia

Szacowana wartość przedsięwzięcia	Możliwe źródła finansowania	Ramy czasowe realizacji przedsięwzięcia
<p>Moduł I: 20.000.000,00 zł Moduł II: 800.000,00 zł Łącznie: 20.800.000,00 zł (szczegółowe kwoty podane zostaną na etapie opracowania dokumentacji projektowej)</p>	<p>- Budżet Gminy Nowa Sól-Miasto - Środki zewnętrzne (w tym m.in.: fundusze europejskie - w szczególności środki FEWL 2021-2027, dotacje krajowe, środki własne partnerów, pożyczki, kredyty, WFOŚiGW oraz NFOŚiGW, PPP, środki Konserwatora Zabytków)</p>	<p>Moduł I: 2024-2028 Moduł II: 2028-2030</p>

Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji

- Uzpełnienie zagospodarowania przestrzeni wpłynie na zwiększenie komfortu związanego z aktywnym przebywaniem w Obszarze Portowym;
- Lokalne stowarzyszenia będą brać aktywny udział w rozwoju obszaru;
- Dzięki umożliwionym warunkom infrastrukturalnym w obszarze zaczną działać nowe punkty gastronomiczne serwujące lokalne produkty, co będzie miało pozytywny wpływ na sferę gospodarczą. Ponadto miejscowi twórcy będą mieli możliwość prezentacji swoich dzieł;
- Popularyzacja ruchu rowerowego będzie miała pozytywny wpływ na poprawę jakości powietrza;
- Lokalizacja dodatkowych koszy na śmieci, oczyszczenie dna rzeki oraz spotkania ekologiczne wpłyną pozytywnie na poprawę jakości sfery środowiskowej.

Wskaźniki produktu	Wartość i jednostka miary (szczegółowe wartości podane zostaną na etapie opracowania dokumentacji projektowej)	Sposób oceny i źródło danych
Liczba powstałych obiektów małej architektury	200 szt.	Protokół odbioru
Długość wyznaczonych ciągów rowerowych	4 km	Protokół odbioru
Liczba obiektów infrastruktury rowerowej	5 szt.	Protokół odbioru
Liczba powstałych stanowisk wędkarskich	5 szt.	Protokół odbioru
Liczba powstałych wiat targowych/kontenerów	10 szt.	Protokół odbioru
Liczba inicjatyw/przedsięwzięć zorganizowanych we współpracy z lokalnymi stowarzyszeniami	20 szt./rok	Gminne dane ewidencyjne
Wskaźniki rezultatu	Wartość (szczegółowe wartości podane zostaną na etapie opracowania dokumentacji projektowej)	Sposób oceny i źródło danych
Liczba nowopowstałych podmiotów gospodarczych na terenie obszaru	10 szt.	Centralna Ewidencja i Informacja o Działalności Gospodarczej
Liczba lokalnych twórców prezentujących swe dzieła na terenie obszaru	10 os./rok	Ewidencyjne dane gminne

Źródło: opracowanie własne na podstawie informacji z prowadzonego naboru przedsięwzięć.

Tabela 15. Opis projektu zintegrowanego nr 5.

PROJEKT ZINTEGROWANY NR 5
<p>Rozwój Nadodrzańskiego Parku Rekreacyjnego</p> <p>Nadodrzański Park Rekreacyjny jest najatrakcyjniejszym terenem o charakterze sportowo-rekreacyjnym w Nowej Soli. W jego granicach znajdują się następujące przestrzenie tematyczne: Park Krasnala, Park Fizyki, Park Linowy, tory dla BMX, ścianki wspinaczkowe, skate park, a także pozostałe tereny wypoczynkowe.</p>

Pomimo dużej popularności tego obszaru, jego pełen potencjał przestrzenny jest wciąż niewykorzystany. Zarówno władze miasta jak i lokalne NGO planują wdrożyć przedsięwzięcia stymulujące dalszy rozwój Parku.

Nazwa wnioskodawcy

Gmina Nowa Sól – Miasto

Potencjalni partnerzy

Park Krasnała Nowa Sól, Park Fizyki Nowa Sól, Wake Park Nowa Sól, Stowarzyszenie P.A.R.K.

Lokalizacja przedsięwzięcia

Nadodrzański Park Rekreacyjny

Opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja przedsięwzięcia

Część terenów Nadodrzańskiego Parku Rekreacyjnego (m.in. Park Kacza Górka) jest obecnie przestrzeniami mało estetycznymi, na których nie przeprowadzano od wielu lat żadnych prac poprawiających jego stan. Park Kacza Górka pozbawiony jest podstawowej infrastruktury techniczno-rekreacyjnej (alejek spacerowych, oświetlenia parkowego, elementów małej architektury – ławek, leżaków, koszów na odpady), która zachęcałaby do spędzania w tym miejscu wolnego czasu. Pomimo licznych pomników przyrody zlokalizowanych na tym obszarze, nie są one właściwie wyeksponowane, a pozostała roślinność (krzewy, drzewa) wymaga uzupełnień innymi gatunkami, dzięki którym można zwiększyć bioróżnorodność tego miejsca. Na terenie Parku znajdują się również akwen oraz sztuczna wyspa, które mogą być przedmiotem działań poprawiających ich stan i nadanie im nowych funkcji (wprowadzenie urządzeń napowietrzających wodę, wykorzystanie akwenu do sportów wodnych i rekreacji, w tym wędkarstwo). Przedmiotowy akwen, w którym potwierdzono bytowanie ptactwa wodnego (m.in. różne gatunki dzikich kaczek, łąbędzie) oraz wyspa wpisują się ponadto w ideę stworzenia parku o charakterze krajobrazowym. W podobnych kategoriach postrzegany jest obszar pobliskiego Parku Fizyki, którego tkankę przyrodniczą stanowią pozostałości naturalnego zbiorowiska – lasu dębowo-wiązowo-jesionowego. Występują tu ciekawe okazy (dęby, topole), które ze względu na wiek i wielkość warte są objęcia szczególną pieczę. Otoczenie i zagospodarowanie Parku w znaczący sposób wpływa na występowanie tu wielu gatunków ptaków np. kowalik zwyczajny czy wyjątkowych owadów z rodziny chrząszczowatych związanych dębinami jak koziróg dębosz czy jelonek rogacz.

Tereny zieleni w Nowej Soli (parki, skwery) odznaczają się małym stopniem rozbudowy bioróżnorodności. W wielu miejscach bioróżnorodność jest powielana w szablonowy sposób. Wyjątkami są prywatne przydomowe ogrody, tereny zieleni niedużych wspólnot mieszkaniowych oraz ogródki działkowe. Nie są to jednak miejsca szerzej dostępne, a w związku z tym nie tworzą poczucia szerszego wpływu mieszkańców na lokalne środowisko. Kolejnym problemem jest fakt, że część mieszkańców Nowej Soli nie ma w ogóle dostępu do możliwości samodzielnego uprawiania warzyw czy owoców. Ograniczona dostępność terenów, wysokie ceny i koszty utrzymania niejednokrotnie dyskwalifikują wielu mieszkańców w możliwości posiadania „własnego skrawka” ziemi uprawnej. Odpowiedzią na tego rodzaju zapotrzebowanie są coraz popularniejsze ogrody społeczne/kolektywne, które pełnią rolę zarówno edukacyjną jak i „zaopatrzeniową”.

Innym bardzo ważnym i coraz bardziej widocznym problemem (lokalnym, ale również globalnym) jest brak dostępu do nasion, brak lokalnej niezależności nasiennej oraz co najważniejsze – brak zabezpieczenia zapasów nasion. Ta kwestia jest często pomijana, a tak naprawdę jest bardzo istotna, nawet w kontekście bezpieczeństwa narodowego. Posiadanie na terenie kraju jak największej ilości banków nasion, szczególnie w czasie trwających na świecie kryzysów jest bardzo ważne, bo zapewnia niezależny dostęp do odpowiedniej ilości kluczowych nasion.

Nowo zagospodarowane przestrzenie Nadodrzańskiego Parku Rekreacyjnego wymagają sprawnego połączenia komunikacyjnego, z uwzględnieniem ruchu pieszych i rowerzystów.

Cel przedsięwzięcia

Celami Projektu Zintegrowanego Nr 5 są:

- Zwiększenie atrakcyjności przyrodniczej i rekreacyjnej zarówno Parku Kacza Górka jak i całego Nadodrzańskiego Parku Rekreacyjnego;

- Zagospodarowanie strefy przyrodniczej Nadodrzańskiego Parku Rekreacyjnego na cele edukacyjne oraz zwiększenie bioróżnorodności na terenie objętym przedsięwzięciem;
- Utworzenie „Społecznego Ekocentrum” na terenie Nadodrzańskiego Parku Rekreacyjnego.

Zakres realizowanych zadań

Przedmiotem projektu są przestrzenne działania rozwojowe dotyczące Nadodrzańskiego Parku Rekreacyjnego:

Zakres rzeczowy projektu obejmuje trzy moduły:

Moduł I: Zwiększenie atrakcyjności przyrodniczej i rekreacyjnej Parku Kacza Górką

Zakres prac infrastrukturalnych obejmuje:

- demontaż istniejących nawierzchni alejek parkowych wykonanych z nawierzchni bitumicznej, płyt chodnikowych lub betonowej kostki brukowej;
- wykonanie nowych mineralnych nawierzchni alejek parkowych;
- montaż elementów małej architektury (ławki, leżaki, kosze na odpady, altany dla wędkarzy);
- budowa nowego energooszczędnego oświetlenia parkowego;
- zagospodarowanie terenu sztucznej wyspy (m.in. montaż dużej altany parkowej mogącej stanowić miejsce organizacji różnego rodzaju kameralnych koncertów itp.);
- montaż w zbiorniku wodnym aeratora z funkcją fontanny (funkcja natleniania zbiornika pełni istotną rolę w procesie naturalnego oczyszczania wody);
- budowa fontanny w istniejącym zagłębieniu terenu od ul. Wrocławskiej;
- montaż domków dla ptactwa pływającego oraz domków dla owadów;
- wykonanie nowych nasadzeń zieleni (łąki kwietne, krzewy, drzewa);
- wyeksponowanie znajdujących się na terenie parku pomników przyrody.

Moduł II: Zwiększenie atrakcyjności przyrodniczej Nadodrzańskiego Parku Rekreacyjnego w Nowej Soli

Zakres modułu obejmuje realizację prac w wyznaczonych rejonach (A, B, C) i wybranych punktach Parku:

1. Rejon A. Obszar występowania lasu dębowo-wiązowo-jesionowego

Działania:

- usunięcie gatunków roślin nietypowych dla naturalnego składu lasu i pozostawienie roślinności charakterystycznej dla tego gatunku;
- wytyczenie ścieżki prowadzącej w głąb lasu celem udroźnienia dostępności obserwacji roślinności tu występującej;
- Umieszczenie tablicy informacyjnej z QR Codem;
- Dołożenie 1-2 szt. spróchniałych kłód dębu celem zwiększenia bioróżnorodności. W takich kłodach znajdziemy bogaty świat bezkręgowców;
- Umieszczenie edukacyjnej tablicy interaktywnej informującej o organizmach tu zamieszkujących.

Infrastruktura:

- Tablica informacyjna o zbiorowisku roślinnym, które będzie utrzymywane na tej powierzchni. Tablica powinna zawierać następujące zawierająca informacje:
 - nazwa zbiorowiska;
 - cechy charakterystyczne dla tego zbiorowiska.
- Tablica informacyjna o wybranych, charakterystycznych gatunkach roślin rosnących na tej powierzchni. Tablica powinna zawierać następujące zawierająca informacje:

- nazwa gatunku polska i łacińska;
- rycina (zdjęcie) przedstawiające roślinę.
- 1-2 kłody dębowe;
- Interaktywna tablica edukacyjna informująca o wybranych gatunkach organizmów żyjących w spróchniałych drzewach.

2. Rejon B. Obszar występowania starych okazałych dębów

Działania:

- Aranżacja terenu polegająca na wyeksponowaniu starych okazałych dębów;
- Umieszczenie informacyjnej tablicy o gatunkach dębów występujących w Polsce oraz zwierzętach związanych z dębami;
- Umieszczenie modelu przekroju jednego z dębów (w odpowiedniej skali).

Infrastruktura:

- Tablica powinna zawierać następujące zawierająca informacje:
 - nazwa dębu polska i łacińska
 - rycina (zdjęcie) przedstawiające dany gatunek
- Model przekrojowy dębu w odpowiedniej skali z zaznaczonymi słojami
- Modele owadów: Kozioróg dębosz i Jelonek rogacz. Modele powinny poprawnie oddawać rzeczywistą budowę tych owadów (proporcje i szczegóły budowy zewnętrznej).

3. Rejon C. Obszar do zagospodarowania roślinami miododajnymi

Działania:

- Wybrany fragment terenu doskonały do zaprezentowania tematyki bioróżnorodności w oparciu o obserwację owadów, w tym zapylających;
- Nasadzenie odpowiednich roślin miododajnych celem przyciągnięcia owadów;
- Postawienie domków dla owadów;
- Umieszczenie tabliczek informacyjnych na temat rodzajów nasadzeń;
- Umieszczenie tablic informacyjnych o owadach.

Infrastruktura:

- Hotel dla owadów;
- Tablice informacyjne o wybranych gatunkach owadów zapylających;
- Tablica powinna zawierać następujące zawierająca informacje:
 - nazwa gatunkowa polska i łacińska;
 - nazwa rzędu;
 - ilustracja osobnika danego gatunku.

4. Teren Parku – wybrane punkty:

- Usytuowanie interaktywnych tablic informacyjnych z nazwami wybranych gatunków drzew,
- Usytuowanie tablic informacyjnych z nazwami wybranych gatunków ptaków;
- System oznakowania kierunku ścieżki edukacyjnej dot. strefy przyrodniczej Parku Fizyki.

Działania modułowe obejmują również ochronę istniejącego zasobu przyrodniczego Nadodrzańskiego Parku Rekreacyjnego.

Moduł III: Utworzenie „Społecznego Ekocentrum” na terenie Nadodrzańskiego Parku Rekreacyjnego.

Zakres prac obejmuje realizację następujących prac:

1. Zaprojektowanie i wybudowanie samowystarczalnego i pasywnego budynku w technologii budownictwa naturalnego - Podstawą idei tego miejsca jest jego „zgodność” z naturą i jak najmniejszy negatywny wpływ na środowisko. (Aktualnie, przemysł budowlany jest jednym z największych producentów gazów cieplarnianych oraz odpadów chemicznych na ziemi). Dlatego wykorzystanie technologii naturalnych oraz maksymalne zmniejszenie udziału sztucznie wytwarzanych materiałów jest jednym z fundamentów tworzonego ekocentrum.

W ramach zadania powstanie jednopiętrowy budynek/szopa/stodoła o powierzchni od 80 do 100m². Możliwe warianty konstrukcji obiektu:

- modułowa z recyklingowanych kontenerów morskich;
- drewniana;
- drewniana + beton konopny – hempcrete;
- "zielony" dach (dywan rozchodnikowy - obsadzenia wyselekcjonowanymi roślinami oczyszczającymi powietrze);
- zielone ściany - ogród wertykalny.

Możliwość rozbudowy w dalszym czasie - dodanie modułowej bazy noclegowej. Sam proces budowania może zostać połączony z warsztatami budownictwa naturalnego, co jest dość powszechną praktyką.

2. Społeczny/otwarty ogród warzywno-zielarski (międzypokoleniowy): ściany oraz odpowiednio zagospodarowany teren przy budynku, zostaną zaadaptowane na społeczny miejski ogród. Opiekunem ogrodu mogą być lokalne stowarzyszenia działające na rzecz osób z niepełnosprawnością lub osób starszych w ramach terapii zajęciowej, ale również przedszkola czy szkoły podstawowe - jako praca terapeutyczno-edukacyjna.
3. Miejsce dla prowadzenia zajęć w ramach leśnych przedszkoli lub edukacyjnych lekcji dla nowosolskich przedszkoli i szkół. Regularne warsztaty i działania edukacyjne prowadzone w powiązaniu z usytuowaną na miejscu stałą ekspozycją lokalnej fauny i flory oraz społecznym ogrodem. Część takiego ogrodu może zostać „przypisana” konkretnym szkołom czy przedszkolom i stanowić stałe miejsce spotkań i opieki. Warsztaty oraz miejsce mogą również stanowić część terapii zajęciowej prowadzonej w ośrodkach opieki nad osobami z niepełnosprawnościami oraz osobami starszymi. Ponadto będzie to doskonałe miejsce do spotkań międzypokoleniowych.
4. Wydzielone pomieszczenie (lub całość) "naturalnej relaksacji" w środku - kabina zapachowo-dźwiękowa - odpowiednio opracowane połączenie dźwięków natury z naturalnymi zapachami. Miejsce byłoby ogólnodostępne.
5. Społeczny Bank Nasion (centrum ochrony bioróżnorodności) - wydzielone pomieszczenie do odpowiedniego przechowywania nasion.
6. Baza/mini szkółka roślinna - dla innych, kolejnych inicjatyw wspierających bioróżnorodność w mieście - nasadzeń przy szkołach, przedszkolach czy na osiedlach.

Dostosowanie do osób ze szczególnymi potrzebami

Zrewitalizowany park „Kacza Górka” oraz obszar Parku Fizyki będzie obszarem zapewniającym dostępność dla osób ze szczególnymi potrzebami. Zaprojektowane alejki, elementy małej architektury zapewnią będą swobodny i niczym nieograniczony dostęp dla osób niepełnosprawnych. Wprowadzone rozwiązania techniczne wyeliminują występujące obecnie ograniczenia, przede wszystkim natury architektonicznej (wysokie krawężniki i obrzeża, schody, brak pochylni, nawierzchnie alejek utrudniające swobodne przemieszczanie się itp.).

Na tablicach edukacyjno-informacyjnych zostaną umieszczone:

- tekst w języku Braillea;
- kody QR odsyłające do pliku audio, które umożliwią dostęp do informacji osobom niedowidzącym i niewidomym.

Ponadto wyznaczone ścieżki oraz drewniane pomosty zostaną dostosowane technicznie dla osób poruszających się na wózkach.

Powiązanie przedsięwzięcia z celami rewitalizacji

Cel 1: Nowosolanin – to brzmi dumnie! Wzmocnienie kapitału ludzkiego i społecznego

Kierunek 1.1. Zwiększenie stopnia wzajemnych więzi i integracji mieszkańców

Kierunek 1.3 Aktywizacja i wsparcie seniorów oraz osób ze szczególnymi potrzebami

Kierunek 1.4. Wzrost podejmowanych inicjatyw przez lokalne stowarzyszenia i ich wsparcie przez samorząd

Cel 2: Nowosolska przestrzeń – zapraszamy! Przestrzenie publiczne przyjazne dla mieszkańców i atrakcyjne dla turystów

Kierunek 2.1. Poprawa warunków życia mieszkańców i zwiększenie atrakcyjności turystycznej poprzez naprawę tkanki miejskiej na obszarze rewitalizacji

Kierunek 2.2. Adaptacja istniejących obiektów i przestrzeni do nowych funkcjonalności

Kierunek 2.3. Wykorzystanie potencjału środowiskowego przestrzeni

Kierunek 2.4. Popularyzacja ruchu pieszego i rowerowego

Kierunek 2.5. Dostosowanie przestrzeni do potrzeb wypoczynkowych i rekreacyjnych mieszkańców

Kierunek 2.6. Zwiększenie popularności turystycznej przestrzeni

Kierunek 2.7. Poprawa jakości życia i zdrowia mieszkańców poprzez ograniczenie śmiecenia, zanieczyszczenia powietrza i wody oraz wzmacnianie zachowania przyrody i różnorodności biologicznej

Kierunek 2.8. Zwiększenie bezpieczeństwa przestrzeni oraz dostosowanie jej do osób ze szczególnymi potrzebami

Cel 3: Nowosolski klimat – tutaj każdy może się rozwijać! Ożywienie gospodarcze, kulturalne i rekreacyjne

Kierunek 3.3. Rozszerzenie oferty wydarzeń kulturalnych, sportowych i edukacyjnych, stanowiących odpowiedź na potrzeby mieszkańców, którzy będą mogli rozwijać swoje pasje

Kierunek 3.4. Zacieśnianie więzi społecznych i zwiększenie stopnia integracji w oparciu o wykorzystanie materialnych i niematerialnych elementów dziedzictwa lokalnego

Kierunek 3.5. Wstrzymanie odpływu młodych mieszkańców – poprawa uwarunkowań społecznych, kulturalnych i rekreacyjno-wypoczynkowych

Ramy realizacji przedsięwzięcia

Szacowana wartość przedsięwzięcia	Możliwe źródła finansowania	Ramy czasowe realizacji przedsięwzięcia
Moduł I: 8.000.000,00 zł Moduł II: 1.000.000,00 zł Moduł III: 1.500.000,00 zł łącznie: 10.500.000,00 zł (szczegółowe kwoty podane zostaną na etapie opracowania dokumentacji projektowej)	- Budżet Gminy Nowa Sól-Miasto - Środki zewnętrzne (w tym m.in.: fundusze europejskie - w szczególności środki FEWL 2021-2027, dotacje krajowe, środki własne partnerów, pożyczki, kredyty, WFOŚiGW oraz NFOŚiGW, PPP, środki Konserwatora Zabytków)	Moduł I: 2024-2028 Moduł II: 2024-2030 Moduł III: 2024-2030

Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji

- zwiększenie potencjału rekreacyjno-wypoczynkowego Nadodrzańskiego Parku Rekreacyjnego;
- wzrost atrakcyjności turystycznej obszaru jak i całej Gminy;
- zwiększenie stopnia bioróżnorodności;
- przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu, wzrost integracji mieszkańców;
- popularyzacja ruchu pieszego i rowerowego;
- zmniejszenie stopnia negatywnych zjawisk społeczno-środowiskowych takich jak wandalizm i śmiecenie.

Wskaźniki produktu	Wartość i jednostka miary (szczegółowe wartości podane zostaną na etapie opracowania dokumentacji projektowej)	Sposób oceny i źródło danych
Liczba nowopowstałych obiektów w Nadodrzańskim Parku Rekreacyjnym	50 szt.	Protokół odbioru
Liczba wprowadzonych nowych gatunków roślin	15 szt.	Protokół odbioru
Liczba wprowadzonych nowych gatunków owadów	5 szt.	Protokół odbioru
Liczba zajęć/warsztatów edukacyjnych realizowanych w Nadodrzańskim Parku Rekreacyjnym	12 szt./rok	Dane NPR
Wskaźniki rezultatu	Wartość (szczegółowe wartości podane zostaną na etapie opracowania dokumentacji projektowej)	Sposób oceny i źródło danych
Liczba osób odwiedzających NPR	5000 os./rok	Dane NPR/ankietyzacja
Liczba uczniów szkół korzystających z zajęć/warsztatów edukacyjnych	100 os./rok	Dane NPR/dane szkół

Źródło: opracowanie własne na podstawie informacji z prowadzonego naboru przedsięwzięć.

Tabela 16. Opis projektu zintegrowanego nr 6.

PROJEKT ZINTEGROWANY NR 6	
Poprawa warunków mieszkalnych w wybranych kwartałach zabudowy	
<p>Część kwartałów zabudowy zlokalizowanych w granicach obszaru rewitalizacji znajduje się w złym stanie technicznym, który uniemożliwia rozwój funkcji społecznych tych miejsc. Wśród gęstej zabudowy niewiele jest miejsca na tereny zielone, jednak możliwości oferują podwórka miejskie, które mogą stać się oazami zieleni i życia sąsiedzkiego. Bliskość wysokiej jakości przestrzeni wspólnych sprzyja integracji mieszkańców, przeciwdziałając wykluczeniu społecznemu, na które w szczególności narażone są osoby starsze i ze szczególnymi potrzebami. Podwórka zagospodarowane z uwzględnieniem potrzeb wszystkich grup mieszkańców stanowią atrakcyjne miejsce spędzania wolnego czasu, a tereny zielone, kształtując lokalny mikroklimat, dodatkowo pozytywnie wpływają na samopoczucie i stan zdrowia.</p>	
Nazwa wnioskodawcy	
Gmina Nowa Sól – Miasto	
Potencjalni partnerzy	
Wspólnoty mieszkaniowe	
Lokalizacja przedsięwzięcia	
Kwartały zabudowy w obrębie ulic: Młynarskiej, Wesołej, Traugutta, Paderewskiego, Witosa, Hutnicza, Drzewna, Bohaterów Getta	

Opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja przedsięwzięcia
<p>Wskazane kwartały zabudowy charakteryzuje zły stan techniczny kamienic, zabudowy gospodarczej i nawierzchni a także brak przestrzeni do wypoczynku i rekreacji dla każdej grupy wiekowej – przyjaznych podwórek, brak zieleni wewnątrz kwartałów, słabe przewietrzanie kwartałów zabudowy. Chaotyczna zabudowa gospodarcza realizowana w różnych okresach, często bez wymaganej zgody. Ulice nie dostosowane do osób z niepełnosprawnościami. Niedoświetlone, niebezpieczne przestrzenie; ogrzewanie na paliwa stałe, nie ekologiczne. Brak chęci mieszkańców do wspólnych spotkań, działań i wypoczynku w niesprzyjającej temu niebezpiecznej przestrzeni, brak odpowiedzialności za zagospodarowanie podwórek. Niezadowolone z zamieszkania w zdegradowanej części miasta. Brak tożsamości z miejscem. We wskazanych kwartałach zabudowy zauważalne są również negatywne zjawiska społeczne, takie jak ubóstwo i przestępczość.</p>
Cel przedsięwzięcia
<p>Celami Projektu Zintegrowanego Nr 6 są:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wyremontowanie kamienic i aranżacja podwórek; • Zmiana organizacji ruchu i przebudowa ciągów komunikacyjnych z preferencją dla pieszych i osób z niepełnosprawnościami; • Poprawa jakości warunków mieszkalnych w kwartałach zabudowy – w odnowionej, przyjaznej mieszkańcom i bezpiecznej przestrzeni, stwarzającej dogodne uwarunkowania do wypoczynku, rekreacji, spotkań międzysąsiedzkich i możliwości realizowania działań na rzecz wspólnoty.
Zakres realizowanych zadań
<p>Przedmiotem projektu są działania infrastrukturalne i przedsięwzięcia o charakterze społecznym dotyczące wybranych kwartałów zabudowy w Nowej Soli, w obrębie ulic:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Młynarskiej, Wesołej, Traugutta, Paderewskiego; • Witosy, Hutnicza, Drzewna, Bohaterów Getta. <p>Zakres rzeczowy projektu obejmuje dwa moduły:</p>
<p>Moduł I: Kompleksowa renowacja budynków i najbliższego otoczenia</p>
<p>Zakres prac infrastrukturalnych obejmuje:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Remonty dachów i elewacji oraz części wspólnych kamienic; • Remonty zabudowy gospodarczej/rozbiórki obiektów w złym stanie technicznym oraz powstanie nowych obiektów jako niezbędne zaplecze gospodarcze (na sprzęt ogrodniczy, rowery, hulajnogi); • Zmiana systemów ogrzewania na ekologiczne; • Naprawa nieszczelnych sieci przesyłowych i budowa energooszczędnego oświetlenia; • Nasadzenia zieleni i zmiana/budowa nawierzchni chłonnych; • Aranżacja podwórek wg potrzeb mieszkańców (miejsca do wypoczynku, spotkań, majsterkowania); • Powstanie zbiorników do gromadzenia deszczówki w celu podlewania wspólnej zieleni; • Rozbudowę infrastruktury drogowej i zmiany w organizacji ruchu w celu ułatwienia komunikacji pieszych i osób z niepełnosprawnościami; • Powstanie dodatkowych wiat śmietnikowych.
<p>Moduł II: We wspólnocie siła – integracja i aktywność sąsiedzka w odnowionej przestrzeni mieszkalnej</p>
<p>Zakres prac obejmuje przygotowanie i wdrożenie kompleksowego programu, dotyczącego wsparcia mieszkańców w podejmowaniu działań na rzecz najbliższego otoczenia, przestrzeni wspólnych oraz integracji międzysąsiedzkiej. Program działań obejmuje:</p>

- Organizację warsztatów dla mieszkańców w zakresie tworzenia i pielęgnacji przydomowych ogródków;
- Organizację konkursów w zakresie przydomowych ogródków;
- Wyłonienie lokalnych liderów, chętnie podejmujących działania w zakresie pielęgnacji zieleni w podwórkach;
- Organizację wspólnych wydarzeń, inicjatyw poprawiających estetykę miejsca zamieszkania przez wspólnoty;
- Promocję, informowanie i zachęcanie mieszkańców do dbania o przestrzeń wspólną i środowisko.

W ramach przedsięwzięcia mieszkańcy otrzymają narzędzia i możliwości do oddolnych działań na rzecz utrzymania zrewitalizowanych podwórek.

Dostosowanie do osób ze szczególnymi potrzebami

- Przebudowa ciągów komunikacyjnych i zmiana organizacji ruchu w celu ułatwienia komunikacji osób z niepełnosprawnościami;
- Niwelowanie różnic poziomów nawierzchni w podwórkach;
- Zastosowanie odpowiednich faktur i kolorów materiałów wbudowanych;
- Zastosowanie siedzisk dla osób z niepełnosprawnościami;
- Urządzenie integracyjnych placów zabaw i innych miejsc dostępnych dla osób z niepełnosprawnościami (z urządzeniami do ćwiczeń na świeżym powietrzu)

Powiązanie przedsięwzięcia z celami rewitalizacji

Cel 1: Nowosolanin – to brzmi dumnie! Wzmocnienie kapitału ludzkiego i społecznego

Kierunek 1.1. Zwiększenie stopnia wzajemnych więzi i integracji mieszkańców

Kierunek 1.3. Aktywizacja i wsparcie seniorów oraz osób ze szczególnymi potrzebami

Kierunek 1.4. Wzrost podejmowanych inicjatyw przez lokalne stowarzyszenia i ich wsparcie przez samorząd

Cel 2: Nowosolska przestrzeń – zapraszamy! Przestrzenie publiczne przyjazne dla mieszkańców i atrakcyjne dla turystów

Kierunek 2.1. Poprawa warunków życia mieszkańców i zwiększenie atrakcyjności turystycznej poprzez naprawę tkanki miejskiej na obszarze rewitalizacji

Kierunek 2.3. Wykorzystanie potencjału środowiskowego przestrzeni

Kierunek 2.4. Popularyzacja ruchu pieszego i rowerowego

Kierunek 2.5. Dostosowanie przestrzeni do potrzeb wypoczynkowych i rekreacyjnych mieszkańców

Kierunek 2.7. Poprawa jakości życia i zdrowia mieszkańców poprzez ograniczenie śmiecenia, zanieczyszczenia powietrza i wody oraz wzmacnianie zachowania przyrody i różnorodności biologicznej

Kierunek 2.8. Zwiększenie bezpieczeństwa przestrzeni oraz dostosowanie jej do osób ze szczególnymi potrzebami

Cel 3: Nowosolski klimat – tutaj każdy może się rozwijać! Ożywienie gospodarcze, kulturalne i rekreacyjne

Kierunek 3.2. Wzrost podejmowanych inicjatyw przez lokalne stowarzyszenia i ich wsparcie przez samorząd

Kierunek 3.3. Rozszerzenie oferty wydarzeń kulturalnych, sportowych i edukacyjnych, stanowiących odpowiedź na potrzeby mieszkańców, którzy będą mogli rozwijać swoje pasje

Kierunek 3.4. Zacieśnianie więzi społecznych i zwiększenie stopnia integracji w oparciu o wykorzystanie materialnych i niematerialnych elementów dziedzictwa lokalnego

Kierunek 3.5. Wstrzymanie odpływu młodych mieszkańców – poprawa uwarunkowań społecznych, kulturalnych i rekreacyjno-wypoczynkowych

Ramy realizacji przedsięwzięcia		
Szacowana wartość przedsięwzięcia	Możliwe źródła finansowania	Ramy czasowe realizacji przedsięwzięcia
<p>Moduł I: 40.000.000,00 zł</p> <p>Moduł II: 600.000,00 zł</p> <p>łącznie: 40.600.000,00 zł</p> <p>(szczegółowe kwoty podane zostaną na etapie opracowania dokumentacji projektowej)</p>	<p>- Budżet Gminy Nowa Sól-Miasto</p> <p>- Środki zewnętrzne (w tym m.in.: fundusze europejskie – w szczególności środki FEWL 2021-2027, dotacje krajowe, środki własne partnerów, pożyczki, kredyty, WFOŚiGW oraz NFOŚiGW, PPP, środki Konserwatora Zabytków)</p>	<p>Moduł I: 2024-2028</p> <p>Moduł II: 2026-2030</p>
<p>Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji</p>		
<ul style="list-style-type: none"> Wyremontowane obiekty i przestrzenie będą miejscami, w których mieszkańcy chętnie spędzają czas, integrują się oraz służą pomocą międzysąsiedzka; Zielone enklawy na podwórkach jako oazy odpoczynku dla seniorów, miejsce nauki dla młodzieży i spotkań sąsiedzkich; Aktywizacja osób niepracujących np. poprzez zajmowanie się wspólną zielenią, ogródkiem warzywnym, majsterkowaniem, drobnymi naprawami; Wzmacnianie relacji międzypokoleniowych. 		
Wskaźniki produktu	Wartość i jednostka miary (szczegółowe wartości podane zostaną na etapie opracowania dokumentacji projektowej)	Sposób oceny i źródło danych
Liczba wyremontowanych obiektów	60 szt.	Protokół odbioru
Liczba przebudowanych podwórek	10 szt.	Protokół odbioru
Udział powierzchni biologicznie czynnej w nowo zagospodarowanej przestrzeni	Min. 20%	Protokół odbioru
Wskaźniki rezultatu	Wartość (szczegółowe wartości podane zostaną na etapie opracowania dokumentacji projektowej)	Sposób oceny i źródło danych
Poprawa efektywności energetycznej remontowanych obiektów – zmniejszenie zużycia energii	Min. 20%	Dokumentacja projektowa, audyt energetyczny
Liczba wspólnot biorących udział w projekcie podwórek sąsiedzkich	10 szt.	Ewidencja organizatora

Źródło: opracowanie własne na podstawie informacji z prowadzonego naboru przedsięwzięć.

7.2. CHARAKTERYSTYKA POZOSTAŁYCH PRZEDSIĘWZIĘĆ REWITALIZACYJNYCH

Tabela 17. Charakterystyka pozostałych dopuszczalnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

PRZEDSIĘWZIĘCIE UZUPEŁNIAJĄCE NR 1
Kameralizacja centrum miasta Nowa Sól
Podmiot realizujący
Gmina Nowa Sól – Miasto
Lokalizacja
Plac Wyzwolenia, ul. Zjednoczenia
Charakterystyka przedsięwzięcia
<p>Zmodernizowany w 2015 roku Plac Wyzwolenia wraz z przylegającym odcinkiem ul. Zjednoczenia stał się gospodarczym centrum miasta. Pomimo pozytywnych zmian funkcjonalno-przestrzennych zauważalne są problemy związane ze swobodną komunikacją pieszych i rowerzystów, nadmiernym hałasem (spowodowanym ruchem kołowym) oraz stopniowym exodusem lokali usługowych (przede wszystkim gastronomicznych) z tej części miasta. W związku z tym planowane jest wdrożenie następujących działań mających na celu stworzenie przestrzeni publicznej w centrum Nowej Soli tzw. wooneerfu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Implementacja zmian w ruchu drogowym (ograniczenie, spowolnienie, wyciszenie); • Wprowadzenie dodatkowych ciągów pieszych i rowerowych; • Doposażenie przestrzeni w dodatkowe elementy małej architektury i wyposażenia rowerowego (ławki, stoły, kosze na śmieci, stojaki rowerowe, stacje naprawcze); • Uzupełnienie nasadzeń zieleni (niskiej, średniej, wysokiej); • Dalsza realizacja cyklicznych imprez dla mieszkańców o charakterze kulturalnym i rekreacyjnym i integracyjnym; • Działania promocyjne lokali usługowych zlokalizowanych w granicach przedsięwzięcia.
Powiązanie przedsięwzięcia z celami rewitalizacji i kierunkami działań
<p>Cel 1: Nowosolanin – to brzmi dumnie! Wzmocnienie kapitału ludzkiego i społecznego</p> <p>Kierunek 1.1. Zwiększenie stopnia wzajemnych więzi i integracji mieszkańców</p> <p>Kierunek 1.3. Aktywizacja i wsparcie seniorów oraz osób ze szczególnymi potrzebami</p> <p>Cel 2: Nowosolska przestrzeń – zapraszamy! Przestrzenie publiczne przyjazne dla mieszkańców i atrakcyjne dla turystów</p> <p>Kierunek 2.1. Poprawa warunków życia mieszkańców i zwiększenie atrakcyjności turystycznej poprzez naprawę tkanki miejskiej na obszarze rewitalizacji</p> <p>Kierunek 2.4. Popularyzacja ruchu pieszego i rowerowego</p> <p>Kierunek 2.5. Wykreowanie przestrzeni wypoczynkowej i rekreacyjnej dla mieszkańców</p> <p>Kierunek 2.6. Zwiększenie popularności turystycznej przestrzeni</p> <p>Kierunek 2.7. Poprawa jakości życia i zdrowia mieszkańców poprzez ograniczenie śmiecenia, zanieczyszczenia powietrza i wody oraz wzmacnianie zachowania przyrody i różnorodności biologicznej</p> <p>Kierunek 2.8. Zwiększenie bezpieczeństwa przestrzeni oraz dostosowanie jej do osób ze szczególnymi potrzebami</p> <p>Cel 3: Nowosolski klimat – tutaj każdy może się rozwijać! Ożywienie gospodarcze, kulturalne i rekreacyjne</p>

Kierunek 3.1. Wspieranie powstawania nowych punktów usługowych

Kierunek 3.3. Rozszerzenie oferty wydarzeń kulturalnych, sportowych i edukacyjnych, stanowiących odpowiedź na potrzeby mieszkańców, którzy będą mogli rozwijać swoje pasje

Kierunek 3.4. Zacieśnianie więzi społecznych i zwiększenie stopnia integracji w oparciu o wykorzystanie materialnych i niematerialnych elementów dziedzictwa lokalnego

Kierunek 3.5. Wstrzymanie odpływu młodych mieszkańców – poprawa uwarunkowań społecznych, kulturalnych i rekreacyjno-wypoczynkowych

Szacowana wartość przedsięwzięcia

10 000 000, 00 zł

PRZEDSIĘWZIĘCIE UZUPEŁNIAJĄCE NR 2

Przebudowa zabytkowego budynku użyteczności publicznej przy ul. Parafialnej 4 w Nowej Soli w celu stworzenia Centrum Administracji Samorządowej i Usług

Podmiot realizujący

Gmina Nowa Sól – Miasto

Lokalizacja

Budynek ul. Parafialna 4

Charakterystyka przedsięwzięcia

Administracja samorządowa w Nowej Soli odczuwa problemy związane z niewystarczającym zapleczem techniczno-użytkowym istniejących budynków. Brakuje kompleksowego biura obsługi, zapewniającego informację, pomoc i obsługę „w jednym miejscu”. Wybudowany w 1887 roku budynek zlokalizowany przy ul. Parafialnej 4 początkowo pełnił funkcję sierocińca. W XX i XXI wieku użytkowany był na potrzeby wielu instytucji i stowarzyszeń. W związku z bliską lokalizacją Urzędu Miejskiego przewidywana jest adaptacja budynku do pełnienia funkcji użyteczności publicznej (Centrum Administracji Samorządowej i Usług). Obecnie obiekt charakteryzują następujące ograniczenia techniczno-infrastrukturalne: brak komfortowych warunków obsługi dla osób z niepełnosprawnościami (m.in. brak windy). W związku z dostosowaniem infrastrukturalnym budynku planowane jest wykonanie następującego zakresu prac:

1. Remont dachu i więźby dachowej:
 - Wzmocnienie więźby dachowej i uzupełnienie ubytków więźby dachowej;
 - Oczyszczenie i zabezpieczenie konstrukcji drewnianej więźby dachowej;
 - Kompleksowy remont dachu;
 - Wymiana rynien i rur spustowych;
 - Wymiana pokrycia dachowego;
 - Przemurowanie kominów.
2. Remont elewacji:
 - Wykonanie oczyszczenia i renowacji elewacji budynku;
 - Uzupełnienie, odtworzenie detalu architektonicznego.
3. Remont pomieszczeń i zagospodarowanie terenu wokół budynku z enklawą zieleni.

Powiązanie przedsięwzięcia z celami rewitalizacji i kierunkami działań

Cel 1: Nowosolanin – to brzmi dumnie! Wzmocnienie kapitału ludzkiego i społecznego

Kierunek 1.5. Rozwój i integracja w zakresie usług społecznych organizowanych i świadczonych na obszarze Miasta

Cel 2: Nowosolska przestrzeń – zapraszamy! Przestrzenie publiczne przyjazne dla mieszkańców i atrakcyjne dla turystów

Kierunek 2.1. Poprawa warunków życia mieszkańców i zwiększenie atrakcyjności turystycznej poprzez naprawę tkanki miejskiej na obszarze rewitalizacji

Kierunek 2.2. Adaptacja istniejących obiektów i przestrzeni do nowych funkcji

Kierunek 2.8. Zwiększenie bezpieczeństwa przestrzeni oraz dostosowanie jej do osób ze szczególnymi potrzebami

Szacowana wartość przedsięwzięcia

5 000 000, 00 zł

PRZEDSIĘWZIĘCIE UZUPEŁNIAJĄCE NR 3

Publiczne Przedszkole Nr 9 z Oddziałami Integracyjnymi – budowa nowego obiektu

Podmiot realizujący

Gmina Nowa Sól – Miasto

Lokalizacja

Ul. Wrocławska 35B (poza obszarem rewitalizacji)

Charakterystyka przedsięwzięcia

Obecnie funkcjonujący obiekt przedszkolny jest zdegradowanym obiektem, wymagającym poprawy pod względem użytkowym, wizerunkowym i ekonomicznym. Przedszkole usytuowane jest na terenach, na których prognozuje się wzrost liczby mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym i produkcyjnym (nowa strefa przemysłowa i mieszkaniowa w południowej części Nowej Soli). Zdegradowana technicznie istniejąca baza nie daje możliwości zapewnienia odpowiednich warunków technicznych i rozwojowych dla dzieci, w tym dla dzieci z niepełnosprawnościami.

W związku z powyższym planowane jest powstanie nowego obiektu przedszkolnego w miejscu zdegradowanego technicznie obiektu pawilonowego. Pozwoli to na podniesienie jakości, efektywności i atrakcyjności prowadzonych zajęć. Lokalizacja daje możliwość wybudowania obiektu o wysokich standardach z uwzględnieniem proekologicznych źródeł energii oraz komfortowym zapleczem do wypoczynku na świeżym powietrzu. Budowa nowego obiektu w standardzie pasywnym to zestaw dodatkowych zasad stosowanych przy projektowaniu i budowie obiektów, których celem jest zapewnienie minimalnego zapotrzebowania na energię cieplną (do ogrzewania i chłodzenia), maksymalnego komfortu użytkowników (temperatury, świeżości i wilgotności powietrza) oraz trwałości i jakości budynku na długie lata.

Celem przedsięwzięcia budowy przedszkola w standardzie pasywnym jest przede wszystkim ograniczenie kosztów utrzymania obiektu przez likwidację rachunków za energię. Ponadto do podstawowych korzyści wynikających ze standardu pasywnego zaliczyć można także:

- dbałość o środowisko naturalne;
- możliwość wykorzystania mikro źródeł energii odnawialnej;
- uzyskanie trwałości i jakości na dziesięciolecia;
- powstanie akademii uczącej nowego podejścia do natury.

Projekt zapewnia dobre parametry świeżości powietrza, ciszę i doskonałe naturalne oświetlenie, co pozwala na wyższy komfort nauki, zabawy i pracy.

Powiązanie przedsięwzięcia z celami rewitalizacji i kierunkami działań

Cel 1: Nowosolanin – to brzmi dumnie! Wzmocnienie kapitału ludzkiego i społecznego

Kierunek 1.5. Rozwój i integracja w zakresie usług społecznych organizowanych i świadczonych na obszarze Miasta

Cel 3: Nowosolski klimat – tutaj każdy może się rozwijać! Ożywienie gospodarcze, kulturalne i rekreacyjne

Kierunek 3.5. Wstrzymanie odpływu młodych mieszkańców – poprawa uwarunkowań społecznych, kulturalnych i rekreacyjno-wypoczynkowych

Szacowana wartość przedsięwzięcia

5 000 000, 00 zł

PRZEDSIĘWZIĘCIE UZUPEŁNIAJĄCE NR 4**Budowa ogrzewalni wraz ze zwiększeniem powierzchni noclegowej istniejącej noclegowni o dodatkowe pomieszczenie**

Podmiot realizujący

Gmina Nowa Sól – Miasto

Lokalizacja

Ul. Topolowa, działki nr 699/9, 699/10 (poza obszarem rewitalizacji)

Charakterystyka przedsięwzięcia

Na obszarze rewitalizacji zidentyfikowano postępujący problem bezdomności. Obecnie osoby w kryzysie bezdomności, po opuszczeniu w godzinach porannych noclegowni nie mają miejsca, w którym mogłyby spędzić cały dzień w bezpiecznych warunkach w okresie zimowym. W mroźne zimowe dni szukają schronienia w hali dworca kolejowego, na klatkach schodowych, we wiatkach śmietnikowych bądź zaczynają zajmować opuszczone budynki przemysłowe zagrażając tym samym sobie i bezpieczeństwu otoczenia. W związku z powyższym przedsięwzięcie zakłada budowę budynku (ogrzewalni) celem udzielania schronienia w okresie zimowym dla osób bezdomnych uzależnionych od alkoholu, a tym samym stworzenie warunków wspomagających w procesie powrotu do trzeźwości i utrzymywania abstynencji alkoholowej. Funkcjonowanie ogrzewalni stanowi kluczowy czynnik do podejmowania działań edukacyjnych i rehabilitacyjnych wobec osób bezdomnych, uzależnionych oraz ich aktywizacji społecznej. W ogrzewalni osoby w kryzysie bezdomności uzyskują dostęp do terapeuty uzależnień lub psychologa, a także dostęp do informacji o możliwości skorzystania z różnych dostępnych form pomocy. Ponadto obiekt da możliwość zadbania o higienę osobistą (dostęp do ciepłej i zimnej wody gwarantujące możliwość przeprowadzenia zabiegów higienicznych, odwszawianie, strzyżenie oraz dezynfekcja i dezynsekcja odzieży lub jej wymiana)

Jednym z najważniejszych aspektów przedsięwzięcia jest dostosowanie budynku pod względem wymogów architektonicznych do osób ze szczególnymi potrzebami. Sprawi to, że osoby z niepełnosprawnością ruchową będą miały ułatwiony dostęp, komunikację i pobyt w tym miejscu. Przyjazna ludziami infrastruktura stanowić będzie punkt wyjściowy do podejmowania dalszych społecznych działań (edukacyjnych, socjalizacyjnych, terapeutycznych itp.).

Pod realizację zadania związanego z budową budynku Ogrzewalni wraz ze zwiększeniem powierzchni noclegowej istniejącej noclegowni o dodatkowe pomieszczenie przeznaczono południowo-zachodnią część działki nr 699/10 przy granicy z działką 699/9. Działka przeznaczona pod inwestycje znajduje się przy ul. Topolowej w Nowej Soli i jest w większości zagospodarowana i zabudowana budynkiem noclegowni, parkingiem i drogą dojazdową. Istniejące na terenie działki obiekty zostaną zachowane.

W ramach inwestycji na fragmencie działki 699/10 planuje się budowę budynku ogrzewalni. Będzie to budynek parterowy, w kształcie litery L, niepodpiwniczony z dachem wielospadowym o następujących parametrach:

- powierzchnia zabudowy – 132,3,5 m²;
- powierzchnia użytkowa – 99,26m²;
- kubatura brutto – 563 m³;
- wymiary budynku: 13,88m x 12,22m x 5,64 m (dł x szer. x wys.).

Budynek ogrzewalni będzie usytuowany bezpośrednio przy pasie drogowym ul. Topolowej. Wejście do budynku odbywać się będzie bezpośrednio z chodnika.

Budynek zaopatrzone będzie w instalację elektryczną, wodno-kanalizacyjną, wentylacji grawitacyjnej oraz co. Źródłem ogrzewania będzie kocioł jednofunkcyjny. Budynek będzie zaopatrzone w instalację solarną do przygotowania ciepłej wody użytkowej.

Budynek został tak zaprojektowany, aby część służąca ogrzewalni była dostępna jedynie z ul. Topolowej bez możliwości poruszania się tam przebywających osób po części noclegowej. Część budynku przeznaczona na noclegownię dostępna będzie jedynie od strony istniejącego budynku noclegowni odrębnym wejściem.

Frontowa część budynku będzie posiadać jedno pomieszczenie o funkcji ogrzewalni przeznaczonej do przebywania maksymalnie 15 osób w godzinach nocnych w okresie jesienno-zimowym.

W tej części budynku znajdują się 2 pomieszczenia sanitarne (z toaletami, umywalkami i prysznicami), niewielkie pomieszczenie gospodarcze z zasobnikiem ciepłej wody pełniące jednocześnie funkcję magazynu czystej odzieży oraz pomieszczenie dla opiekuna ogrzewalni. Jedno z pomieszczeń sanitarnych będzie przystosowane dla osób z niepełnosprawnościami.

W części budynku zlokalizowanej od strony istniejącej noclegowni zostanie wydzielone pomieszczenie noclegowe dla max. 3 osób bezdomnych w ramach rozbudowy istniejącej bazy noclegowej z przeznaczeniem dla osób z niepełnosprawnościami. Pomieszczenie będzie miało odrębne wejście oraz własną łazienkę dostosowaną do potrzeb osób z niepełnosprawnościami.

Budynek zostanie w pełni wykończony (tynki, gładzie, okładziny podłogowe) i wyposażony w potrzebne sprzęty (urządzenia sanitarne, meble).

Zastosowane rozwiązania umożliwią osobą z niepełnosprawnościami (w tym osobom na wózkach inwalidzkich) wygodne korzystanie z obu części budynku. Posadzkę parteru zaprojektowano na podobnym poziomie jak poziom terenu (nie zaprojektowano progów wyższych niż 2 cm). W budynku zastosowano szerokość drzwi umożliwiającą poruszanie się osób na wózkach inwalidzkich. Jedno z pomieszczeń sanitarnych części należącej do ogrzewalni oraz pomieszczenie sanitarne należące do części noclegowej dostosowano do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Zrezygnowano z wykonania progów w drzwiach wewnątrz budynku.

Bezpośrednio obok projektowanego budynku przewidziano realizację utwardzonego miejsca postojowego wykorzystywanego tylko w sytuacjach awaryjnych (np. dojazd karetki, przyjazd osoby niepełnosprawnej). Do miejsca postojowego zaprojektowano wjazd z ul. Topolowej, zamykany bramą wjazdową.

Powiązanie przedsięwzięcia z celami rewitalizacji i kierunkami działań

Cel 1: Nowosolanin – to brzmi dumnie! Wzmocnienie kapitału ludzkiego i społecznego

Kierunek 1.2. Wsparcie osób ubogich, bezdomnych i uzależnionych

Cel 2: Nowosolska przestrzeń – zapraszamy! Przestrzenie publiczne przyjazne dla mieszkańców i atrakcyjne dla turystów

Kierunek 2.8. Zwiększenie bezpieczeństwa przestrzeni oraz dostosowanie jej do osób ze szczególnymi potrzebami

Cel 3: Nowosolski klimat – tutaj każdy może się rozwijać! Ożywienie gospodarcze, kulturalne i rekreacyjne

Kierunek 3.2. Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych

Kierunek 3.3. Rozszerzenie oferty wydarzeń kulturalnych, sportowych i edukacyjnych, stanowiących odpowiedź na potrzeby mieszkańców, którzy będą mogli rozwijać swoje pasje

Szacowana wartość przedsięwzięcia

1 500 000, 00 zł

PRZEDSIĘWZIĘCIE UZUPEŁNIAJĄCE NR 5

Montaż dodatkowych urządzeń zabawowych dla dzieci i osób z niepełnosprawnościami w Parku Chrztu Polski w Nowej Soli oraz przebudowa oświetlenia ulicznego w ul. Szkolnej

Podmiot realizujący

Gmina Nowa Sól – Miasto, Nowosolska Spółdzielnia Mieszkaniowa

Lokalizacja
<p>Park Chrztu Polski (ul. Parkowa, Os. Kopernika), ul. Szkolna (na odcinku od ul. Parafialnej do ul. Wandy)</p>
Charakterystyka przedsięwzięcia
<p>W granicach obszaru rewitalizacji zidentyfikowano problem niskiego poziomu integracji mieszkańców. Ponadto w wielu miejscach użyteczności publicznej mających spełniać docelowo funkcję wypoczynkowo-rekreacyjną (takie jak parki) zauważalne są negatywne zjawiska społeczne (np. nielegalne spożywanie alkoholu). W celu zapobiegania ww. problemom i stworzenia atrakcyjnej przestrzeni publicznej dla mieszkańców (z uwzględnieniem dzieci i osób z niepełnosprawnościami) w ramach przedsięwzięcia przewidywana jest realizacja następujących prac infrastrukturalnych w Parku Chrztu Polski:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. przygotowanie podłoża pod urządzenia zabawowe (w tym dla osób z niepełnosprawnościami); 2. montaż urządzeń zabawowych (w tym dla osób z niepełnosprawnościami): <ul style="list-style-type: none"> • karuzela; • piaskownica; • huśtawka wahadłowa z siedziskami („bocianie gniazda” dla osób z niepełnosprawnościami, siedziska kubekowe dla małych dzieci). <p>W związku z identyfikacją negatywnych zjawisk w sferze technicznej (niewystarczające oświetlenie w części ciągów komunikacyjnych obszaru rewitalizacji). Przewidywane jest wykonanie następujących prac w ciągu ul. Szkolnej (odcinek od ul. Parafialnej, do ul. Wandy):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Przycięcie gałęzi drzew zasłaniających elementy oświetlenia ulicznego; 2. Przebudowa oświetlenia ulicznego – wymiana starych lamp na nowe.
Powiązanie przedsięwzięcia z celami rewitalizacji i kierunkami działań
<p>Cel 1: Nowosolanin – to brzmi dumnie! Wzmocnienie kapitału ludzkiego i społecznego</p> <p>Kierunek 1.1. Zwiększenie stopnia wzajemnych więzi i integracji mieszkańców</p> <p>Cel 2: Nowosolska przestrzeń – zapraszamy! Przestrzenie publiczne przyjazne dla mieszkańców i atrakcyjne dla turystów</p> <p>Kierunek 2.5. Dostosowanie przestrzeni do potrzeb wypoczynkowych i rekreacyjnych mieszkańców</p> <p>Kierunek 2.8. Zwiększenie bezpieczeństwa przestrzeni oraz dostosowanie jej do osób ze szczególnymi potrzebami</p>
Szacowana wartość przedsięwzięcia
<p>3 000 000, 00 zł</p>

Źródło: opracowanie własne na podstawie informacji z prowadzonego naboru przedsięwzięć.

8. MECHANIZMY INTEGROWANIA DZIAŁAŃ ORAZ PRZEDSIĘWZIĘĆ REWITALIZACYJNYCH

8.1. KOMPLEKSOWOŚĆ PROGRAMU

Przez rewitalizację należy rozumieć proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych, **prowadzony w sposób kompleksowy**, poprzez zintegrowane działania szczególnie na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki. Proces ten jest skoncentrowany terytorialnie oraz prowadzony przez interesariuszy rewitalizacji zgodnie z przyjętym programem rewitalizacji. Załoženiami procesu rewitalizacji są: interdyscyplinarność, kompleksowość, partnerstwo oraz reakcja na kryzys.

Kompleksowo prowadzone działania uwzględniają projekty rewitalizacyjne współfinansowane ze środków unijnych oraz innych publicznych lub prywatnych, które skupione są na **aspekcie społecznym z uwzględnieniem rozwoju gospodarczego, przestrzenno-funkcjonalnego, technicznego lub środowiskowego**. Planowane przedsięwzięcia uwzględniają najpilniejsze potrzeby obszaru rewitalizacji i ich długofalowe oddziaływanie warunkujące osiągnięciem kompleksowości interwencji. W trakcie wdrażania programu rewitalizacji nie dopuszcza się możliwości planowania i realizacji tylko wybiórczych inwestycji, nastawionych jedynie na szybki efekt poprawy estetyki przestrzeni, skupionych tylko na działaniach remontowych czy modernizacyjnych, które nie skutkują zmianami strukturalnymi na obszarze rewitalizacji.

8.2. KONCENTRACJA PROGRAMU

Na etapie delimitacji obszaru zdegradowanego na wyznaczonym obszarze rewitalizacji Gminy Nowa Sól – Miasto zdiagnozowano koncentrację negatywnych zjawisk, w szczególności w sferze społecznej, ale również w sferze gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej. Z kolei diagnoza pogłębiona obszaru rewitalizacji pozwoliła na identyfikację negatywnych zjawisk również w sferze środowiskowej.

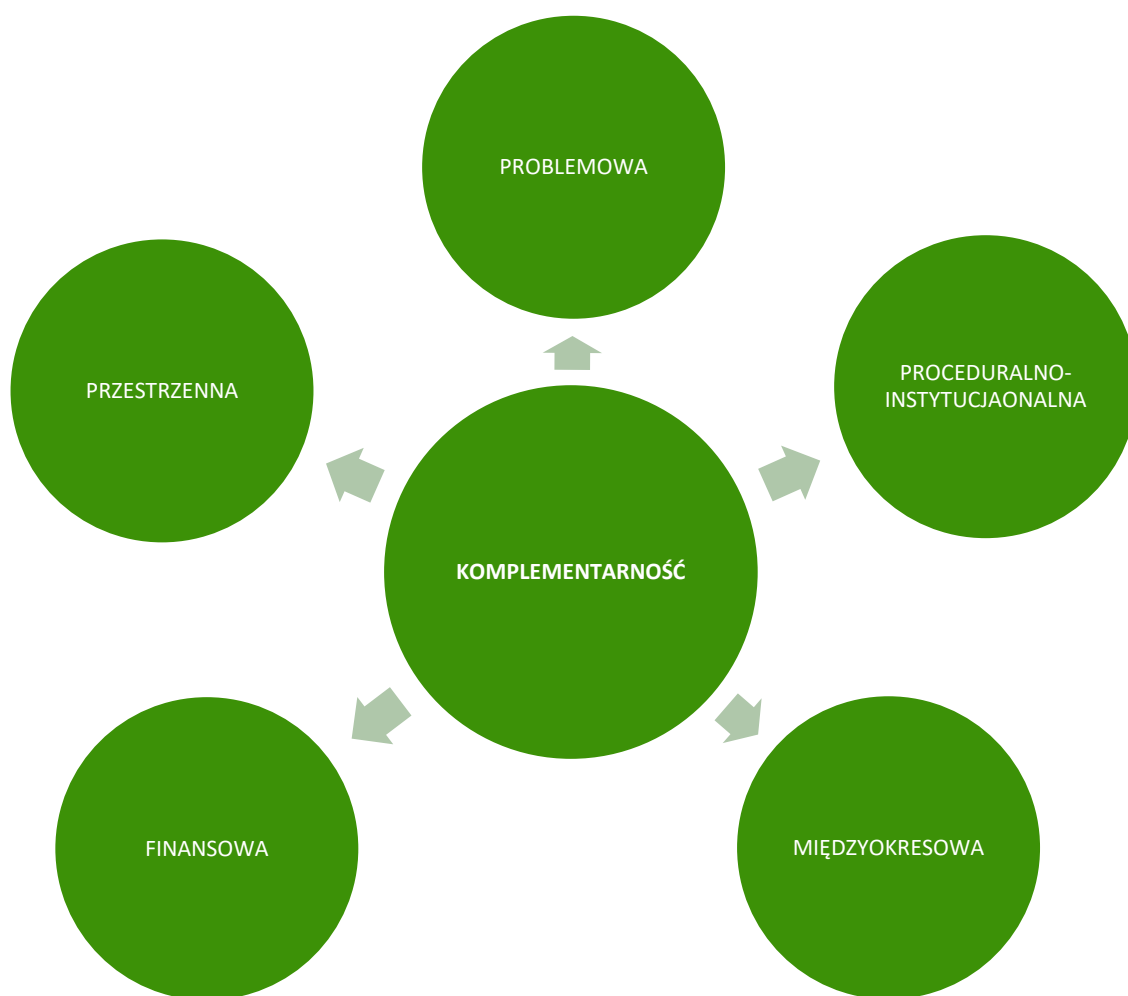
Większość podstawowych jak i uzupełniających przedsięwzięć rewitalizacyjnych realizowana będzie w granicach obszaru rewitalizacji. Jednak z uwagi na dostępne zasoby w bliskim sąsiedztwie wyznaczonych podobszarów (Jednostka 9 i Jednostka 10) część przedsięwzięć realizowana będzie poza granicami obszaru rewitalizacji, co jednak pozytywnie wpłynie na rozwiązywanie problemów występujących wewnątrz jego granic. Przedsięwzięcia zlokalizowane poza obszarem rewitalizacji to:

1. Projekt Zintegrowany Nr 3: Przenosimy Szkołę Muzyczną – rozwijamy usługi społeczne (częściowo – budynki przy ul. Muzealnej 46 i ul. Zjednoczenia 42 zlokalizowane są poza obszarem rewitalizacji);
2. Projekt Uzupełniający Nr 3: Publiczne Przedszkole Nr 9 z Oddziałami Integracyjnymi – budowa nowego obiektu (całość przedsięwzięcia realizowana poza obszarem rewitalizacji);
3. Projekt Uzupełniający Nr 4: Budowa ogrzewalni wraz ze zwiększeniem powierzchni noclegowej istniejącej noclegowni o dodatkowe pomieszczenie (całość przedsięwzięcia realizowana poza obszarem rewitalizacji);

8.3. KOMPLEMENTARNOŚĆ PRZEDSIĘWZIĘĆ REWITALIZACYJNYCH

Działania zaplanowane w Gminnym Programie Rewitalizacji dla Gminy Nowa Sól – Miasto na lata 2023-2030 wspierają proces rewitalizacji w sposób zaplanowany, skoordynowany, komplementarny oraz zintegrowany wewnętrznie i zewnętrznie. Komplementarność przedsięwzięć rewitalizacyjnych jest widoczna w obecnie wdrażanych działaniach o charakterze rewitalizacyjnym lub planowanych do realizacji.

Zaplanowane w programie rewitalizacji przedsięwzięcia są komplementarne w następujących wymiarach: przestrzennym, problemowym, proceduralno-instytucjonalnym, międzyokresowym oraz w zakresie źródeł finansowania.

8.3.1. KOMPLEMENTARNOŚĆ PRZESTRZENNA

Komplementarność przestrzenna oznacza konieczność wzięcia pod uwagę podczas tworzenia i realizacji programu rewitalizacji wzajemnych powiązań pomiędzy projektami/przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi zarówno realizowanych na obszarze rewitalizacji, jak i znajdujących się poza nim, ale oddziałujących na obszar rewitalizacji.

Planowane do realizacji przedsięwzięcia rewitalizacyjne zlokalizowane są w większości w granicach wyznaczonego obszaru rewitalizacji. Mając jednak na uwadze osiągnięcie efektu synergii zdecydowano się na rozszerzenie przestrzennego zakresu niektórych przedsięwzięć, które będą realizowane poza obszarem rewitalizacji, ale ich realizacja przyczyni się do rozwiązania problemów na obszarze rewitalizacji. Takimi przedsięwzięciami są:

1. Projekt Zintegrowany Nr 3: Przenosimy Szkołę Muzyczną – rozwijamy usługi społeczne: zarówno obiekt obecnie wykorzystywany przez placówkę (ul. Zjednoczenia 42) jak i budynek, do którego instytucja ma być przeniesiona (ul. Muzealna 46) znajdują się poza obszarem rewitalizacji, jednak położone są w jego bezpośrednim sąsiedztwie. Stworzenie nowych instytucji świadczących usługi społeczne oraz nowa lokalizacja szkoły pozwolą na rozwiązanie problemów społecznych w obszarze rewitalizacji.
2. Projekt Uzupełniający Nr 3: Publiczne Przedszkole Nr 9 z Oddziałami Integracyjnymi – budowa nowego obiektu. Przedsięwzięcie realizowane będzie poza obszarem rewitalizacji, należy jednak zaznaczyć, że w bezpośrednim sąsiedztwie obszaru. Ponadto, powstanie nowej placówki przedszkolnej pozwoli na zwiększenie oferty dydaktycznej dla dzieci z obszaru rewitalizacji.
3. Projekt Uzupełniający Nr 4: Budowa ogrzewalni wraz ze zwiększeniem powierzchni noclegowej istniejącej noclegowni o dodatkowe pomieszczenie. Przedsięwzięcie realizowane będzie poza obszarem rewitalizacji, należy jednak zaznaczyć, że w bezpośrednim sąsiedztwie obszaru. Ponadto, realizacja przedsięwzięcia będzie przeciwdziałać negatywnym zjawiskom w sferze społecznej zidentyfikowanym w granicach obszaru rewitalizacji (m.in. zjawisku bezdomności).

Zapewnienie komplementarności przestrzennej powinno wiązać się z wprowadzeniem mechanizmów analizy następstw decyzji przestrzennych w skali Gminy i otoczenia dla skuteczności Programu Rewitalizacji. Warto zaznaczyć, że realizowane projekty będą oddziaływały na cały obszar dotknięty kryzysem, a nie wyłącznie punktowo. Zakładają one możliwość korzystania z nowej infrastruktury publicznej nie tylko przez mieszkańców obszaru rewitalizacji, ale i całej Gminy. Należy również zaznaczyć, że realizacja zaplanowanych przedsięwzięć nie będzie skutkować przenoszeniem się problemów na inne obszary, co mogłoby prowadzić do niepożądanych efektów społecznych, takich jak segregacja społeczna, czy marginalizacja.

Lokalizacja przedsięwzięć rewitalizacyjnych zobrazowana została w załączniku nr 1 do Gminnego Programu Rewitalizacji.

8.3.2. KOMPLEMENTARNOŚĆ PROBLEMOWA

Prowadzone działania rewitalizacyjne w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Nowa Sól - Miasto na lata 2023-2030 mają dążyć do założonej w Programie wizji oraz przyczynić się do realizacji celów rewitalizacji. Powiązania podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych z celami rewitalizacji, a także ich pożądane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny przedstawiono w rozdziale 7.1. Z kolei spójność pozostałych dopuszczalnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych z kierunkami działań, które realizują, została przedstawiona w rozdziale 7.2. Komplementarność problemową przedsięwzięć powinno się również zapewniać stosując mechanizm powiązania działań rewitalizacyjnych ze strategicznymi decyzjami Gminy w innych sferach, co wpłynie na lepszą koordynację tematyczną oraz sprawną organizację działań.

Przedsięwzięcia rewitalizacyjne zostały również opracowane w myśl wzajemnego oddziaływania i dopełnienia tematycznego. W rezultacie będą one stanowiły odpowiedź na występujące problemy w sferze społecznej, gospodarczej, środowiskowej, technicznej oraz przestrzenno-funkcjonalnej.

Tabela 18. Komplementarność problemowa przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

Nr	Nazwa przedsięwzięcia	Oddziaływanie na problemy w sferze:				
		społecznej	gospodarczej	przestrzenno-funkcjonalnej	technicznej	środowiskowej
PZ nr 1	Magazyn Pomysłów i Działań					
PZ nr 2	Powstanie Centrum Wspierania Rodziny					
PZ nr 3	Przenosimy Szkołę Muzyczną – rozwijamy usługi społeczne					
PZ nr 4	Rozwój obszaru portowego w Nowej Soli					
PZ nr 5	Rozwój Nadodrzańskiego Parku Rekreacyjnego					
PZ nr 6	Poprawa warunków mieszkalnych w wybranych kwartałach zabudowy					
PU nr 1	Kameralizacja centrum miasta Nowa Sól					
PU nr 2	Przebudowa zabytkowego budynku użyteczności publicznej przy ul. Parafialnej 4 w Nowej Soli w celu stworzenia Centrum Administracji Samorządowej i Usług					
PU nr 3	Publiczne Przedszkole Nr 9 z Oddziałami Integracyjnymi – budowa nowego obiektu					
PU nr 4	Budowa ogrzewalni wraz ze zwiększeniem powierzchni noclegowej istniejącej noclegowni o dodatkowe pomieszczenie					
PU nr 5	Montaż dodatkowych urządzeń zabawowych dla dzieci i osób z niepełnosprawnościami w Parku Chrztu Polski w Nowej Soli oraz przebudowa oświetlenia ulicznego w ul. Szkolnej					

Źródło: opracowanie własne.

Każde podstawowe przedsięwzięcie rewitalizacyjne składa się z kilku powiązanych ze sobą działań (modułów) mających charakter zarówno infrastrukturalny, jak i miękki, tworząc w ten sposób projekt zintegrowany. Ma to przeciwdziałać również fragmentacji działań tj. tzw. „rewitalizacji technicznej” lub „rewitalizacji społecznej”, które to pojęcia są błędnie stosowane, ponieważ rewitalizacja jest zawsze kompleksowa.

Ponadto poszczególne projekty zintegrowane są powiązane pomiędzy sobą, co zwiększa komplementarność zaplanowanych do realizacji działań. Niniejszy dokument zakłada również realizację pozostałych przedsięwzięć rewitalizacyjnych, które mają na celu wsparcie i dopełnienie projektów podstawowych, bezpośrednio ukierunkowanych na osiągnięcie celów strategicznych. Ma to prowadzić do osiągnięcia efektu synergii i zachowania kompleksowości podejmowanej interwencji. Powiązania pomiędzy przedsięwzięciami podstawowymi oraz ich zależność z pozostałymi przedsięwzięciami przedstawia poniższa tabela.

Tabela 19. Powiązania między przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi.

Nr	Nazwa przedsięwzięcia	PZ nr 1	PZ nr 2	PZ nr 3	PZ nr 4	PZ nr 5	PZ nr 6
PZ nr 1	Magazyn Pomysłów i Działań						
PZ nr 2	Powstanie Centrum Wspierania Rodziny						
PZ nr 3	Przenosimy Szkołę Muzyczną – rozwijamy usługi społeczne						
PZ nr 4	Rozwój obszaru portowego w Nowej Soli						
PZ nr 5	Rozwój Nadodrzańskiego Parku Rekreacyjnego						
PZ nr 6	Poprawa warunków mieszkalnych w wybranych kwartałach zabudowy						
PU nr 1	Kameralizacja centrum miasta Nowa Sól						
PU nr 2	Przebudowa zabytkowego budynku użyteczności publicznej przy ul. Parafialnej 4 w Nowej Soli w celu stworzenia Centrum Administracji Samorządowej i Usług						
PU nr 3	Publiczne Przedszkole Nr 9 z Oddziałami Integracyjnymi – budowa nowego obiektu						
PU nr 4	Budowa ogrzewalni wraz ze zwiększeniem powierzchni noclegowej istniejącej noclegowni o dodatkowe pomieszczenie						

PU nr 5	Montaż dodatkowych urządzeń zabawowych dla dzieci i osób z niepełnosprawnościami w Parku Chrztu Polski w Nowej Soli oraz przebudowa oświetlenia ulicznego w ul. Szkolnej						
--------------------	--	--	--	--	--	--	--

Źródło: opracowanie własne.

8.3.3. KOMPLEMENTARNOŚĆ PROCEDURALNO-INSTITUCJONALNA

Komplementarność proceduralno-institutionalna oznacza konieczność takiego zaprojektowania systemu zarządzania programem rewitalizacji, który pozwoli na efektywne współdziałanie na jego rzecz różnych instytucji oraz wzajemne uzupełnianie się i spójność procedur.

Zakłada się połączenie systemu wdrażania, zarządzania i monitoringu Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Nowa Sól - Miasto na lata 2023-2030 z procedurami wynikającymi ze Strategii Rozwoju Miasta Nowa Sól na lata 2022-2030. Wspólnymi organami w realizacji obu wymienionych dokumentów będzie Prezydent Miasta Nowa Sól odpowiedzialny za stymulowanie i koordynację działań, a także odpowiednie komórki Urzędu Miejskiego w Nowej Soli, jednostki organizacyjne i partnerzy Gminy, którym zadania wynikające z Programu będą zlecane w taki sposób, aby wykonywały je podmioty mające do tego najlepsze kompetencje.

Komplementarność proceduralno-institutionalna zostanie zapewniona nie tylko na etapie programowania, ale również na etapie wdrażania, dzięki współpracy i działaniu osób odpowiedzialnych za poszczególne elementy programu w ramach Komitetu Rewitalizacji, na którego czele będzie stał Przewodniczący.

Szczegółowy opis systemu zarządzania, monitorowania i oceny efektywności wdrażanych działań przedstawiony został w rozdziale 10 i 12.

8.3.4. KOMPLEMENTARNOŚĆ MIĘDZYKRESOWA

Zachowanie ciągłości programowej (polegającej na kontynuacji lub rozwijaniu wsparcia z polityki spójności) ma w procesach rewitalizacji kluczowe znaczenie, stąd działania rewitalizacyjne zaplanowane w niniejszym Programie są komplementarne z działaniami prowadzonymi w perspektywach finansowych Unii Europejskiej w latach 2004-2006, 2007-2013 oraz 2014-2020 oraz kolejnej perspektywie. Stanowią one kontynuację i uzupełnienie wcześniejszych projektów. Ponadto wnioski wyciągnięte z realizacji poprzednich projektów pozwolą na bardziej efektywne wykorzystanie środków, co wzmocni efektywność i skuteczność podejmowanych działań.

Tabela 20. Wykaz projektów zrealizowanych w poprzednich latach przy wsparciu środków pochodzących z funduszy europejskich.

Perspektywa finansowa 2004-2006				
Lp.	Nazwa zrealizowanego projektu	Wartość projektu	Dofinansowanie UE	Beneficjent
1.	Budowa drogi dojazdowej wraz z towarzyszącą infrastrukturą do terenów przemysłowych w Nowej Soli	3 241 583,25 zł	2 431 187,44 zł	Gmina Nowa Sól - Miasto

2.	Regionalna Platforma Cyfrowa w Gminie Nowa Sól – Miasto	85 601,47 zł	64 201, 10 zł	Gmina Nowa Sól - Miasto
Perspektywa finansowa 2007-2013				
Lp.	Nazwa zrealizowanego projektu	Wartość projektu	Dofinansowanie UE	Beneficjent
1.	Na równych prawach – przeciwdziałanie wykluczeniu cyfrowemu w Gminie Nowa Sól – Miasto	1 699 163,33 zł	1 431 742,83 zł	Gmina Nowa Sól - Miasto
2.	Indywidualizacja procesu nauczania i wychowania uczniów klas I-III w Gminie Nowa Sól	527 114,00 zł	448 046,90 zł	Gmina Nowa Sól - Miasto
3.	Info-mat za pan brat w Nowej Soli – kompleksowy program dodatkowych zajęć edukacyjnych dla uczniów szkół podstawowych i gimnazjalnych	490 860,00 zł	417 231,00 zł	Gmina Nowa Sól - Miasto
4.	Kto jak nie TY – program wyrównujący braki edukacyjne i psychologiczne oraz rozwijający kompetencje kluczowe uczniów szkoły podstawowej	112 260,10 zł	95 421,09 zł	Gmina Nowa Sól – Miasto/Publiczna Szkoła Podstawowa nr 5 Nowa Sól
Perspektywa finansowa 2014-2020				
Lp.	Nazwa zrealizowanego projektu	Wartość projektu	Dofinansowanie UE	Beneficjent
1.	RE ODRA – aktywizacja społeczna i gospodarcza terenów pofabrycznych w Nowej Soli	25 780 372,91 zł	11 935 361,37 zł	Gmina Nowa Sól – Miasto
2.	ODRAN – Centrum Matematyczno-Przyrodnicze w Nowej Soli	3 937 722,00 zł	2 693 565,00 zł	Gmina Nowa Sól - Miasto
3.	Ekologicznie w mieście, poprawa efektywności energetycznej poprzez wymianę źródeł ciepła w budynkach mieszkalnych – etap I	1 994 520,00 zł	997 260,00 zł	Gmina Nowa Sól - Miasto
3.	Nowa era informatyczna w Nowej Soli pakiet info-usług dla mieszkańców	970 769,00 zł	806 916,91 zł	Gmina Nowa Sól - Miasto
4.	Pierwszy Dzienny Dom Seniora w Nowej Soli	845 387,94 zł	718 579,74 zł	Gmina Nowa Sól - Miasto
5.	Logiczny przedszkolak – dodatkowe zajęcia z ekonomii, matematyczno-przyrodnicze i języka angielskiego dla dzieci w wieku 5 i 6 lat z publicznych przedszkoli	198 656,94 zł	168 858,39 zł	Gmina Nowa Sól - Miasto
6.	Zakodowane przedszkolaki – dodatkowe zajęcia dla dzieci w wieku 4-6 lat z publicznych przedszkoli w Nowej Soli	167 403,63 zł	142 293,08 zł	Gmina Nowa Sól - Miasto

Źródło: opracowanie własne na podstawie www.mapadotacji.gov.pl.

8.3.5. KOMPLEMENTARNOŚĆ ŹRÓDEŁ FINANSOWANIA

Działania rewitalizacyjne, zaplanowane do wdrożenia w niniejszym Programie, mają na celu wyprowadzenie obszaru rewitalizacji ze stanu kryzysowego. Nagromadzenie się negatywnych zjawisk zarówno w sferze społecznej, jak i gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej koreluje z koniecznością zwiększenia nakładów finansowych na realizację działań w wyznaczonym obszarze. Projekty o charakterze rewitalizacyjnym łączące środki prywatne i publiczne, mogą być wspomagane środkami zewnętrznymi, pochodzącymi z:

- funduszy unijnych;
- funduszy publicznych krajowych;
- programów jednostek samorządu terytorialnego wyższego szczebla, w tym zwłaszcza programów finansowanych ze środków Samorządu Województwa Lubuskiego;
- innych funduszy międzynarodowych, w tym m.in. funduszy EOG i funduszy Norweskich;
- innych zwrotnych i bezzwrotnych źródeł finansowania, dystrybuowanych przed podmioty publiczne i prywatne.

Warto jest zauważyć, że w ramach perspektywy finansowej 2021-2027 samorząd będzie miał możliwość korzystania z nowej puli dofinansowań. Polityka spójności na lata 2021-2027 docelowo obejmie fundusze takie jak: Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego (EFRR), Fundusz Spójności (FS), Europejski Fundusz Społeczny+ (EFS+). Dodatkowym wsparciem będzie Fundusz na rzecz Sprawiedliwej Transformacji (FST), który jest częścią Europejskiego Zielonego Ładu (European Green Deal) i elementem (I filarem) Mechanizmu Sprawiedliwej Transformacji. Do krajowych programów w ramach Umowy Partnerstwa w nowej perspektywie finansowej 2021-2027 należą:

- Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko (FENIKS),
- Fundusze Europejskie dla Nowoczesnej Gospodarki (FENG),
- Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021-2027 (FERS),
- Fundusze Europejskie na Rozwój Cyfrowy (FERC),
- Pomoc Techniczna dla Funduszy Europejskich (PTFE),
- Fundusze Europejskie Pomoc Żywnościowa (FEPŻ),
- programy Europejskiej Współpracy Terytorialnej.

Gmina może korzystać także z funduszy dedykowanych dla województwa lubuskiego w ramach Funduszy Europejskich dla Lubuskiego 2021-2027. Kolejnymi możliwościami finansowania działań rewitalizacyjnych z uwzględnieniem udziału interesariuszy procesu jest finansowanie w ramach formuły Partnerstwa Publiczno-Prywatnego oraz zaangażowanie do działań organizacji pozarządowych.

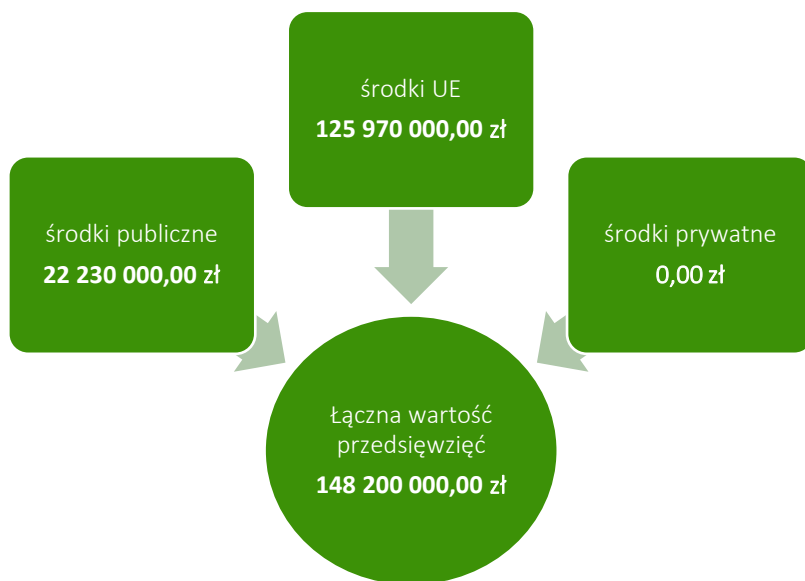
Zakłada się możliwość uzupełniania i łączenia finansowania projektów/przedsięwzięć rewitalizacyjnych ze środków EFS+, EFRR i FS z wykluczeniem ryzyka podwójnego finansowania oraz prywatnych i publicznych źródeł finansowania.

Szczegółowe informacje dotyczące potencjalnych źródeł finansowania poszczególnych projektów znajdują się w rozdziale 9.

9. RAMY FINANSOWE GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI

W niniejszym rozdziale przedstawione zostały ramy finansowe zaplanowanych projektów zintegrowanych wraz z szacunkowymi nakładami finansowymi w podziale na środki publiczne, środki UE oraz środki prywatne. Łączna wartość przedsięwzięć rewitalizacyjnych szacowana jest na poziomie 148,2 mln zł, z czego 22,23 mln zł wydatkowana zostanie ze środków publicznych, w tym z budżetu Gminy Nowa Sól – Miasto, natomiast 125,97 mln zł finansowana będzie ze środków Unii Europejskiej (zakładając 85% dofinansowania).

Rysunek 21. Szacunkowe zestawienie wartości podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Źródło: opracowanie własne.

Zaznaczyć należy, iż podane kwoty stanowią wartości szacunkowe, a kwota rzeczywista określana będzie na podstawie dokumentacji projektowej i uwzględniana w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy. Założono również maksymalne wartości dofinansowań ze środków Unii Europejskiej, jednak przy braku takich możliwości realizacja przedsięwzięć będzie odbywała się w miarę możliwości przy wykorzystaniu środków z innych źródeł. Dopuszcza się również możliwość realizacji przedsięwzięć etapami (modułami), jeśli zaistnieje możliwość pozyskania funduszy na dany moduł. W poniższej tabeli przedstawiono podział źródeł finansowania dla poszczególnych projektów zintegrowanych.

Tabela 21. Szacunkowe ramy finansowe podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

Numer projektu	Nazwa przedsięwzięcia rewitalizacyjnego	Podmiot realizujący przedsięwzięcie	Szacowana wartość przedsięwzięcia (zł)	Szacunkowe nakłady finansowe (zł)			Źródła finansowania
				Środki publiczne	Środki UE	Środki prywatne	
PZ NR 1	Magazyn Pomysłów i Działań	Gmina Nowa Sól – Miasto	5 300 000,00	795 000,00	4 505 000,00	0	- Budżet Gminy Nowa Sól - Miasto - Środki zewnętrzne (w tym m.in.: fundusze europejskie – w szczególności środki FEWL 2021-2027, dotacje krajowe, środki własne partnerów, pożyczki, kredyty, WFOŚiGW oraz NFOŚiGW, PPP, środki Konserwatora Zabytków)
PZ NR 2	Powstanie Centrum Wspierania Rodziny wraz z wyposażeniem	Gmina Nowa Sól – Miasto	5 500 000,00	825 000,00	4 675 000,00	0	- Budżet Gminy Nowa Sól - Miasto - Środki zewnętrzne (w tym m.in.: fundusze europejskie – w szczególności środki FEWL 2021-2027, dotacje krajowe, środki własne partnerów, pożyczki, kredyty, WFOŚiGW oraz NFOŚiGW, PPP, środki Konserwatora Zabytków)
PZ NR 3	Przenosimy Szkołę Muzyczną – rozwijamy usługi społeczne	Gmina Nowa Sól – Miasto	41 000 000,00	6 150 000,00	34 850 000,00	0	- Budżet Gminy Nowa Sól - Miasto - Środki zewnętrzne (w tym m.in.: fundusze europejskie – w szczególności środki FEWL 2021-2027, dotacje krajowe, środki własne partnerów, pożyczki, kredyty, WFOŚiGW oraz NFOŚiGW, PPP, środki Konserwatora Zabytków)
PZ NR 4	Rozwój obszaru portowego w Nowej Soli	Gmina Nowa Sól – Miasto	20 800 000,00	2 320 000,00	17 680 000,00	0	- Budżet Gminy Nowa Sól - Miasto - Środki zewnętrzne (w tym m.in.: fundusze europejskie – w szczególności środki FEWL 2021-2027, dotacje krajowe, środki własne partnerów, pożyczki, kredyty, WFOŚiGW oraz NFOŚiGW, PPP, środki Konserwatora Zabytków)
PZ NR 5	Rozwój Nadodrzańskiego Parku Rekreacyjnego	Gmina Nowa Sól – Miasto	10 500 000,00	1 575 000,00	8 925 000,00	0	- Budżet Gminy Nowa Sól - Miasto - Środki zewnętrzne (w tym m.in.: fundusze europejskie – w szczególności środki FEWL 2021-2027, dotacje krajowe, środki własne partnerów, pożyczki, kredyty, WFOŚiGW oraz NFOŚiGW, PPP, środki Konserwatora Zabytków)

PZ NR 6	Poprawa warunków mieszkalnych w wybranych kwartałach zabudowy	Gmina Nowa Sól – Miasto	40 600 000,00	6 090 000,00	34 510 000,00	0	- Budżet Gminy Nowa Sól - Miasto - Środki zewnętrzne (w tym m.in.: fundusze europejskie – w szczególności środki FEWL 2021-2027, dotacje krajowe, środki własne partnerów, pożyczki, kredyty, WFOŚiGW oraz NFOŚiGW, PPP, środki Konserwatora Zabytków)
PU NR 1	Kameralizacja centrum miasta Nowa Sól	Gmina Nowa Sól – Miasto	10 000 000,00	1 500 000,00	8 500 000,00	0	- Budżet Gminy Nowa Sól - Miasto - Środki zewnętrzne (w tym m.in.: fundusze europejskie – w szczególności środki FEWL 2021-2027, dotacje krajowe, środki własne partnerów, pożyczki, kredyty, WFOŚiGW oraz NFOŚiGW, PPP, środki Konserwatora Zabytków)
PU NR 2	Przebudowa zabytkowego budynku użyteczności publicznej przy ul. Parafialnej 4 w Nowej Soli w celu stworzenia Centrum Administracji Samorządowej i Usług	Gmina Nowa Sól – Miasto	5 000 000,00	750 000,00	4 250 000,00	0	- Budżet Gminy Nowa Sól - Miasto - Środki zewnętrzne (w tym m.in.: fundusze europejskie – w szczególności środki FEWL 2021-2027, dotacje krajowe, środki własne partnerów, pożyczki, kredyty, WFOŚiGW oraz NFOŚiGW, PPP, środki Konserwatora Zabytków)
PU NR 3	Publiczne Przedszkole Nr 9 z Oddziałami Integrycyjnymi – budowa nowego obiektu	Gmina Nowa Sól – Miasto	5 000 000,00	750 000,00	4 250 000,00	0	- Budżet Gminy Nowa Sól - Miasto - Środki zewnętrzne (w tym m.in.: fundusze europejskie – w szczególności środki FEWL 2021-2027, dotacje krajowe, środki własne partnerów, pożyczki, kredyty, WFOŚiGW oraz NFOŚiGW, PPP, środki Konserwatora Zabytków)
PU NR 4	Budowa ogrzewalni wraz ze zwiększeniem powierzchni noclegowej istniejącej noclegowni o dodatkowe pomieszczenie	Gmina Nowa Sól – Miasto	1 500 000,00	225 000,00	1 275 000,00	0	- Budżet Gminy Nowa Sól - Miasto - Środki zewnętrzne (w tym m.in.: fundusze europejskie – w szczególności środki FEWL 2021-2027, dotacje krajowe, środki własne partnerów, pożyczki, kredyty, WFOŚiGW oraz NFOŚiGW, PPP, środki Konserwatora Zabytków)
PU NR 5	Montaż dodatkowych urządzeń zabawowych dla dzieci i osób z niepełnosprawnościami w Parku Chrztu Polski w Nowej Soli oraz przebudowa	Gmina Nowa Sól – Miasto	3 000 000,00	450 000,00	2 550 000,00	0	- Budżet Gminy Nowa Sól - Miasto - Środki zewnętrzne (w tym m.in.: fundusze europejskie – w szczególności środki FEWL 2021-2027, dotacje krajowe, środki własne

	oświetlenia ulicznego w ul. Szkolnej					partnerów, pożyczki, kredyty, WFOŚiGW oraz NFOŚiGW, PPP, środki Konserwatora Zabytków)
Ogółem		148 200 000,00	22 230 000,00	125 970 000,00	0,00	-

Źródło: opracowanie własne.

10. WDRAŻANIE GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI

10.1. STRUKTURA ZARZĄDZANIA REALIZACJĄ GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Nowa Sól-Miasto na lata 2023-2030 to dokument operacyjny, oddziałujący na różne obszary funkcjonowania Gminy, realizowany w różnym czasie, we współpracy z różnymi podmiotami, zarówno w trakcie jego przygotowania, jak również podczas realizacji, monitoringu i ewaluacji. Z tego względu wymaga on zaplanowania odpowiedniego systemu zarządzania. Właściwa realizacja Programu zakłada aktywną współpracę ze wszystkimi interesariuszami rewitalizacji oraz przyporządkowanie poszczególnym jednostkom konkretnych zadań tak, aby przyniosła ona jak najlepsze efekty.

Za zarządzanie i wdrażanie Gminnego Programu Rewitalizacji oraz przedstawianie okresowych ocen z postępu jego realizacji, odpowiedzialny będzie Prezydent Miasta Nowa Sól. Pełnił będzie on rolę nadzorczą nad całym procesem rewitalizacji, a jego zadania wykonywane będą we współpracy z powołanym przez niego organem, którym będzie Zespół ds. rewitalizacji.

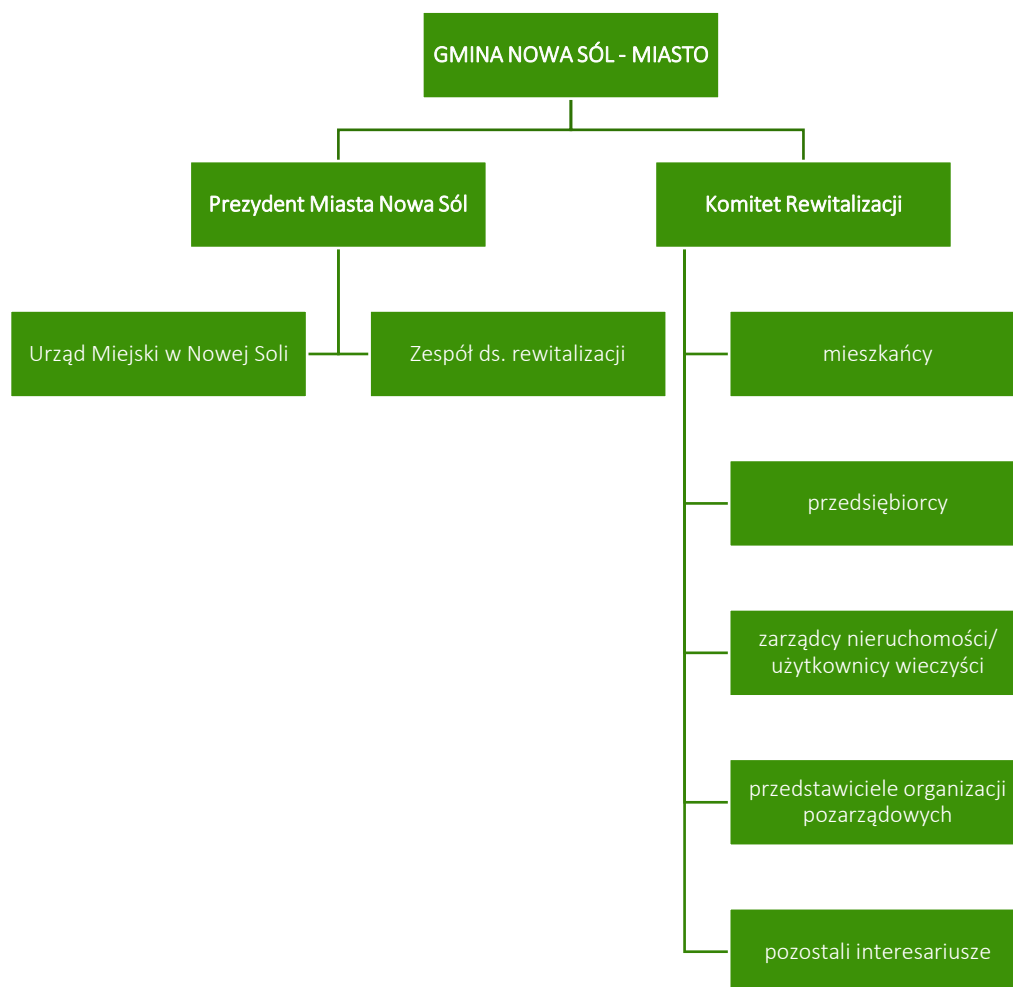
Zespół ten funkcjonował będzie w strukturze Urzędu Miejskiego w Nowej Soli, a w jego skład będą wchodzić osoby zaangażowane w realizację założeń Gminnego Programu Rewitalizacji – pracownicy Urzędu Miejskiego w Nowej Soli. Do zadań Zespołu należeć będzie:

- koordynacja wdrażania Gminnego Programu Rewitalizacji,
- współpraca z komórkami organizacyjnymi Urzędu, jednostkami organizacyjnymi oraz partnerami społecznymi,
- gromadzenie i aktualizacja danych dotyczących sytuacji kryzysowych w Gminie,
- sporządzanie raportów z wdrażania Gminnego Programu Rewitalizacji i przekazywanie ich Komitetowi Rewitalizacji,
- organizacja systemu oceny i monitoringu Gminnego Programu Rewitalizacji, w szczególności opracowanie wzoru formularza sprawozdań z realizacji poszczególnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych,
- identyfikowanie potencjalnych zagrożeń i problemów związanych z realizacją Programu,
- bieżące informowanie mieszkańców nt. wdrażania Gminnego Programu Rewitalizacji i realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych,
- zbieranie propozycji zmian do Programu zgłaszanych przez pozostałych interesariuszy rewitalizacji,
- aktualizacja założeń Programu na skutek przeprowadzonej oceny skuteczności i bieżącego monitoringu Programu.

Zgodnie z art. 7 ust. 4 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji, w terminie nie dłuższym niż 3 miesiące od dnia uchwalenia Gminnego Programu Rewitalizacji, Rada Miejska zobowiązana jest podjąć uchwałę w sprawie określenia zasad wyznaczania składu oraz zasad działania Komitetu Rewitalizacji. Komitet ten stanowi forum współpracy i dialogu interesariuszy z organami Gminy oraz sprawuje funkcję opiniotwórczo-doradczą w sprawach związanych z wdrażaniem Gminnego Programu Rewitalizacji. Tworzą go osoby reprezentujące wszystkich interesariuszy rewitalizacji przed organami władz Gminy Nowa Sól – Miasto. Do minimalnego zakresu uprawnień i zadań Komitetu należy zaopiniowanie, sporządzonej przez Prezydenta, oceny aktualności i stopnia realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji. Do pozostałych zadań Komitetu należy m.in.: podejmowanie działań mających wpływ na proces rewitalizacji na każdym etapie i poziomie prac nad Programem, sprawowanie nadzoru, monitorowanie i ewaluacja działań rewitalizacyjnych. Szczegółowe zasady funkcjonowania Komitetu określa się w regulaminie Komitetu.

Na poniższym schemacie przedstawiono strukturę zarządzania Gminnym Programem Rewitalizacji dla Gminy Nowa Sól – Miasto na lata 2023-2030.

Rysunek 22. Struktura zarządzania realizacją Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Nowa Sól – Miasto.

Źródło: opracowanie własne.

10.2. KOSZTY ZARZĄDZANIA

Koszty związane z zarządzaniem procesem rewitalizacji w Gminie Nowa Sól – Miasto ujęte zostaną w bieżących kosztach funkcjonowania Gminy i stanowić będą wydatki na wynagrodzenia pracowników zajmujących się wdrażaniem Gminnego Programu Rewitalizacji wraz z pochodnymi od wynagrodzeń. Średnie miesięczne wynagrodzenie brutto pracowników Urzędu Miejskiego w 2022 roku wyniosło 6853,57 zł, co stanowiło prawie 82 242,84 zł całkowitych wydatków na pracownika w skali roku. Osobami zaangażowanymi w proces zarządzania Programem będą pracownicy Urzędu Miejskiego w Nowej Soli, jednak zadania dotyczące rewitalizacji będą wykonywane przez nich w części etatu (w ramach swoich dotychczasowych obowiązków służbowych), co pozwala wnioskować, że koszty zarządzania Gminnym Programem Rewitalizacji na jednego pracownika będą niższe.

10.3. RAMOWY HARMONOGRAM REALIZACJI PROGRAMU

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Nowa Sól – Miasto jest programem wieloletnim. Jego okres realizacji wynosi 10 lat. Rok 2023 jest rokiem kończącym prace nad przygotowywaniem dokumentu oraz rozpoczynającym realizację przedsięwzięć rewitalizacyjnych. W tym roku planuje się również powołanie Zespołu ds. rewitalizacji oraz Komitetu Rewitalizacji. Z uwagi na fakt, iż ustawa o rewitalizacji obliuguje do przygotowywania oceny skuteczności działań rewitalizacyjnych przynajmniej raz na 3 lata, został zaproponowany podział realizacji Programu na 3 letnie okresy. Rok 2030 jest rokiem kończącym Program, w którym zostanie przeprowadzona ewaluacja Gminnego Programu Rewitalizacji.

Tabela 22. Ramowy harmonogram realizacji procesu rewitalizacji.

2021-2023	2023-2025	2026-2028	2029-2030
Prace nad GPR:	Pierwszy okres realizacji GPR:	Drugi okres realizacji GPR:	Trzeci okres realizacji GPR oraz zakończenie prac nad GPR
Uchwalenie GPR	Realizacja przedsięwzięć rewitalizacyjnych przewidzianych na lata 2023-2025	Realizacja przedsięwzięć rewitalizacyjnych przewidzianych na lata 2026-2028	Realizacja przedsięwzięć rewitalizacyjnych przewidzianych na lata 2029-2030
Powołanie Zespołu ds. rewitalizacji	Opracowanie rocznych raportów monitoringowych za rok 2024 (do 31 marca 2025 r.), 2025 (do 31 marca 2026 r.), 2026 (do 31 marca 2027 r.)	Opracowanie rocznych raportów monitoringowych za rok 2027 (do 31 marca 2028 r.), 2028 (do 31 marca 2029 r.), 2029 (do 31 marca 2030 r.)	Opracowanie rocznego raportu monitoringowego za rok 2030 (do 31 marca 2031 r.)
Powołanie Komitetu Rewitalizacji	Opracowanie oceny skuteczności działań rewitalizacyjnych za okres 2024-2026 (do 30 kwietnia 2027 r.)	Opracowanie oceny skuteczności działań rewitalizacyjnych za okres 2027-2029 (do 30 kwietnia 2030 r.)	Opracowanie oceny skuteczności działań rewitalizacyjnych za rok 2030 (do 30 kwietnia 2031 r.) Ewaluacja ex-post realizacji GPR za okres 2023-2030

Źródło: opracowanie własne.

11. PARTYCYPACJA SPOŁECZNA W PROCESIE REWITALIZACJI

Partycypacja społeczna jest wyrazem aktywnego uczestnictwa obywateli i podejmowania przez nich decyzji, które są znaczące dla danej społeczności. Może przybierać różnego rodzaju formy i odnosić się do różnych grup społecznych. W przypadku partycypacji w procesie rewitalizacji, mówimy o relacji między władzami samorządowymi a obywatelami, którą charakteryzuje angażowanie jednostek w sprawy je dotyczące poprzez konsultowanie i wypracowywanie konkretnych rozwiązań w dążeniu do osiągnięcia wspólnego celu. W ustawie o rewitalizacji partycypacja odnosi się do aktywnego udziału interesariuszy w kształtowaniu całego procesu rewitalizacji.

Z uwagi na to, iż Gminny Program Rewitalizacji jest dokumentem o charakterze operacyjnym, wdrożenie całego programu, w tym zawartych w nim działań i przedsięwzięć, angażuje wszystkie podmioty zlokalizowane na obszarze rewitalizacji. Uczestnictwo różnych grup interesariuszy należy umożliwić na wszystkich etapach prac nad Programem (diagnozowania, programowania, wdrażania i monitorowania).

Na etapie diagnozowania i programowania wykorzystano następujące formy partycypacji społecznej:

- zbieranie uwag w formie elektronicznej i papierowej,
- ankiety/formularze,
- warsztaty,
- spotkania,
- wywiady.

Aktywną partycypację na etapie diagnozowania i programowania umożliwiono:

- mieszkańcom Gminy Nowa Sól – Miasto,
- przedstawicielom instytucji funkcjonujących na terenie Gminy,
- przedsiębiorcom z obszaru rewitalizacji,
- organizacjom pozarządowym działającym na terenie Gminy,
- samorządowi gminnemu,
- pozostałym interesariuszom np. przyszłym inwestorom, przyszłym mieszkańcom.

Zapewnienie udziału interesariuszom na etapie diagnozowania rozpoczęło się od konsultacji społecznych dotyczących wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Nowa Sól – Miasto. Od 28 lutego do 31 marca 2023 roku wszyscy zainteresowani mogli zgłaszać swoje uwagi oraz wnioski do projektu uchwały w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Nowa Sól – Miasto.

Zgodnie z art. 6 ust. 2 ustawy o rewitalizacji, informację o konsultacjach społecznych projektu uchwały wraz z załącznikami, zamieszczono na minimum 7 dni kalendarzowych przed rozpoczęciem konsultacji, tj. 20 lutego 2023 roku w następujących formach:

- na stronie podmiotowej Gminy Nowa Sól – Miasto w Biuletynie Informacji Publicznej,
- na stronie internetowej Gminy Nowa Sól – Miasto,
- na stronie internetowej Tygodnika Krąg;
- na tablicach ogłoszeń w Urzędzie Miejskim w Nowej Soli,
- w mediach społecznościowych.

Formularz zgłaszania uwag oraz projekt uchwały wraz z załącznikami oraz Diagnozą służącą wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Nowa Sól - Miasto, dostępne były na stronie

internetowej Gminy Nowa Sól – Miasto, na stronie podmiotowej Gminy w Biuletynie Informacji Publicznej, na stronie internetowej Tygodnika Krąg, w mediach społecznościowych oraz w formie papierowej w Urzędzie Miejskim w Nowej Soli. Wypełnione formularze można było dostarczyć w postaci papierowej lub elektronicznej.

Kolejną formą konsultacji była ankieta w formie kwestionariusza on-line i w wersji papierowej. Badania ankietowe wśród mieszkańców pozwoliły na poznanie opinii dotyczącej problemów występujących w 5 sferach funkcjonowania obszaru zaproponowanego do rewitalizacji. Łącznie zebrano 65 ankiet.

Zorganizowano również spotkanie konsultacyjne o charakterze otwartym zorganizowane w Nowosolskim Domu Kultury, na którym omówiono główne założenia rewitalizacji oraz metodykę wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Nowa Sól – Miasto. Uczestnicy mieli możliwość przedstawienia własnych wniosków, a także swobodny udział w dyskusji nad określeniem granic obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji. Podczas spotkania nie zgłoszono żadnych uwag ani propozycji zmian projektu.

Na etapie diagnozy pogłębionej obszaru rewitalizacji oraz programowania Gminnego Programu Rewitalizacji, w dniu 13 czerwca 2023 roku odbyła się wizja lokalna, podczas której przedstawiciele Urzędu Miejskiego w Nowej Soli oprowadzili zainteresowane osoby po miejscach i obiektach, które planowane były do poddania działaniom rewitalizacyjnym, bądź w których widoczne były zjawiska kryzysowe. W trakcie spaceru omówiono pomysły na przedsięwzięcia rewitalizacyjne oraz wykonano dokumentację fotograficzną użytą w niniejszym dokumencie.

w dniu 13 czerwca 2023 roku odbyły się warsztaty z interesariuszami rewitalizacji m.in. przedstawicielami Urzędu Miejskiego w Nowej Soli, jednostek organizacyjnych Gminy Nowa Sól - Miasto (Centrum Aktywności Społecznej, Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji, Zakład Usług Mieszkaniowych, Straż Miejska), stowarzyszeń działających na terenie Gminy Nowa Sól - Miasto (Klub Odrodzenie, Teen Challenge, FCP, Nowosolska Fabryka Marzeń, Koła PZW Nowa Sól, Stowarzyszenie P.A.R.K.), a także przedsiębiorstw działających na obszarze rewitalizacji (PKN Orlen S.A.) i Powiatowego Konserwatora Zabytków. Na początku uczestnicy warsztatów zapoznali się z głównymi założeniami rewitalizacji oraz wnioskami, jakie płynęły z diagnozy służącej wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji. Część warsztatowa składała się z dwóch modułów pn.: „Gdzie leży problem i co można z tym zrobić?”, „Mamy potencjał!”. Zadaniem uczestników było zidentyfikowanie negatywnych zjawisk występujących na obszarze rewitalizacji, wskazanie przyczyn tych zjawisk oraz znalezienie rozwiązań na wyprowadzenie obszaru ze stanu kryzysowego. W dalszej części warsztatów uczestnicy wskazali lokalne potencjały wybranych miejsc obszaru rewitalizacji, a następnie zaproponowali cele i kierunki działań rewitalizacyjnych.

Na etapie programowania zaproszono interesariuszy rewitalizacji do zgłaszania pomysłów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Pomysły zbierano za pomocą uproszczonych fiszek projektowych, udostępnionych w trakcie trwania naboru. Propozycje mogły być zgłaszane zarówno przez osoby fizyczne, jak i instytucje publiczne, organizacje pozarządowe, koła, kluby, podmioty gospodarcze i inne.

Rysunek 23. Warsztaty diagnostyczne przeprowadzone w ramach opracowania Gminnego Programu Rewitalizacji.

Źródło: dokumentacja fotograficzna warsztatów przeprowadzonych z interesariuszami w dniu 13 czerwca 2023 roku.

Ostatnią formą partycypacji społecznej na etapie przygotowania Gminnego Programu Rewitalizacji były konsultacje społeczne projektu dokumentu. Przeprowadzono je w trzech formach: zbierania uwag w postaci wypełnionego papierowego lub elektronicznego formularza uwag, wypełnienia ankiety on-line oraz spotkania konsultacyjnego o charakterze otwartym.

Udział społeczności lokalnej zostanie również zapewniony na etapie wdrażania dokumentu. Za proces wdrażania Programu odpowiedzialny będzie Zespół ds. Rewitalizacji. Z kolei funkcję doradczą, opiniującą oraz monitorującą sprawował będzie Komitet Rewitalizacji. Dodatkowa forma partycypacji społecznej wystąpi również na etapie wyznaczania składu oraz zasad działania Komitetu Rewitalizacji, dla którego prowadzone będą konsultacje społeczne.

Wszelkie informacje i raporty o prowadzonych działaniach rewitalizacyjnych, będą przekazywane mieszkańcom we wszelkich możliwych formach, zakładających dotarcie do wszystkich mieszkańców, bez względu na wiek, status społeczny, poglądy czy stopień i rodzaj niepełnosprawności m.in. na stronie internetowej Gminy, mediach społecznościowych, lokalnej prasie. Sprzyjać to będzie większej partycypacji społecznej w proces rewitalizacji oraz wpływać na większe zaangażowanie mieszkańców w życie Gminy.

12. SYSTEM MONITOROWANIA I OCENY GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI

12.1. MONITORING PROGRAMU

Istotnym elementem skutecznego prowadzenia procesu rewitalizacji jest jego monitoring oraz ocena stopnia realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji. Prowadzenie monitoringu pozwala na weryfikację i reakcję w przypadku występowania negatywnych zjawisk, a także wprowadzenie aktualizacji dokumentu, o ile zajdzie taka potrzeba. Za monitoring Programu odpowiadać będzie Zespół ds. Rewitalizacji i prowadzony on będzie w czterech płaszczyznach:

1. monitorowanie podstawowych parametrów Gminnego Programu Rewitalizacji na etapie przyjęcia Programu oraz późniejszych jego aktualizacji (listy przedsięwzięć rewitalizacyjnych, nakładów finansowych, przewidywanych rezultatów);
2. monitorowanie stopnia realizacji celów za pomocą tabeli ewaluacyjnej stanowiącej załącznik nr 2 do niniejszego Programu (raz na rok).
3. monitorowanie skutków realizacji Programu poprzez analizę poziomu wskaźników wykorzystywanych na etapie delimitacji obszaru rewitalizacji;
4. bieżący monitoring poziomu wdrażania Programu poprzez ocenę stopnia realizacji poszczególnych projektów za pomocą karty oceny projektu/przedsięwzięcia stanowiącej załącznik nr 3 do niniejszego Programu.

Na podstawie powyższych parametrów sporządzany będzie raport monitoringowy (raport z postępów realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Nowa Sól – Miasto na lata 2023-2030), który corocznie przygotowywać będzie Zespół ds. Rewitalizacji we współpracy z Komitetem Rewitalizacji. Sprawozdawczość za dany rok będzie opracowywana do 31 marca następnego roku kalendarzowego.

12.2. OCENA SKUTECZNOŚCI DZIAŁAŃ REWITALIZACYJNYCH

Stałe monitorowanie procesów zachodzących w przestrzeni obszaru zdegradowanego daje możliwość rozpoznania kierunków oraz bieżących potrzeb interesariuszy rewitalizacji.

Skuteczność procesu rewitalizacji jest możliwa do zweryfikowania dzięki prowadzonemu corocznemu monitoringowi Gminnego Programu Rewitalizacji, a także ocenie skuteczności działań rewitalizacyjnych dokonywanej raz na 3 lata przez Prezydenta Miasta Nowa Sól przy pomocy Zespołu ds. Rewitalizacji. Dokument ten podlegać będzie zaopiniowaniu przez Komitet Rewitalizacji, a następnie oraz ogłaszany będzie na stronie podmiotowej Gminy Nowa Sól – Miasto w Biuletynie Informacji Publicznej, zgodnie z art. 22 ust. 1 i 2 ustawy o rewitalizacji.

Analiza zachodzących zmian pozwoli stwierdzić, czy skutecznie zostało wyeliminowane zjawisko degradacji i jego negatywne konsekwencje oraz czy w wyniku powadzonego procesu nie zaistniała konieczność skupienia się na problemach wcześniej niewystępujących.

12.3. SYSTEM WPROWADZANIA MODYFIKACJI DO PROGRAMU

Bieżące monitorowanie i ocena skuteczności działań Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Nowa Sól – Miasto na lata 2023-2030 będzie przesłanką do zareagowania, a tym samym wprowadzenia zmian w Programie, w przypadkach uzasadnionych.

W momencie, gdy Prezydent Miasta Nowa Sól wraz z Zespołem ds. Rewitalizacji w porozumieniu z Komitetem Rewitalizacji zidentyfikują konieczność modyfikacji Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Nowa Sól – Miasto na lata 2023-2030, Prezydent występuje do Rady Miejskiej z wnioskiem o jego zmianę. Do wniosku należy załączyć opinię, że Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Nowa Sól – Miasto wymaga aktualizacji wraz z oceną aktualności i stopnia realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji.

Ewentualna zmiana Gminnego Programu Rewitalizacji następuje w trybie, w jakim został on przewidziany w ustawie o rewitalizacji.

13. OKREŚLENIE ZMIAN W UCHWAŁACH, O KTÓRYCH MOWA W ART. 21 UST. 1 USTAWY Z DNIA 21 CZERWCA 2001 R. O OCHRONIE PRAW LOKATORÓW, MIESZKANIOWYM ZASOBIE GMINY I O ZMIANIE KODEKSU CYWILNEGO

Zgodnie z art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego implementacja Gminnego Programu Rewitalizacji prowadzi ze sobą szereg zmian podejmowanych uchwałami dotyczących:

1. Wieloletnich programów gospodarowania mieszkaniowym zasobem gminy.
2. Zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu gminy, w tym zasad i kryteriów wynajmowania lokali, których najem jest związany ze stosunkiem pracy, jeżeli w mieszkaniowym zasobie gminy wydzielono lokale przeznaczone na ten cel.

Dla Gminy Nowa Sól – Miasto są to:

- Uchwała nr LI/459/22 Rady Miejskiej w Nowej Soli z dnia 3 lutego 2022 r. w sprawie wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Nowa Sól-Miasto na lata 2022-2026;
- Uchwała nr XXXI/282/2021 Rady Miejskiej w Nowej Soli z dnia 28 maja 2020 r. w sprawie zasad wynajmowania lokali mieszkalnych wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Nowa Sól – Miasto;
- Uchwała nr VIII/69/19 Rady Miejskiej w Nowej Soli z dnia 28 marca 2019 r. w sprawie określenia zasad gospodarowania nieruchomościami stanowiącymi własność Gminy Nowa Sól – Miasto.

Z uwagi na charakter planowanych przedsięwzięć nie przewiduje się zmian w powyższych uchwałach w przypadku wdrożenia Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Nowa Sól – Miasto na lata 2023-2030.

14. OKREŚLENIE NIEZBĘDNYCH ZMIAN W UCHWALE DOT. KOMITETU REWITALIZACJI

Zasady wyznaczania składu oraz zasady działania Komitetu Rewitalizacji uchwali Rada Miejska w Nowej Soli w terminie nie dłuższym niż 3 miesiące, licząc od dnia uchwalenia Gminnego Programu Rewitalizacji. Komitet Rewitalizacji stanowił będzie forum współpracy i dialogu interesariuszy z organami Gminy w sprawach dotyczących przygotowania, prowadzenia i oceny rewitalizacji oraz pełnił będzie funkcję opiniodawczo-doradczą.

Zakłada się, że w strukturach Komitetu Rewitalizacji znajdą się m.in. przedstawiciele mieszkańców obszaru rewitalizacji, organizacji pozarządowych, instytucji publicznych, w tym instytucji kultury i oświaty czy przedsiębiorców działających w obszarze rewitalizacji.

Przewiduje się ewentualną możliwość dokonania zmian w Uchwale regulującej zasady wyboru członków Komitetu Rewitalizacji w celu włączenia przedstawicieli terenu objętego rewitalizacją. Liczebność Komitetu Rewitalizacji może zostać przedyskutowana w przypadku podjęcia zmian w powyższej Uchwale w drodze konsultacji społecznych.

15. SPECJALNA STREFA REWITALIZACJI

Zgodnie z art. 25 ust. 1 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji istnieje możliwość ustanowienia Specjalnej Strefy Rewitalizacji w celu zapewnienia sprawnej realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Takie rozwiązanie można wprowadzić na wniosek wójta, burmistrza lub prezydenta miasta za pomocą odrębnej uchwały przyjmowanej przez radę gminy. Uchwała ta stanowi akt prawa miejscowego. Specjalna Strefa Rewitalizacji może zostać wyznaczona w granicach obszaru rewitalizacji, na okres nie dłuższy niż 10 lat, bez możliwości przedłużenia.

Ze względu na specyfikę przedsięwzięć rewitalizacyjnych oraz plany inwestycyjne Gminy, nie przewiduje się ustanawiania Specjalnej Strefy Rewitalizacji na obszarze rewitalizacji.

16. REALIZACJA GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI W ZAKRESIE PLANOWANIA I ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

16.1. WSKAZANIE ZAKRESU ZMIAN W STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY

Obszar rewitalizacji, jak i całej Gminy Nowa Sól – Miasto objęty jest Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Nowa Sól – Miasto, przyjętego Uchwałą Nr LVI/472/18 Rady Miejskiej w Nowej Soli z dnia 25 stycznia 2018 roku. Na podstawie analizy dokumentu, stwierdzono, iż nie wystąpi konieczność wprowadzenia zmian w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego wynikających z realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Nowa Sól – Miasto na lata 2023-2030, gdyż projektowane przedsięwzięcia są zgodne z polityką przestrzenną przedstawioną w Studium. W wyniku realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych nie nastąpi zmiana funkcji obszarów wskazanych w ww. dokumencie.

16.2. WSKAZANIE MIEJSCOWYCH PLANÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO KONIECZNYCH DO UCHWALENIA ALBO ZMIANY

W granicach obszaru rewitalizacji obowiązują następujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego:

- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Nowa Sól obejmujący kwartały zabudowy pomiędzy ulicami: Witosa, Bohaterów Getta, Fabryczną, Korzeniowskiego, Portową, Wrocławską i Placem Wyzwolenia, uchwała Rady Miejskiej w Nowej Soli nr LVI/427/14 z dnia 28.03.2014 r.;
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Nowa Sól obejmującego kwartały zabudowy pomiędzy ulicami: Piłsudskiego, Wyspiańskiego, Bohaterów Getta i Witosa, uchwała Rady Miejskiej w Nowej Soli nr XLVI/419/21 z dnia 28.10.2021 r.;
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu miasta Nowa Sól dla terenu ograniczonego ulicami Piłsudskiego, Wyspiańskiego, Brzozową do terenu byłych zakładów DOZAMET, uchwała Rady Miejskiej w Nowej Soli nr XXVII/147/08 z dnia 19.02.2008 r.;
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Nowa Sól obejmującego teren położony na wschód od ulicy Wrocławskiej i Głogowskiej, uchwała nr LI/372/13 Rady Miejskiej w Nowej Soli z dnia 29.11.2013 r.;
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Nowa Sól dla terenu ograniczonego ulicami 1-go Maja, Parkową, Piłsudskiego, Staszica do terenów PKP, uchwała Rady Miejskiej w Nowej Soli nr XXXIII/185/08 z dnia 27.06.2008 r.;
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Nowa Sól, obejmującego teren byłego zakładu Dozamet, uchwała nr XXXVI/250/2005 z dnia 24.06.2005 r.;
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Nowa Sól obejmującego kwartały zabudowy pomiędzy ulicami: 1 Maja, Parkowa, Piłsudskiego, Wojska Polskiego i terenami PKP, uchwała nr LXX/603/23 z dnia 27 kwietnia 2023 r.;
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Nowa Sól dla terenu byłego zakładu ODRA oraz przyległych terenów położonych wzdłuż ul. Wrocławskiej i ul. Topolowej.

Realizacja projektów rewitalizacyjnych nie wymaga uchwalenia bądź zmiany miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego znajdujących się w granicach obszaru rewitalizacji. W wyniku realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji nie zmieni się przeznaczenie terenów określonych w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, a planowane przedsięwzięcia rewitalizacyjne nie naruszają przepisów określonych w tych dokumentach.

17. ZAŁĄCZNIKI

ZAŁĄCZNIK NR 1A: PODSTAWOWE KIERUNKI ZMIAN FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNYCH OBSZARU REWITALIZACJI

ZAŁĄCZNIK NR 1B: LICENCJA NA POZYSKANIE MAPY ZASADNICZEJ W POSTACI WEKTOROWEJ WYDANA PRZEZ STAROSTĘ NOWOSOLSKIEGO

ZAŁĄCZNIK NR 2: TABELA EWALUACYJNA

Cel	Kierunki działań	Wskaźniki monitorujące	Wartość bazowa (2020)		Wartość docelowa (2030)		
			Jednostka 9	Jednostka 10			
Cel 1	1.1. 1.2. 1.3. 1.4. 1.5.	Liczba osób bezrobotnych na 100 mieszkańców	2,68	2,15	2,13		
		Udział osób długotrwale bezrobotnych w ogólnej liczbie bezrobotnych	36,1%	38,4%	32,1%		
		Udział osób bezrobotnych z wykształceniem podstawowym w ogólnej liczbie bezrobotnych	23,6%	25,2%	17,0%		
		Odsetek osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu ubóstwa w ogólnej liczbie mieszkańców	2,1%	1,7%	1,7%		
		Liczba uczniów korzystających z posiłków finansowanych przez OPS w przeliczeniu na 100 uczniów	5,43	7,84	4,68		
		Udział osób w wieku poprodukcyjnym w ogólnej liczbie mieszkańców	27,9%	15,8%	15,8%		
		Cel 2	2.1. 2.2. 2.3. 2.4. 2.5. 2.6. 2.7. 2.8.	Liczba stwierdzonych przestępstw na 1000 mieszkańców	31,13	35,17	31,13
Liczba stwierdzonych przestępstw i wykroczeń (poza zdarzeniami drogowymi i przestępstwami gospodarczymi) w tym czyny karalne nieletnich na 1000 mieszkańców	56,65			60,99	56,65		
Udział osób w wieku poprodukcyjnym w ogólnej liczbie mieszkańców	27,9%			15,8%	15,8%		
Liczba fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych na 100 mieszkańców	0,07			0,29	0,29		
Odsetek obiektów komunalnych wymagających remontów w ogólnej liczbie budynków komunalnych	23,4%			19,4%	19,4%		
Cel 3	3.1. 3.2. 3.3. 3.4. 3.5.			Liczba osób bezrobotnych na 100 mieszkańców	2,68	2,15	0,18%
				Udział osób długotrwale bezrobotnych w ogólnej liczbie bezrobotnych	36,1%	38,4%	32,1%
				Udział osób w wieku poprodukcyjnym w ogólnej liczbie mieszkańców	27,9%	15,8%	15,8%
		Liczba fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych na 100 mieszkańców	0,07	0,29	0,29		
		Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych ogółem na 100 mieszkańców	7,73	6,78	12,23		

Nazwa przedsięwzięcia		
Jednostka odpowiedzialna		Wskaż jednostki odpowiedzialne za realizację przedsięwzięcia.
Partnerzy		Wskaż partnerów przedsięwzięcia lub wpisz nie dotyczy.
Miejsce realizacji		Podaj miejsce realizacji projektu na obszarze rewitalizacji.
Aktualny status projektu		Podaj aktualny postęp rzeczowy projektu: „zakładane do realizacji”, „w trakcie realizacji” lub „zrealizowane”
Termin realizacji	Planowany	Podaj planowaną datę rozpoczęcia i zakończenia projektu
	Rzeczywisty	Podaj rzeczywistą datę rozpoczęcia i zakończenia projektu
Opis realizacji projektu		Opisz zrealizowany projekt oraz zakres zrealizowanych zadań, podaj cel przedsięwzięcia, wskaż jakie problemy rozwiązuje, określ udział interesariuszy rewitalizacji w tworzeniu i realizacji przedsięwzięcia.
Rezultaty projektu		Podaj efekty zrealizowanego projektu oraz ich wpływ na negatywne zjawiska w szczególności w sferze społecznej, oraz w sferach: gospodarczej, środowiskowej, funkcjonalno-przestrzennej, technicznej.
Nazwa wskaźnika odpowiadająca realizacji projektu i jego wartość	Wskaźnik produktu	Podaj nazwę i wartość wskaźnika produktu realizacji celów i przedsięwzięć.
	Wskaźnik rezultatu	Podaj nazwę i wartość wskaźnika rezultatu realizacji celów i przedsięwzięć.
Wartość projektu		Wskaż całkowitą wartość projektu
Poniesione koszty		Wskaż dotychczas poniesione koszty projektu
Dofinansowanie UE		Określ wartość dofinansowania ze środków unijnych
Program wsparcia		Wskaż fundusz, program wsparcia i działanie, w ramach którego został zrealizowany projekt

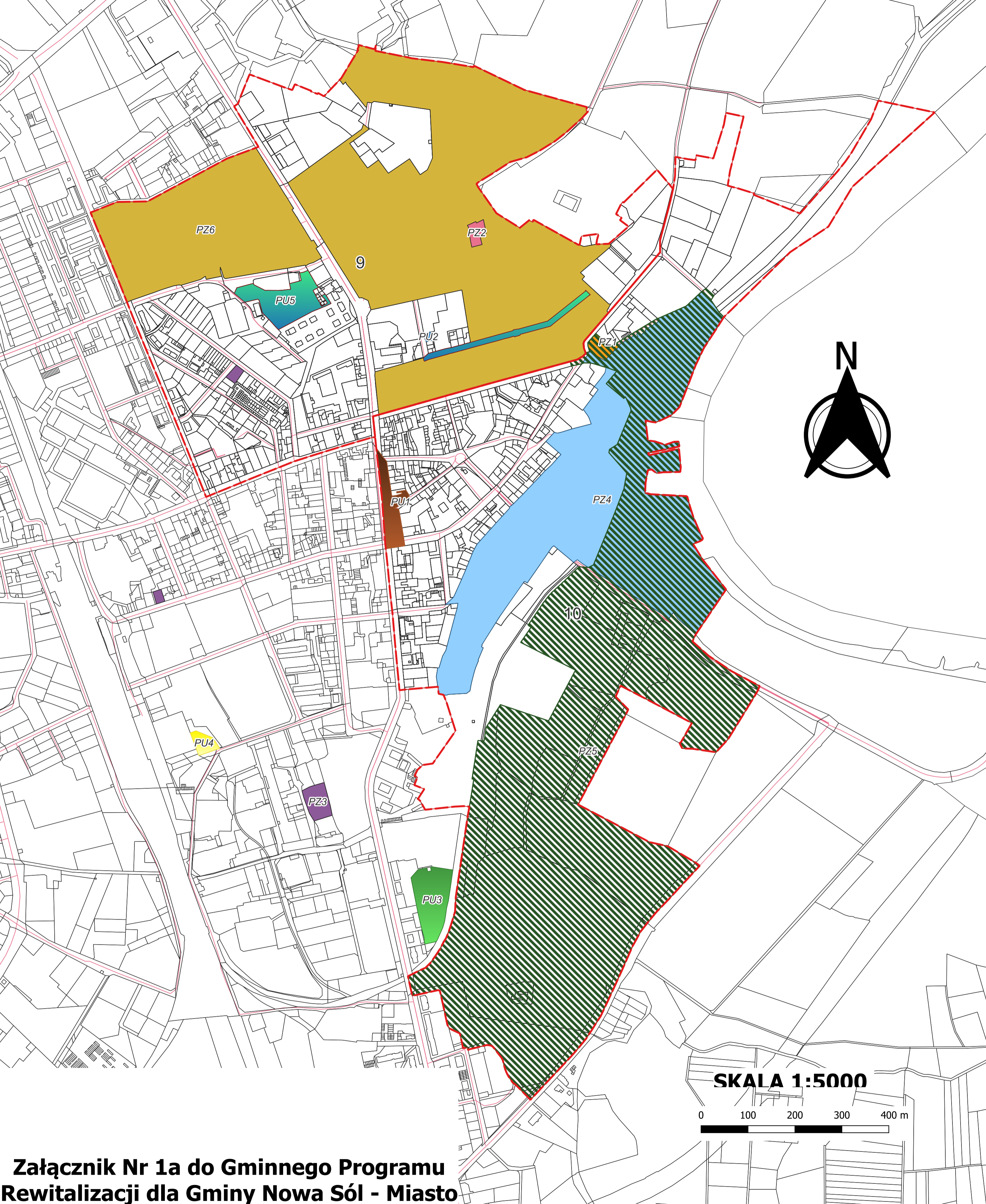
SPIS TABEL

Tabela 1. Jednostki analityczne wyodrębnione na terenie Gminy Nowa Sól – Miasto.....	9
Tabela 2. Analiza sfery społecznej, gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej przy użyciu wskaźnika syntetycznego – zestawienie zbiorcze.	11
Tabela 3. Kierunki zagospodarowania w postaci rodzajów terenów określonych w SUIKZP Gmina Nowa Sól - Miasto	14
Tabela 4. Lista obiektów zabytkowych znajdujących się na obszarze rewitalizacji.....	18
Tabela 5. Porównanie wskaźników dla sfery społecznej obszaru rewitalizacji z obszarem całej Gminy.	22
Tabela 6. Stan powietrza atmosferycznego w strefie lubuskiej w 2021 roku.	32
Tabela 7. Ważne przestrzenie zlokalizowane na obszarze rewitalizacji.....	36
Tabela 8. Najniebezpieczniejsze ulice pod względem liczby zdarzeń drogowych na obszarze rewitalizacji (Jednostka 9 i Jednostka 10) w latach 2018-2022.....	38
Tabela 9. Cele i kierunki rewitalizacji.	56
Tabela 10. Opis dokumentów powiązanych z Gminnym Programem Rewitalizacji.....	57
Tabela 11. Opis projektu zintegrowanego nr 1.	67
Tabela 12. Opis projektu zintegrowanego nr 2.	70
Tabela 13. Opis projektu zintegrowanego nr 3	75
Tabela 14. Opis projektu zintegrowanego nr 4.	80
Tabela 15. Opis projektu zintegrowanego nr 5.	84
Tabela 16. Opis projektu zintegrowanego nr 6.	90
Tabela 17. Charakterystyka pozostałych dopuszczalnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych.....	94
Tabela 18. Komplementarność problemowa przedsięwzięć rewitalizacyjnych.	103
Tabela 19. Powiązania między przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi.	104
Tabela 20. Wykaz projektów zrealizowanych w poprzednich latach przy wsparciu środków pochodzących z funduszy europejskich.	105
Tabela 21. Szacunkowe ramy finansowe podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych.	109
Tabela 22. Ramowy harmonogram realizacji procesu rewitalizacji.	114

SPIS RYSUNKÓW

Rysunek 1. Jednostki analityczne wyznaczone na terenie Gminy Nowa Sól – Miasto.....	8
Rysunek 2. Poglądowa mapa obszaru rewitalizacji w Gminie Nowa Sól – Miasto.....	12
Rysunek 3. Kierunki zmian w strukturze funkcjonalno-przestrzennej Gminy Nowa Sól – Miasto.....	16
Rysunek 4. Struktura przestrzenno-funkcjonalna obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Nowa Sól – Miasto....	17
Rysunek 5. Akty wandalizmu i śmiecenia w granicach obszaru rewitalizacji (kwatera zabudowy – ul. Wesoła, ul. Wypiańskiego, ul. Wandy, okolice Magazynu Solnego)	26
Rysunek 6. Ocena problemów występujących na obszarze rewitalizacji w sferze społecznej według ankietowanych.....	28
Rysunek 7. Przykłady opuszczonych lokali użytkowych w granicach obszaru rewitalizacji.	29
Rysunek 8. Ocena problemów występujących na obszarze rewitalizacji w sferze gospodarczej według ankietowanych.....	31
Rysunek 9. Przykład składowania odpadów w miejscu do tego nieprzeznaczonym (kwatera zabudowy – ul. Wesoła)	34
Rysunek 10. Ocena problemów występujących na obszarze rewitalizacji w sferze środowiskowej według ankietowanych.....	35
Rysunek 11. Droga, jaką może pokonać pieszy, aby odwiedzić wszystkie ważne przestrzenie zlokalizowane na obszarze rewitalizacji (Plac Wyzwolenia – Nadodrzański Park Rekreacyjny – Obszar Portowy).	37
Rysunek 12. Najważniejsze przestrzenie wypoczynkowo-rekreacyjne w Nowej Soli: Plac Wyzwolenia, Nadodrzański Park Rekreacyjny, Obszar Portowy.....	39
Rysunek 13. Prowizoryczne rozwiązanie techniczne stwarzające niebezpieczeństwo w ciągu ruchu pieszych (ul. Wandy).....	40
Rysunek 14. Ocena problemów występujących na obszarze rewitalizacji w sferze przestrzenno-funkcjonalnej według ankietowanych.....	41
Rysunek 15. Stan techniczny wybranych budynków mieszkalnych znajdujących się w granicach obszaru rewitalizacji (ul. Młynarska)	43
Rysunek 16. Budynek przy ul. Jaracza 1 wraz z sąsiadującym terenem	44
Rysunek 17. Stan techniczny Magazynu Solnego (Plac Solny 1) i najbliższego otoczenia.....	45
Rysunek 18. Stan techniczny budynku przy ul. Parafialnej 4	46
Rysunek 19. Ocena problemów występujących na obszarze rewitalizacji w sferze technicznej według ankietowanych.....	47
Rysunek 20. Struktura części programowej Gminnego Programu Rewitalizacji.....	55
Rysunek 21. Szacunkowe zestawienie wartości podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych.....	108

Rysunek 22. Struktura zarządzania realizacją Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Nowa Sól – Miasto.	113
Rysunek 23. Warsztaty diagnostyczne przeprowadzone w ramach opracowania Gminnego Programu Rewitalizacji.	117

Załącznik Nr 1a do Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Nowa Sól - Miasto na lata 2023-2030
Zasięg przestrzenny Projektów Zintegrowanych i Projektów Uzupełniających

LEGENDA

Granice podobszarów rewitalizacji	Projekt Zintegrowany Nr 5
Działki ewidencyjne	Projekt Zintegrowany Nr 6
Osie dróg	Projekt Uzupełniający Nr 1
Projekt Zintegrowany Nr 1	Projekt Uzupełniający Nr 2
Projekt Zintegrowany Nr 2	Projekt Uzupełniający Nr 3
Projekt Zintegrowany Nr 3	Projekt Uzupełniający Nr 4
Projekt Zintegrowany Nr 4	Projekt Uzupełniający Nr 5

Licencja nr GN.6642.912.2020_0804_CL0

1. Nazwa organu wydającego licencję: STAROSTA NOWOSOLSKI

2. Licencjobiorca: MIEJSKI URZĄD
67-100 NOWA SÓL, ul. Piłsudskiego 12

3. Informacje o materiałach zasobu, których dotyczy licencja:

Lp.	Nazwa materiału zasobu	Identyfikator materiału zasobu	Data wykonania kopii	Określenie obszaru/objektu, do którego odnosi się licencja 1)
1	Kopia materiału zasobu innego niż oznaczonego kodami 1.1 - 15.1 w postaci elektronicznej		2020-04-16	Nowa Sól, wg załącznika
2	Mapa ewidencji gruntów i budynków w postaci wektorowej		2020-04-16	Nowa Sól, wg załącznika

4. Niniejsza licencja upoważnia licencjobiorcę, wymienionego w pkt 2, lub ustanowione przez licencjobiorcę podmioty do wykorzystywania, wyszczególnionych w pkt 3 materiałów zasobu2)

dla potrzeb własnych niezwiązanych z działalnością gospodarczą, bez prawa publikacji w sieci Internet

5. Nie narusza licencji udostępnianie materiałów zasobu przez licencjobiorcę innym podmiotom dla realizacji celu i w granicach uprawnień określonych w ust. 4.

Z up. STAROSTY

Jolanta Giosniak
Inspektor w Wydziale Geodezji

(podpis organu lub upoważnionej osoby3))

POUCZENIE

Zgodnie z art. 48a ust. 1 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. - Prawo geodezyjne i kartograficzne (t.j. Dz. U. 2020, poz 276) kto wykorzystuje materiały zasobu bez wymaganej licencji lub niezgodnie z warunkami licencji, lub udostępnia je wbrew postanowieniom licencji osobom trzecim, podlega karze pieniężnej w wysokości dziesięciokrotności opłaty, za udostępnienie tych materiałów.

1) Określenie obszaru/objektu może nastąpić poprzez wskazanie: jednostki podziału terytorialnego kraju, jednostki podziału kraju stosowane w EGIB (jednostki ewidencyjne, obręby ewidencyjne, działki ewidencyjne), wykaz gość mapy, współrzędne poligonu, nazwę i identyfikator TERYT miejscowości, nazwę i identyfikator obiektu fizjograficznego (zgodnie z PRNG), identyfikatory punktów osnowy geodezyjnej, identyfikatory punktów granicznych Informacja nie jest wymagana w przypadku udostępniania dokumentów wchodzących w skład operatów technicznych

2) Cel lub zakres upoważnienia do wykorzystania udostępnionych materiałów zasobu należy wybrać według listy stanowiącej załącznik do niniejszego wzoru

3) Licencja wystawiona zgodnie z zasadami określonymi w art 40c ust 4 ustawy z dnia 17 maja 1989 r - Prawo geodezyjne i kartograficzne zawiera:

1) niepowtarzalny identyfikator umożliwiający weryfikację autentyczności licencji;
2) adres strony internetowej umożliwiającej przeprowadzenie weryfikacji, o której mowa w pkt 1;
3) wskazanie daty, godziny, minuty oraz sekundy, w której nastąpiło wygenerowanie licencji w trybie art 40c ust 4 ustawy;
4) klauzulę, że zgodnie z art 40c ust 4 ustawy samodzielnie wydrukowana licencja nie wymaga podpisu organu lub upoważnionego pracownika oraz pieczęci urzędowej;

5) pouczenie o sposobie weryfikacji, o którym mowa w pkt 1

Lista celów lub zakresów upoważnień do wykorzystania udostępnionych materiałów zasobu:

- 1) „na cele edukacyjne”
- 2) „w celu prowadzenia badań naukowych/prac rozwojowych, dotyczących”
(temat)
- 3) „w celu realizacji ustawowych zadań w zakresie ochrony bezpieczeństwa wewnętrznego państwa i jego porządku konstytucyjnego”
- 4) „w celu przeprowadzenia szkolenia, w rozumieniu art. 2 pkt 37 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2013 r. poz. 674, z późn. zm.), realizowanego przez , którego przedmiotem jest”
- 5) „do realizacji zadania publicznego”
(opis zadania)
określonego w”
(przepis prawa)
- 6) „w celu wykonania wyceny nieruchomości przez rzeczoznawcę majątkowego”
(imię i nazwisko oraz nr uprawnień)
- 7) „dla potrzeb własnych niezwiązanych z działalnością gospodarczą, bez prawa publikacji w sieci Internet”
- 8) „dla potrzeb własnych lub związanych z działalnością gospodarczą lub w celu publikacji w sieci Internet pochodnych materiałów zasobu w postaci: map, kartogramów, kartodiagramów lub innych opracowań kartograficznych, których treścią są informacje pochodzące z materiałów zasobu oraz informacje dodane przez licencjodawcę w taki sposób, że nie można rozdzielić tych informacji, zwane dalej „pochodnymi materiałów zasobu”, a także przetworzonych do postaci elektronicznej materiałów zasobu udostępnionych w postaci nieelektronicznej - z następującymi ograniczeniami:
- a) maksymalna liczba urządzeń, na których mogą być przetwarzane materiały zasobu lub ich pochodne, z wyłączeniem publikacji w sieci Internet - 10,
b) łączny maksymalny nakład drukowanych lub kopii elektronicznych materiałów zasobu lub ich pochodnych, w przeliczeniu na arkusze formatu A4 - 500,
c) sposób publikacji w sieci Internet - pojedynczy obraz statyczny o rozmiarze maksymalnym do 1 000 000 pikseli”
- 9) „dla potrzeb własnych lub związanych z działalnością gospodarczą lub w celu publikacji w sieci Internet pochodnych materiałów zasobu w postaci: map, kartogramów, kartodiagramów lub innych opracowań kartograficznych, których treścią są informacje pochodzące z materiałów zasobu oraz informacje dodane przez licencjodawcę w taki sposób, że nie można rozdzielić tych informacji, zwane dalej „pochodnymi materiałów zasobu”, a także przetworzonych do postaci elektronicznej materiałów zasobu udostępnionych w postaci nieelektronicznej - z następującymi ograniczeniami:
- a) maksymalna liczba urządzeń, na których mogą być przetwarzane materiały zasobu lub ich pochodne, z wyłączeniem publikacji w sieci Internet - 100,
b) łączny maksymalny nakład drukowanych lub kopii elektronicznych materiałów zasobu lub ich pochodnych, w przeliczeniu na arkusze formatu A4 - 2000,
c) sposób publikacji w sieci Internet - pojedynczy obraz statyczny o rozmiarze maksymalnym do 2 100 000 pikseli”
- 10) „dla potrzeb własnych lub związanych z działalnością gospodarczą lub w celu publikacji w sieci Internet pochodnych materiałów zasobu w postaci: map, kartogramów, kartodiagramów lub innych opracowań kartograficznych, których treścią są informacje pochodzące z materiałów zasobu oraz informacje dodane przez licencjodawcę w taki sposób, że nie można rozdzielić tych informacji, zwane dalej „pochodnymi materiałów zasobu”, a także przetworzonych do postaci elektronicznej materiałów zasobu udostępnionych w postaci nieelektronicznej - z następującymi ograniczeniami:
- a) maksymalna liczba urządzeń, na których mogą być przetwarzane materiały zasobu lub ich pochodne, z wyłączeniem publikacji w sieci Internet - 500,
b) łączny maksymalny nakład drukowanych lub kopii elektronicznych materiałów zasobu lub ich pochodnych, w przeliczeniu na arkusze formatu A4 - 5000,
c) sposób publikacji w sieci Internet - pojedynczy obraz statyczny o rozmiarze maksymalnym do 2 100 000 pikseli”
- 11) „dla potrzeb własnych lub związanych z działalnością gospodarczą lub w celu publikacji w sieci Internet pochodnych materiałów zasobu w postaci: map, kartogramów, kartodiagramów lub innych opracowań kartograficznych, których treścią są informacje pochodzące z materiałów zasobu oraz informacje dodane przez licencjodawcę w taki sposób, że nie można rozdzielić tych informacji, zwane dalej „pochodnymi materiałów zasobu”, a także przetworzonych do postaci elektronicznej materiałów zasobu udostępnionych w postaci nieelektronicznej - z następującymi ograniczeniami:
- a) maksymalna liczba urządzeń, na których mogą być przetwarzane materiały zasobu lub ich pochodne, z wyłączeniem publikacji w sieci Internet - 1000,
b) łączny maksymalny nakład drukowanych lub kopii elektronicznych materiałów zasobu lub ich pochodnych, w przeliczeniu na arkusze formatu A4 - 10 000,
c) sposób publikacji w sieci Internet - pojedynczy obraz statyczny o rozmiarze maksymalnym do 2 100 000 pikseli”
- 12) „dla potrzeb własnych lub związanych z działalnością gospodarczą lub w celu publikacji w sieci Internet pochodnych materiałów zasobu w postaci: map, kartogramów, kartodiagramów lub innych opracowań kartograficznych, których treścią są informacje pochodzące z materiałów zasobu oraz informacje dodane przez licencjodawcę w taki sposób, że nie można rozdzielić tych informacji, zwane dalej „pochodnymi materiałów zasobu”, a także przetworzonych do postaci elektronicznej materiałów zasobu udostępnionych w postaci nieelektronicznej - z następującymi ograniczeniami:
- a) maksymalna liczba urządzeń, na których mogą być przetwarzane materiały zasobu lub ich pochodne, z wyłączeniem publikacji w sieci Internet - 10 000,
b) łączny maksymalny nakład drukowanych lub kopii elektronicznych materiałów zasobu lub ich pochodnych, w przeliczeniu na arkusze formatu A4 - 50 000,
c) sposób publikacji w sieci Internet - pojedynczy obraz statyczny o rozmiarze maksymalnym do 2 100 000 pikseli”
- 13) „dla potrzeb własnych lub związanych z działalnością gospodarczą lub w celu publikacji w sieci Internet pochodnych materiałów zasobu w postaci: map, kartogramów, kartodiagramów lub innych opracowań kartograficznych, których treścią są informacje pochodzące z materiałów zasobu oraz informacje dodane przez licencjodawcę w taki sposób, że nie można rozdzielić tych informacji, zwane dalej „pochodnymi materiałów zasobu”, a także przetworzonych do postaci elektronicznej materiałów zasobu udostępnionych w postaci nieelektronicznej - z następującymi ograniczeniami:
- a) maksymalna liczba urządzeń, na których mogą być przetwarzane materiały zasobu lub ich pochodne, z wyłączeniem publikacji w sieci Internet - 60 000,
b) łączny maksymalny nakład drukowanych lub kopii elektronicznych materiałów zasobu lub ich pochodnych, w przeliczeniu na arkusze formatu A4 - 200 000,
c) sposób publikacji w sieci Internet - pojedynczy obraz statyczny o rozmiarze maksymalnym do 2 100 000 pikseli”
- 14) „dla potrzeb własnych lub związanych z działalnością gospodarczą lub w celu publikacji w sieci Internet pochodnych materiałów zasobu w postaci: map, kartogramów, kartodiagramów lub innych opracowań kartograficznych, których treścią są informacje pochodzące z materiałów zasobu oraz informacje dodane przez licencjodawcę w taki sposób, że nie można rozdzielić tych informacji, zwane dalej „pochodnymi materiałów zasobu”, a także przetworzonych do postaci elektronicznej materiałów zasobu udostępnionych w postaci nieelektronicznej - z następującymi ograniczeniami:
- a) maksymalna liczba urządzeń, na których mogą być przetwarzane materiały zasobu lub ich pochodne, z wyłączeniem publikacji w sieci Internet - 200 000,
b) łączny maksymalny nakład drukowanych lub kopii elektronicznych materiałów zasobu lub ich pochodnych, w przeliczeniu na arkusze formatu A4 - 500 000,
c) sposób publikacji w sieci Internet - pojedynczy obraz statyczny o rozmiarze maksymalnym do 2 100 000 pikseli”
- 15) „dla potrzeb własnych lub związanych z działalnością gospodarczą lub w celu publikacji w sieci Internet pochodnych materiałów zasobu w postaci: map, kartogramów, kartodiagramów lub innych opracowań kartograficznych, których treścią są informacje pochodzące z materiałów zasobu oraz informacje dodane przez licencjodawcę w taki sposób, że nie można rozdzielić tych informacji, zwane dalej „pochodnymi materiałów zasobu”, a także przetworzonych do postaci elektronicznej materiałów zasobu udostępnionych w postaci nieelektronicznej - bez żadnych ograniczeń”